

Dz.U. 1997 Nr 140 poz. 939**USTAWA
z dnia 29 sierpnia 1997 r.****Prawo bankowe¹⁾****Rozdział 1
Przepisy ogólne****Art. 1.**

Ustawa określa zasady prowadzenia działalności bankowej, tworzenia i organizacji banków, oddziałów i przedstawicielstw banków zagranicznych, a także oddziałów instytucji kredytowych oraz zasady sprawowania nadzoru bankowego, postępowania naprawczego, likwidacji i upadłości banków.

Art. 2.

Bank jest osobą prawną utworzoną zgodnie z przepisami ustaw, działającą na podstawie zezwoleń uprawniających do wykonywania czynności bankowych obciążających ryzykiem środki powierzone pod jakimkolwiek tytułem zwrotnym.

Opracowano na podstawie: tj. Dz. U. z 2002 r. Nr 72, poz. 665, Nr 126, poz. 1070, Nr 141, poz. 1178, Nr 144, poz. 1208, Nr 153, poz. 1271, Nr 169, poz. 1385 i poz. 1387, Nr 241, poz. 2074, z 2003 r. Nr 50, poz. 424, Nr 60, poz. 535, Nr 65, poz. 594, Nr 228, poz. 2260, Nr 229, poz. 2276, z 2004 r. Nr 64, poz. 594, Nr 68, poz. 623, Nr 91, poz. 870, Nr 96, poz. 959, Nr 121, poz. 1264, Nr 146, poz. 1546, Nr 173, poz. 1808, z 2005 r. Nr 83, poz. 719, Nr 85, poz. 727, Nr 167, poz. 1398, Nr 183, poz. 1538, z 2006 r. Nr 104, poz. 708, Nr 157, poz. 1119, Nr 190, poz. 1401, Nr 245, poz. 1775, z 2007 r. Nr 42, poz. 272, Nr 112, poz. 769, z 2008 r. Nr 171, poz. 1056, Nr 192, poz. 1179, Nr 209, poz. 1315, Nr 231, poz. 1546, z 2009 r. Nr 18, poz. 97, Nr 42, poz. 341, Nr 65, poz. 545, Nr 71, poz. 609, Nr 127, poz. 1045, Nr 131, poz. 1075, Nr 144, poz. 1176, Nr 165, poz. 1316, Nr 166, poz. 1317, Nr 168, poz. 1323, Nr 201, poz. 1540, z 2010 r. Nr 40, poz. 226, Nr 81, poz. 530, Nr 126, poz. 853, Nr 182, poz. 1228, Nr 257, poz. 1724.

¹⁾Niniejsza ustawa dokonuje w zakresie swojej regulacji wdrożenia następujących dyrektyw Wspólnot Europejskich:

- 1) dyrektywy 97/5/WE z dnia 27 stycznia 1997 r. w sprawie transgranicznych przelewów bankowych (Dz. Urz. WE L 43 z 14.02.1997),
- 2) dyrektywy 98/26/EWG z dnia 19 maja 1998 r. w sprawie zamknięcia rozliczeń w systemach płatności i rozrachunku papierów wartościowych (Dz. Urz. WE L 166 z 11.06.1998),
- 3) dyrektywy 1999/93/WE z dnia 13 grudnia 1999 r. w sprawie wspólnotowych ram w zakresie podpisów elektronicznych (Dz. Urz. WE L 13 z 19.01.2000),
- 4) dyrektywy 2000/12/WE z dnia 10 marca 2000 r. odnoszącej się do podejmowania i prowadzenia działalności przez instytucje kredytowe (Dz. Urz. WE L 126 z 26.05.2000),
- 5) dyrektywy 2000/28/WE z dnia 18 września 2000 r. zmieniającej dyrektywę 2000/12/WE odnoszącą się do podejmowania i prowadzenia działalności gospodarczej przez instytucje kredytowe (Dz. Urz. WE L 275 z 27.10.2000),
- 6) dyrektywy 2000/46/WE z dnia 18 września 2000 r. w sprawie podejmowania i prowadzenia działalności przez instytucje pieniądza elektronicznego oraz nadzoru ostrożnościowego nad ich działalnością (Dz. Urz. WE L 275 z 27.10.2000),
- 7) dyrektywy 2001/24/WE z dnia 4 kwietnia 2001 r. w sprawie reorganizacji i likwidacji instytucji kredytowych (Dz. Urz. WE L 125 z 05.05.2001).

Dane dotyczące ogłoszenia aktów prawa Unii Europejskiej, zamieszczone w niniejszej ustawie – z dniem uzyskania przez Rzeczpospolitą Polską członkostwa w Unii Europejskiej – dotyczą ogłoszenia tych aktów w Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej – wydanie specjalne.

Art. 3.

Wyrazy „bank” lub „kasa” mogą być używane w nazwie oraz dla określenia działalności lub reklamy wyłącznie banku w rozumieniu art. 2, z tym że:

- 1) nie dotyczy to jednostek organizacyjnych używających wyrazów „bank” lub „kasa”, z których działalności jednoznacznie wynika, że jednostki te nie wykonują czynności bankowych,
- 2) wyraz „kasa” może być także używany w nazwie oraz do określenia działalności lub reklamy jednostki organizacyjnej, która na podstawie odrębnej ustawy gromadzi oszczędności oraz udziela pożyczek pieniężnych osobom fizycznym zrzeszonym w tej jednostce.

Art. 4.

1. Użyte w ustawie określenia oznaczają:

- 1) bank krajowy – bank mający siedzibę na terenie Rzeczypospolitej Polskiej,
- 2) bank zagraniczny – bank mający siedzibę za granicą Rzeczypospolitej Polskiej, na terytorium państwa niebędącego członkiem Unii Europejskiej,
- 3) międzynarodowa instytucja finansowa – instytucję finansową, której większość kapitału własnego należy do państw będących członkami Organizacji Współpracy Gospodarczej i Rozwoju lub banków centralnych takich państw,
- 4) karta płatnicza – kartę identyfikującą wydawcę i upoważnionego posiadacza, uprawniającą do wypłaty gotówki lub dokonywania zapłaty, a w przypadku karty wydanej przez bank lub instytucję ustawowo upoważnioną do udzielania kredytu – także do dokonywania wypłaty gotówki lub zapłaty z wykorzystaniem kredytu,
- 5) pieniądz elektroniczny – wartość pieniężną stanowiącą elektroniczny odpowiednik znaków pieniężnych, która spełnia łącznie następujące warunki:
 - a) jest przechowywana na informatycznych nośnikach danych,
 - b) jest wydawana do dyspozycji na podstawie umowy w zamian za środki pieniężne o nominalnej wartości nie mniejszej niż ta wartość,
 - c) jest przyjmowana jako środek płatniczy przez przedsiębiorców innych niż wydający ją do dyspozycji,
 - d) na żądanie jest wymieniana przez wydawcę na środki pieniężne,
 - e) jest wyrażona w jednostkach pieniężnych,
- 6) (uchylony),
- 7) instytucja finansowa – podmiot niebędący bankiem ani instytucją kredytową, którego podstawowa działalność będąca źródłem większości przychodów polega na wykonywaniu działalności gospodarczej w zakresie:
 - a) nabywania i zbywania udziałów lub akcji,
 - b) udzielania pożyczek ze środków własnych,
 - c) udostępniania składników majątkowych na podstawie umowy leasingu,
 - d) świadczenia usług w zakresie nabywania i zbywania wierzytelności,
 - e) świadczenia usług związanych z transferem środków pieniężnych,
 - f) emitowania instrumentów płatniczych i administrowania nimi,
 - g) udzielania gwarancji, poręczeń lub zaciągania innych zobowiązań nieujmowanych w bilansie,

- h) obrotu na rachunek własny lub rachunek innej osoby fizycznej, osoby prawnej lub jednostki organizacyjnej nieposiadającej osobowości prawnej, o ile posiada zdolność prawną:
 - terminowymi operacjami finansowymi,
 - instrumentami rynku pieniężnego,
 - papierami wartościowymi,
 - i) uczestniczenia w emisji papierów wartościowych lub świadczenia usług związanych z taką emisją,
 - j) świadczenia usług w zakresie zarządzania aktywami,
 - k) świadczenia usług w zakresie doradztwa finansowego, w tym inwestycyjnego,
 - l) świadczenia usług polegających na wykonywaniu zleceń na rynku pieniężnym,
- 8) podmiot dominujący:
- a) podmiot dominujący w rozumieniu art. 4 pkt 14 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o ofercie publicznej i warunkach wprowadzania instrumentów finansowych do zorganizowanego systemu obrotu oraz o spółkach publicznych (Dz. U. Nr 184, poz. 1539) lub
 - b) podmiot, który w ocenie Komisji Nadzoru Finansowego może w inny sposób wywierać znaczący wpływ na inny podmiot,
- 9) podmiot zależny – podmiot, w stosunku do którego inny podmiot jest podmiotem dominującym, przy czym wszystkie podmioty zależne od tego podmiotu zależnego uważa się również za podmioty zależne od pierwotnego podmiotu dominującego,
- 10) holding finansowy – grupę podmiotów, w której pierwotnym podmiotem dominującym jest instytucja finansowa, która nie jest dominującym podmiotem nieregulowanym w rozumieniu art. 3 pkt 5 ustawy z dnia 15 kwietnia 2005 r. o nadzorze uzupełniającym nad instytucjami kredytowymi, zakładami ubezpieczeń, zakładami reasekuracji i firmami inwestycyjnymi wchodzącymi w skład konglomeratu finansowego (Dz. U. Nr 83, poz. 719 oraz z 2006 r. Nr 157, poz. 1119), zwanej dalej „ustawą o nadzorze uzupełniającym”, a w skład grupy wchodzi wyłącznie lub w większości banki, instytucje kredytowe lub instytucje finansowe, przy czym przynajmniej jednym podmiotem zależnym jest bank krajowy, bank zagraniczny lub instytucja kredytowa,
- 11) holding mieszany – grupę podmiotów, w której pierwotnym podmiotem dominującym jest podmiot niebędący bankiem, instytucją kredytową, instytucją finansową ani dominującym podmiotem nieregulowanym w rozumieniu art. 3 pkt 5 ustawy o nadzorze uzupełniającym, a przynajmniej jednym podmiotem zależnym jest bank krajowy, bank zagraniczny lub instytucja kredytowa,
- 11a) holding bankowy zagraniczny – grupę podmiotów, w której pierwotnym podmiotem dominującym jest bank zagraniczny albo instytucja kredytowa, zaś przynajmniej jednym podmiotem zależnym jest bank krajowy, bank zagraniczny, instytucja kredytowa lub instytucja finansowa,
- 11b) holding bankowy krajowy – grupę podmiotów:
- a) w której pierwotnym podmiotem dominującym jest bank krajowy, lub

- b) w skład której wchodzi: bank krajowy i podmioty blisko z nim powiązane,
- 11c) holding hybrydowy – grupę podmiotów, w której pierwotnym podmiotem dominującym jest instytucja finansowa niebędąca dominującym podmiotem nieregulowanym w rozumieniu art. 3 pkt 5 ustawy o nadzorze uzupełniającym, a w skład grupy wchodzi w większości podmioty niebędące bankami krajowymi, bankami zagranicznymi, instytucjami kredytowymi ani instytucjami finansowymi, zaś przynajmniej jednym podmiotem zależnym jest bank krajowy,
- 12) przedsiębiorstwo pomocniczych usług bankowych – podmiot, którego podstawowa działalność ma charakter pomocniczy w stosunku do podstawowej działalności jednego lub więcej banków, a w szczególności polega na zarządzaniu własnym lub powierzonym majątkiem lub świadczeniu usług w zakresie przetwarzania danych,
- 13) właściwe władze nadzorcze – władze uprawnione na mocy obowiązujących przepisów do sprawowania nadzoru nad podmiotami działającymi na rynku finansowym,
- 14) znaczący wpływ – zdolność do udziału w podejmowaniu decyzji w zakresie wyznaczania kierunków polityki finansowej i operacyjnej, w tym również dotyczącej podziału zysku lub pokrycia straty bilansowej innego podmiotu,
- 15) bliskie powiązania:
- a) posiadanie przez podmiot bezpośrednio lub pośrednio co najmniej 20 % kapitału innego podmiotu lub prawa do wykonywania co najmniej 20 % głosów w organach innego podmiotu lub
 - b) pozostawanie z innym podmiotem w związku gospodarczym, opartym na stałej współpracy, w szczególności wynikającej z zawartej umowy lub umów, który w ocenie Komisji Nadzoru Finansowego może mieć istotny wpływ na pogorszenie się sytuacji finansowej jednego z podmiotów,
- 16) podmioty powiązane kapitałowo lub organizacyjnie – co najmniej dwa podmioty, z których przynajmniej jeden bezpośrednio lub pośrednio wywiera znaczący wpływ na pozostałe lub które stanowią dla banku jedno ryzyko gospodarcze ze względu na to, że kondycja finansowa jednego z nich może mieć wpływ na spłatę zobowiązań przez pozostałe,
- 16a) przedsiębiorca – przedsiębiorcę, o którym mowa w art. 4 ust. 1 ustawy z dnia 2 lipca 2004 r. o swobodzie działalności gospodarczej (Dz. U. Nr 173, poz. 1807),
- 16b) przedsiębiorca zagraniczny – przedsiębiorcę zagranicznego w rozumieniu art. 5 pkt 3 ustawy wymienionej w pkt 16a,
- 17) instytucja kredytowa – podmiot mający swoją siedzibę za granicą Rzeczypospolitej Polskiej na terytorium jednego z państw członkowskich Unii Europejskiej, zwanych dalej „państwami członkowskimi”, prowadzący we własnym imieniu i na własny rachunek, na podstawie zezwolenia właściwych władz nadzorczych, działalność polegającą na przyjmowaniu depozytów lub innych środków powierzonych pod jakimkolwiek tytułem zwrotnym i udzielaniu kredytów lub na wydawaniu pieniądza elektronicznego,
- 18) oddział instytucji kredytowej – jednostkę organizacyjną instytucji kredytowej wykonującą w jej imieniu i na jej rzecz wszystkie lub niektóre czynności wynikające z zezwolenia udzielonego tej instytucji kredytowej, przy czym wszystkie jednostki organizacyjne danej instytucji kredytowej odpowiadają

- ce powyższym cechom, utworzone na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, uważa się za jeden oddział,
- 19) oddział banku krajowego za granicą – jednostkę organizacyjną banku krajowego wykonującą w jego imieniu i na jego rzecz wszystkie lub niektóre czynności wynikające z zezwolenia udzielonego bankowi krajowemu, przy czym wszystkie jednostki organizacyjne danego banku krajowego odpowiadające powyższym cechom, utworzone na terytorium innego niż Rzeczpospolita Polska państwa, uważa się za jeden oddział,
 - 20) oddział banku zagranicznego – jednostkę organizacyjną banku zagranicznego wykonującą w jego imieniu i na jego rzecz wszystkie lub niektóre czynności wynikające z zezwolenia udzielonego temu bankowi, przy czym wszystkie jednostki organizacyjne danego banku zagranicznego odpowiadające powyższym cechom, utworzone na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, uważa się za jeden oddział,
 - 21) działalność transgraniczna – wykonywanie przez instytucję kredytową na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej lub przez bank krajowy na terytorium państwa goszczącego wszystkich lub niektórych czynności w zakresie wynikającym z udzielonego zezwolenia, bez uczestnictwa oddziału tej instytucji lub banku,
 - 22) państwo macierzyste – państwo członkowskie, w którym dana instytucja kredytowa uzyskała zezwolenie na wykonywanie działalności i na terenie którego ma swoją siedzibę,
 - 23) państwo goszczące – państwo członkowskie, na terytorium którego bank krajowy wykonuje lub zamierza wykonywać działalność,
 - 24) instytucja pośrednicząca – bank lub inną instytucję uczestniczącą w wykonywaniu przelewów transgranicznych, niebędącą bankiem zleceńodawcy ani bankiem beneficjenta,
 - 25) towarzystwo funduszy inwestycyjnych – towarzystwo funduszy inwestycyjnych w rozumieniu ustawy z dnia 27 maja 2004 r. o funduszach inwestycyjnych (Dz. U. Nr 146, poz. 1546),
 - 26) fundusz sekurytyzacyjny – fundusz sekurytyzacyjny w rozumieniu ustawy z dnia 27 maja 2004 r. o funduszach inwestycyjnych),
 - 27) umowa o subpartycypację – umowę, o której mowa w art. 183 ust. 4 ustawy z dnia 27 maja 2004 r. o funduszach inwestycyjnych.
 - 28) instytucja dominująca w państwie członkowskim – instytucję kredytową lub bank krajowy, w stosunku do których podmiotem zależnym lub blisko powiązany w rozumieniu pkt 15 lit. a jest instytucja kredytowa, instytucja finansowa lub bank krajowy, oraz które nie są podmiotami zależnymi w stosunku do instytucji kredytowej działającej na podstawie zezwolenia udzielonego w tym samym państwie lub instytucji finansowej z siedzibą na terytorium tego samego państwa, lub banku krajowego,
 - 29) podmiot dominujący w holdingu finansowym w państwie członkowskim – podmiot dominujący w holdingu finansowym lub hybrydowym, który nie jest podmiotem zależnym w stosunku do instytucji kredytowej działającej na podstawie zezwolenia udzielonego w tym samym państwie lub w stosunku do instytucji finansowej z siedzibą na terytorium tego samego państwa, lub nie jest podmiotem zależnym w stosunku do banku krajowego, jeżeli podmiot ten ma siedzibę na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej,
 - 29a) spółka zarządzająca – spółkę zarządzającą, o której mowa w art. 2 pkt 10 ustawy z dnia 27 maja 2004 r. o funduszach inwestycyjnych,

- 30) unijna instytucja dominująca – instytucję dominującą w państwie członkowskim, która nie jest podmiotem zależnym w stosunku do instytucji kredytowej lub banku krajowego, lub instytucji finansowej z siedzibą na terytorium państwa członkowskiego,
 - 31) unijny podmiot dominujący w holdingu finansowym – podmiot dominujący w holdingu finansowym w państwie członkowskim, który nie jest podmiotem zależnym w stosunku do instytucji kredytowej lub banku krajowego, lub instytucji finansowej z siedzibą na terytorium państwa członkowskiego.
2. Za wchodzące w skład holdingów, o których mowa w ust. 1 pkt 10–11a, 11b lit. a) oraz w pkt 11c, uważa się także podmioty posiadające bliskie powiązania z bankiem krajowym, wchodzącym w skład holdingu.
 3. Przepisy ustawy dotyczące państw członkowskich stosuje się również do państw niebędących państwami członkowskimi, ale należących do Europejskiego Obszaru Gospodarczego.

Art. 4a.

1. Komisja Nadzoru Finansowego wyraża ocenę, o której mowa w art. 4 ust. 1 pkt 8 lit. b) i pkt 15 lit. b), w formie decyzji. Podmiot uznany za podmiot dominujący lub za podmiot posiadający bliskie powiązania z bankiem może zwrócić się do Komisji Nadzoru Finansowego o ponowne rozpatrzenie sprawy.
2. Od decyzji Komisji Nadzoru Finansowego rozstrzygającej wniosek o ponowne rozpatrzenie sprawy podmiot uznany za podmiot dominujący lub za podmiot posiadający bliskie powiązania z bankiem może wnieść skargę do sądu administracyjnego w terminie 14 dni od dnia doręczenia decyzji. Wniesienie skargi nie wstrzymuje wykonania decyzji.
3. Od decyzji Komisji Nadzoru Finansowego w sprawie oceny, o której mowa w art. 4 ust. 1 pkt 15 lit. b), uprawniony do złożenia wniosku o ponowne rozpatrzenie sprawy lub wniesienia skargi do sądu administracyjnego jest również bank.

Art. 5.

1. Czynnościami bankowymi są:
 - 1) przyjmowanie wkładów pieniężnych płatnych na żądanie lub z nadejściem oznaczonego terminu oraz prowadzenie rachunków tych wkładów,
 - 2) prowadzenie innych rachunków bankowych,
 - 3) udzielanie kredytów,
 - 4) udzielanie i potwierdzanie gwarancji bankowych oraz otwieranie i potwierdzanie akredytyw,
 - 5) emitowanie bankowych papierów wartościowych,
 - 6) przeprowadzanie bankowych rozliczeń pieniężnych,
 - 6a) wydawanie instrumentu pieniądza elektronicznego,
 - 7) wykonywanie innych czynności przewidzianych wyłącznie dla banku w odrębnych ustawach.
2. Czynnościami bankowymi są również następujące czynności, o ile są one wykonywane przez banki:
 - 1) udzielanie pożyczek pieniężnych,
 - 2) operacje czekowe i wekslowe oraz operacje, których przedmiotem są warran-ty,
 - 3) wydawanie kart płatniczych oraz wykonywanie operacji przy ich użyciu,

- 4) terminowe operacje finansowe,
 - 5) nabywanie i zbywanie wierzytelności pieniężnych,
 - 6) przechowywanie przedmiotów i papierów wartościowych oraz udostępnianie skrytek sejfowych,
 - 7) prowadzenie skupu i sprzedaży wartości dewizowych,
 - 8) udzielanie i potwierdzanie poręczeń,
 - 9) wykonywanie czynności zleconych, związanych z emisją papierów wartościowych,
 - 10) pośrednictwo w dokonywaniu przekazów pieniężnych oraz rozliczeń w obrocie dewizowym.
3. Wydawanie instrumentu pieniądza elektronicznego oraz dokonywanie płatności z jego użyciem określają odrębne przepisy.
 4. Działalność gospodarcza, której przedmiotem są czynności, o których mowa w ust. 1, może być wykonywana wyłącznie przez banki, z zastrzeżeniem ust. 5.
 5. Jednostki organizacyjne inne niż banki mogą wykonywać czynności, o których mowa w ust. 1, jeżeli przepisy odrębnych ustaw uprawniają je do tego.

Art. 6.

1. Poza wykonywaniem czynności bankowych, o których mowa w art. 5 ust. 1 i 2, banki mogą:
 - 1) obejmować lub nabywać akcje i prawa z akcji, udziały innej osoby prawnej i jednostki uczestnictwa w funduszach inwestycyjnych,
 - 2) zaciągać zobowiązania związane z emisją papierów wartościowych,
 - 3) dokonywać obrotu papierami wartościowymi,
 - 4) dokonywać, na warunkach uzgodnionych z dłużnikiem, zamiany wierzytelności na składniki majątku dłużnika,
 - 5) nabywać i zbywać nieruchomości,
 - 6) świadczyć usługi konsultacyjno-doradcze w sprawach finansowych,
 - 6a) świadczyć usługi certyfikacyjne w rozumieniu przepisów o podpisie elektronicznym, z wyłączeniem wydawania certyfikatów kwalifikowanych wykorzystywanych przez banki w czynnościach, których są stronami,
 - 7) świadczyć inne usługi finansowe,
 - 8) wykonywać inne czynności, jeżeli przepisy odrębnych ustaw uprawniają je do tego.
2. Bank jest obowiązany do sprzedaży składników majątku, o których mowa w ust. 1 pkt 4, w odniesieniu do:
 - 1) nieruchomości – w okresie nie dłuższym niż 5 lat od daty nabycia,
 - 2) pozostałych składników majątku – w okresie nie dłuższym niż 3 lata od daty nabycia.
3. Obowiązek, o którym mowa w ust. 2, nie spoczywa na banku, jeżeli przejęte składniki majątku wykorzystają do prowadzenia własnej działalności bankowej.

Art. 6a.

1. Bank może, w drodze umowy zawartej na piśmie, powierzyć przedsiębiorcy lub przedsiębiorcy zagranicznemu, z zastrzeżeniem art. 6d, wykonywanie wyłącznie:

- 1) w imieniu i na rzecz banku pośrednictwa w zakresie czynności bankowych na podstawie umowy agencyjnej, polegającego na:
 - a) zawieraniu i zmianie umów rachunków bankowych, o których mowa w art. 49 ust. 1 pkt 3, według wzoru zatwierdzonego przez bank,
 - b) zawieraniu i zmianie umów kredytu na sfinansowanie inwestycji mającej na celu zaspokojenie własnych potrzeb mieszkaniowych kredytobiorcy w rozumieniu przepisów o podatku dochodowym od osób fizycznych,
 - c) zawieraniu i zmianie umów kredytu konsumenckiego w rozumieniu ustawy z dnia 20 lipca 2001 r. o kredycie konsumenckim (Dz. U. Nr 100, poz. 1081 oraz z 2003 r. Nr 109, poz. 1030),
 - d) zawieraniu i zmianie umów ugody w sprawie spłaty kredytów, o których mowa w lit. b) i c),
 - e) zawieraniu i zmianie umów dotyczących ustanowienia prawnego zabezpieczenia kredytów, o których mowa w lit. b) i c),
 - f) zawieraniu i zmianie umów o kartę płatniczą, których stroną jest konsument w rozumieniu ustawy, o której mowa w lit. c),
 - g) przyjmowaniu wpłat, dokonywaniu wypłat oraz obsłudze czeków związanych z prowadzeniem rachunków bankowych przez ten bank,
 - h) dokonywaniu wypłat i przyjmowaniu spłat udzielonych przez ten bank kredytów i pożyczek pieniężnych,
 - i) przyjmowaniu wpłat na rachunki bankowe prowadzone przez inne banki,
 - j) przyjmowaniu dyspozycji przeprowadzania bankowych rozliczeń pieniężnych związanych z prowadzeniem rachunków bankowych przez ten bank,
 - k) wykonywaniu innych czynności, po uzyskaniu zezwolenia Komisji Nadzoru Finansowego,
 - 2) czynności faktycznych związanych z działalnością bankową.
2. Powierzenie wykonywania czynności, o którym mowa w ust. 1, nie może obejmować:
- 1) zarządzania bankiem w rozumieniu art. 368 § 1 ustawy z dnia 15 września 2000 r. – Kodeks spółek handlowych (Dz. U. Nr 94, poz. 1037, z 2001 r. Nr 102, poz. 1117 oraz z 2003 r. Nr 49, poz. 408 i Nr 229, poz. 2276), zwanej dalej „Kodeksem spółek handlowych”, oraz w rozumieniu art. 48 ustawy z dnia 16 września 1982 r. – Prawo spółdzielcze (Dz. U. z 2003 r. Nr 188, poz. 1848), zwanej dalej „ustawą – Prawo spółdzielcze”, a w szczególności zarządzania ryzykiem związanym z prowadzeniem działalności bankowej, w tym zarządzania aktywami i pasywami, dokonywania oceny zdolności kredytowej i analizy ryzyka kredytowego,
 - 2) przeprowadzania audytu wewnętrznego banku.
3. Komisja Nadzoru Finansowego może udzielić bankowi zezwolenia, o którym mowa w ust. 1 pkt 1 lit. k), jeżeli powierzenie przez bank wykonywania innych czynności jest niezbędne do prowadzenia działalności bankowej w sposób ostrożny i stabilny lub istotnego obniżenia kosztów tej działalności.

Art. 6b.

1. Odpowiedzialności przedsiębiorcy lub przedsiębiorcy zagranicznego wobec banku za szkody wyrządzone klientom wskutek niewykonania lub nienależytego wykonania umowy, o której mowa w art. 6a ust. 1, nie można wyłączyć ani ograniczyć.
2. Odpowiedzialności banku za szkody wyrządzone klientom wskutek niewykonania lub nienależytego wykonania umowy, o której mowa w art. 6a ust. 1, nie można wyłączyć ani ograniczyć.

Art. 6c.

1. Powierzenie przez bank wykonywania stale lub okresowo czynności, o których mowa w art. 6a ust. 1, może nastąpić po spełnieniu następujących warunków:
 - 1) bank zawiadamia Komisję Nadzoru Finansowego co najmniej z 14-dniowym wyprzedzeniem o zamiarze zawarcia umowy, o której mowa w art. 6a ust. 1,
 - 2) zostanie zapewnione wykonywanie przez Komisję Nadzoru Finansowego efektywnego nadzoru nad wykonywaniem powierzonych czynności,
 - 3) bank i przedsiębiorca lub przedsiębiorca zagraniczny będą posiadać plany działania zapewniające ciągłe i niezakłócone prowadzenie działalności w zakresie objętym umową,
 - 4) powierzenie wykonywania czynności nie wpłynie niekorzystnie na prowadzenie przez bank działalności zgodnie z przepisami prawa, ostrożne i stabilne zarządzanie bankiem, skuteczność systemu kontroli wewnętrznej w banku, możliwość wykonywania obowiązków przez biegłego rewidenta upoważnionego do badania sprawozdań finansowych banku na podstawie zawartej z bankiem umowy oraz ochronę tajemnicy prawnie chronionej.
2. Bank zawiadamia Komisję Nadzoru Finansowego, w terminie 14 dni, o każdej zmianie, rozwiązaniu lub wygaśnięciu umowy, o której mowa w art. 6a ust. 1.
3. Komisja Nadzoru Finansowego może żądać od banku w szczególności:
 - 1) przedstawienia kopii zawartej umowy,
 - 2) złożenia wyjaśnień dotyczących realizacji umowy,
 - 3) przedstawienia planu działania, o którym mowa w ust. 1 pkt 3,
 - 4) przedstawienia dokumentów określających status przedsiębiorcy lub przedsiębiorcy zagranicznego, z którym bank zawarł umowę,
 - 5) dostarczenia opisu rozwiązań technicznych i organizacyjnych, zapewniających bezpieczne i prawidłowe wykonywanie powierzonych czynności, w szczególności ochronę tajemnicy prawnie chronionej.
4. Komisja Nadzoru Finansowego nakazuje bankowi, w drodze decyzji, podjęcie działań zmierzających do zmiany lub rozwiązania umowy, o której mowa w art. 6a ust. 1, jeżeli:
 - 1) wykonanie umowy zagraża ostrożnemu i stabilnemu zarządzaniu bankiem,
 - 2) przedsiębiorca lub przedsiębiorca zagraniczny będący stroną umowy utracił wymagane uprawnienia niezbędne do wykonywania tej umowy.
5. Od decyzji Komisji Nadzoru Finansowego, o której mowa w ust. 4, bank może wnieść skargę do sądu administracyjnego w terminie 14 dni od dnia doręczenia decyzji. Wniesienie skargi nie wstrzymuje wykonania decyzji. Przepisu art. 127 § 3 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. – Kodeks postępowania administracyjnego

(Dz. U. z 2000 r. Nr 98, poz. 1071, z późn. zm.²⁾), zwanej dalej „Kodeksem postępowania administracyjnego”, nie stosuje się.

6. Komisja Nadzoru Finansowego może, bez konieczności uprzedniego upomnienia na piśmie, zastosować środki określone w art. 138 ust. 3, w przypadku gdy w wyznaczonym terminie bank nie doprowadzi do zmiany lub rozwiązania umowy, o której mowa w art. 6a ust. 1.
7. Przedsiębiorcę lub przedsiębiorcę zagranicznego, który stale lub okresowo wykonuje czynności, o których mowa w art. 6a ust. 1, uznaje się za posiadającego bliskie powiązania z bankiem. Przepisy art. 136 ust. 3, art. 138 ust. 7, art. 141g i art. 141h ust. 1, 3 i 4 stosuje się odpowiednio.

Art. 6d.

1. Zawarcie przez bank umowy, o której mowa w art. 6a ust. 1, z przedsiębiorcą zagranicznym niemającym miejsca stałego zamieszkania lub nieposiadającym siedziby na terytorium państwa członkowskiego albo umowy przewidującej, że powierzone czynności będą wykonywane stale lub okresowo za granicą, wymaga zezwolenia Komisji Nadzoru Finansowego udzielonego na wniosek banku.
2. Do wniosku o udzielenie zezwolenia, o którym mowa w ust. 1, bank załącza:
 - 1) dokumenty dotyczące działalności gospodarczej przedsiębiorcy zagranicznego, który ma wykonywać powierzone czynności,
 - 2) projekt umowy, o której mowa w art. 6a ust. 1, która ma być zawarta z przedsiębiorcą zagranicznym,
 - 3) plany działania zapewniające ciągłe i niezakłócone prowadzenie działalności w zakresie objętym umową,
 - 4) zezwolenia lub promesy zezwoleń wymaganych w państwie, w którym czynności mają być wykonywane wraz z pozytywną opinią właściwych władz nadzorczych,
 - 5) opis rozwiązań technicznych i organizacyjnych, zapewniających bezpieczne i prawidłowe wykonywanie powierzonych czynności, w szczególności ochronę tajemnicy prawnie chronionej.
3. Do postępowania w sprawie wniosku, o którym mowa w ust. 1, stosuje się odpowiednio przepis art. 33.
4. Komisja Nadzoru Finansowego może odmówić wydania zezwolenia lub cofnąć zezwolenie, w przypadku gdy:
 - 1) istnieje zagrożenie naruszenia tajemnicy prawnie chronionej,
 - 2) w państwie, w którym powierzone czynności mają być wykonywane, obowiązujące prawo uniemożliwia Komisji Nadzoru Finansowego wykonywanie efektywnego nadzoru,
 - 3) powierzenie wykonywania czynności może wpłynąć niekorzystnie na prowadzenie przez bank działalności zgodnie z przepisami prawa, ostrożne i stabilne zarządzanie bankiem, skuteczność systemu kontroli wewnętrznej w banku oraz możliwość wykonywania obowiązków przez biegłego rewidenta upoważnionego do badania sprawozdań finansowych banku na podstawie zawartej z bankiem umowy.
5. Przepis art. 6c stosuje się odpowiednio.

²⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2001 r. Nr 49, poz. 509, z 2002 r. Nr 113, poz. 984, Nr 153, poz. 1271 i Nr 169, poz. 1387 oraz z 2003 r. Nr 130, poz. 1188 i Nr 170, poz. 1660.

Art. 7.

1. Oświadczenia woli związane z dokonywaniem czynności bankowych mogą być składane w postaci elektronicznej.
2. Dokumenty związane z czynnościami bankowymi mogą być sporządzane na informatycznych nośnikach danych, jeżeli dokumenty te będą w sposób należyty utworzone, utrwalone, przekazane, przechowywane i zabezpieczone. Usługi związane z zabezpieczeniem tych dokumentów mogą być wykonywane przez banki, spółki tworzone przez banki z innymi podmiotami, a także przedsiębiorstwa pomocniczych usług bankowych.
3. Jeżeli ustawa zastrzega dla czynności prawnej formę pisemną, uznaje się, że czynność dokonana w formie, o której mowa w ust. 1, spełnia wymagania formy pisemnej także wtedy, gdy forma została zastrzeżona pod rygorem nieważności.
4. Rada Ministrów określi, w drodze rozporządzenia, po zasięgnięciu opinii Prezesa Narodowego Banku Polskiego, sposób tworzenia, utrwalania, przekazywania, przechowywania i zabezpieczania, w tym przy zastosowaniu podpisu elektronicznego, dokumentów, o których mowa w ust. 2, tak aby zapewnić bezpieczeństwo obrotu oraz ochronę interesów banków i ich klientów.

Art. 7a.

Do terminowych operacji finansowych, o których mowa w art. 4 ust. 1 pkt 7 lit. h) oraz w art. 5 ust. 2 pkt 4, będących przedmiotem umów zawartych przez bank lub instytucję finansową, nie stosuje się przepisów o grach hazardowych oraz art. 413 ustawy z dnia 23 kwietnia 1964 r. – Kodeks cywilny (Dz. U. Nr 16, poz. 93, z późn. zm.³⁾), zwanej dalej „Kodeksem cywilnym”.

Art. 8.

Bank jest obowiązany do utrzymywania płynności płatniczej dostosowanej do rozmiarów i rodzaju działalności, w sposób zapewniający wykonanie wszystkich zobowiązań pieniężnych zgodnie z terminami ich płatności.

Art. 9.

1. W banku funkcjonuje system zarządzania.

³⁾ Zmiany wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 1971 r. Nr 27, poz. 252, z 1976 r. Nr 19, poz. 122, z 1982 r. Nr 11, poz. 81, Nr 19, poz. 147 i Nr 30, poz. 210, z 1984 r. Nr 45, poz. 242, z 1985 r. Nr 22, poz. 99, z 1989 r. Nr 3, poz. 11, z 1990 r. Nr 34, poz. 198, Nr 55, poz. 321 i Nr 79, poz. 464, z 1991 r. Nr 107, poz. 464 i Nr 115, poz. 496, z 1993 r. Nr 17, poz. 78, z 1994 r. Nr 27, poz. 96, Nr 85, poz. 388 i Nr 105, poz. 509, z 1995 r. Nr 83, poz. 417, z 1996 r. Nr 114, poz. 542, Nr 139, poz. 646 i Nr 149, poz. 703, z 1997 r. Nr 43, poz. 272, Nr 115, poz. 741, Nr 117, poz. 751 i Nr 157, poz. 1040, z 1998 r. Nr 106, poz. 668 i Nr 117, poz. 758, z 1999 r. Nr 52, poz. 532, z 2000 r. Nr 22, poz. 271, Nr 74, poz. 855 i 857, Nr 88, poz. 983 i Nr 114, poz. 1191, z 2001 r. Nr 11, poz. 91, Nr 71, poz. 733, Nr 130, poz. 1450 i Nr 145, poz. 1638, z 2002 r. Nr 113, poz. 984 i Nr 141, poz. 1176, z 2003 r. Nr 49, poz. 408, Nr 60, poz. 535, Nr 64, poz. 592 i Nr 124, poz. 1151, z 2004 r. Nr 91, poz. 870, Nr 96, poz. 959, Nr 162, poz. 1692, Nr 172, poz. 1804 i Nr 281, poz. 2783, z 2005 r. Nr 48, poz. 462, Nr 157, poz. 1316 i Nr 172, poz. 1438, z 2006 r. Nr 133, poz. 935 i Nr 164, poz. 1166, z 2007 r. Nr 80, poz. 538, Nr 82, poz. 557 i Nr 181, poz. 1287, z 2008 r. Nr 116, poz. 731, Nr 163, poz. 1012, Nr 220, poz. 1425 i 1431 i Nr 228, poz. 1506 oraz z 2009 r. Nr 42, poz. 341, Nr 79, poz. 662 i Nr 131, poz. 1075.

2. System zarządzania stanowi zbiór zasad i mechanizmów odnoszących się do procesów decyzyjnych, zachodzących w banku oraz do oceny prowadzonej działalności bankowej.
3. W ramach systemu zarządzania w banku funkcjonuje co najmniej:
 - 1) system zarządzania ryzykiem,
 - 2) system kontroli wewnętrznej.

Art. 9a.

1. Zarząd banku projektuje, wprowadza oraz zapewnia działanie systemu zarządzania.
2. Rada nadzorcza banku sprawuje nadzór nad wprowadzeniem systemu zarządzania oraz ocenia adekwatność i skuteczność tego systemu.

Art. 9b.

1. Zadaniem systemu zarządzania ryzykiem jest identyfikacja, pomiar lub szacowanie oraz monitorowanie ryzyka występującego w działalności banku służące zapewnieniu prawidłowości procesu wyznaczania i realizacji szczegółowych celów prowadzonej przez bank działalności.
2. W ramach systemu zarządzania ryzykiem bank:
 - 1) stosuje sformalizowane zasady służące określeniu wielkości podejmowanego ryzyka i zasady zarządzania ryzykiem,
 - 2) stosuje sformalizowane procedury mające na celu identyfikację, pomiar lub szacowanie oraz monitorowanie ryzyka występującego w działalności banku, uwzględniające również przewidywany poziom ryzyka w przyszłości,
 - 3) stosuje sformalizowane limity ograniczające ryzyko i zasady postępowania w przypadku przekroczenia limitów,
 - 4) stosuje przyjęty system sprawozdawczości zarządczej umożliwiający monitorowanie poziomu ryzyka,
 - 5) posiada strukturę organizacyjną dostosowaną do wielkości i profilu ponoszonego przez bank ryzyka.
3. Bank sprawuje nadzór nad ryzykiem związanym z działalnością podmiotów zależnych.

Art. 9c.

1. Celem systemu kontroli wewnętrznej jest wspomaganie procesów decyzyjnych przyczyniające się do zapewnienia:
 - 1) skuteczności i efektywności działania banku,
 - 2) wiarygodności sprawozdawczości finansowej,
 - 3) zgodności działania banku z przepisami prawa i regulacjami wewnętrznymi.
2. System kontroli wewnętrznej obejmuje:
 - 1) mechanizmy kontroli ryzyka,
 - 2) badanie zgodności działania banku z przepisami prawa i regulacjami wewnętrznymi,
 - 3) audyt wewnętrzny.

Art. 9d.

1. W bankach działających w formie spółki akcyjnej, w bankach państwowych i w bankach spółdzielczych, w których kontrola wewnętrzna nie jest realizowana na podstawie art. 10, funkcjonuje komórka organizacyjna przeprowadzająca audyt wewnętrzny, zwana dalej „komórką audytu wewnętrznego”.
2. Zadaniem komórki audytu wewnętrznego jest badanie i ocena, w sposób niezależny i obiektywny, adekwatności i skuteczności systemu kontroli wewnętrznej oraz opiniowanie systemu zarządzania bankiem, w tym skuteczności zarządzania ryzykiem związanym z działalnością banku.

Art. 9e.

1. Informacje na temat stwierdzonych nieprawidłowości i wniosków wynikających z przeprowadzonego audytu wewnętrznego oraz działań podejmowanych w celu ich usunięcia są przekazywane okresowo, co najmniej raz w roku, radzie nadzorczej banku.
2. Rada nadzorcza banku może powołać spośród jej członków komitet do spraw audytu wewnętrznego, który sprawuje nadzór nad działalnością komórki audytu wewnętrznego.

Art. 9f.

Komisja nadzoru Finansowego określi, w drodze uchwały, szczegółowe zasady funkcjonowania systemu zarządzania ryzykiem i systemu kontroli wewnętrznej.

Art. 10.

Kontrola wewnętrzna w bankach spółdzielczych zrzeszonych w bankach zrzeszających może być wykonywana przez bank zrzeszający na zasadach określonych w umowie zrzeszenia.

Art. 10a.

1. Przewodniczący Komisji Nadzoru Finansowego, jego zastępcy, członkowie Komisji Nadzoru Finansowego, pracownicy Urzędu Komisji Nadzoru Finansowego i osoby zatrudnione w Urzędzie Komisji Nadzoru Finansowego na podstawie umowy o dzieło, umowy zlecenia albo innych umów o podobnym charakterze, są obowiązani do zachowania tajemnicy zawodowej.
2. Tajemnicę zawodową, o której mowa w ust. 1, stanowią wszystkie uzyskane lub wytworzone w związku ze sprawowaniem nadzoru bankowego informacje, których udzielenie, ujawnienie lub potwierdzenie mogłoby naruszyć chroniony prawem interes podmiotów, których te informacje bezpośrednio lub pośrednio dotyczą lub utrudnić sprawowanie nadzoru bankowego.
3. Obowiązek, o którym mowa w ust. 1, istnieje również po ustaniu stosunków prawnych, o których mowa w ust. 1.
4. Z zastrzeżeniem ust. 5–8, nie narusza obowiązku, o którym mowa w ust. 1:
 - 1) udzielenie informacji właściwym władzom nadzorczym dla celów sprawowanego przez te władze nadzoru bankowego;
 - 2) złożenie zawiadomienia o podejrzeniu popełnienia przestępstwa.

5. Udostępnianie informacji stanowiących tajemnicę zawodową, obejmujących swym zakresem tajemnicę bankową, jest możliwe wyłącznie w trybie i na zasadach określonych dla udostępniania informacji stanowiących tajemnicę bankową.
6. Udzielenie właściwym władzom nadzorczym państwa niebędącego państwem członkowskim informacji stanowiących tajemnicę zawodową właściwych władz nadzorczych państwa członkowskiego może nastąpić jedynie wówczas, gdy zapewniona będzie ochrona tych informacji co najmniej równoważna określonej w niniejszym artykule.
7. Uzyskane od właściwych władz nadzorczych informacje stanowiące tajemnicę zawodową tych władz mogą być udzielane jedynie po uzyskaniu zgody tych władz i dla celów określonych tą zgodą.
8. Zgoda, o której mowa w ust. 7, nie jest wymagana jeżeli informacje uzyskane od właściwych władz nadzorczych państwa członkowskiego są przekazywane właściwym władzom nadzorczym innych państw członkowskich lub udzielenie informacji jest niezbędne dla celów wykonywania nadzoru bankowego.
9. Osoby inne niż wymienione w ust. 1, które zapoznały się z informacjami stanowiącymi tajemnicę zawodową, w szczególności w przypadkach, o których mowa w ust. 4 pkt 2 i ust. 7 i 8, obowiązane są do zachowania tajemnicy zawodowej, o ile z przepisów odrębnych nie wynika obowiązek dalszego udzielania tych informacji.
10. Przepisy ust. 1–9 stosuje się również do informacji zawartych w dokumentacji przejętej przez Urząd Komisji Nadzoru Finansowego w wyniku realizacji porozumienia zawartego na podstawie art. 71 ust. 2 ustawy z dnia 21 lipca 2006 r. o nadzorze nad rynkiem finansowym.

Art. 11.

1. Do określonych w ustawie decyzji Prezesa Narodowego Banku Polskiego w przedmiocie udzielenia zgody stosuje się odpowiednio przepisy Kodeksu postępowania administracyjnego, o ile niniejsza ustawa nie stanowi inaczej.
2. Decyzje Komisji Nadzoru Finansowego w przedmiocie:
 - 1) wyrażenia oceny,
 - 2) zezwolenia,
 - 3) zgody,
 - 4) nakazania bankowi zmiany lub rozwiązania umowy,
 - 4a) zakazania wykonywania prawa głosu z akcji banku krajowego lub wykonywania uprawnień podmiotu dominującego,
 - 5) nakazania sprzedaży akcji w oznaczonym terminie,
 - 6) odmowy przesłania właściwym władzom nadzorczym państwa goszczącego zawiadomienia,
 - 7) odmowy powiadomienia właściwych władz nadzorczych państwa goszczącego,
 - 8) zakazania instytucji finansowej prowadzenia działalności na terenie państwa goszczącego,
 - 9) nakazania bankowi wstrzymania wypłat z zysku,
 - 10) nakazania wstrzymania tworzenia nowych jednostek organizacyjnych banku, oddziału banku zagranicznego lub oddziału instytucji kredytowej,
 - 11) zawieszenia w czynnościach członków zarządu banku lub instytucji finansowej,

- 12) ograniczenia zakresu działalności banku, oddziału banku zagranicznego lub oddziału instytucji kredytowej,
 - 13) nałożenia kary finansowej na bank, oddział banku zagranicznego, oddział instytucji kredytowej lub instytucję finansową,
 - 14) likwidacji banku lub oddziału banku zagranicznego,
 - 15) określenia zakresu uprawnień likwidatora lub innej osoby wyznaczonej przez właściwe władze nadzorcze państwa członkowskiego do przeprowadzenia likwidacji instytucji kredytowej,
 - 16) odwołania członka zarządu banku,
 - 17) nałożenia na członków zarządu banku lub instytucji finansowej oraz na władze oddziału instytucji kredytowej kary pieniężnej,
 - 18) zakazania udzielania lub ograniczenia udzielania kredytów i pożyczek pieniężnych akcjonariuszom (członkom) oraz członkom zarządu, rady nadzorczej i pracownikom banku,
 - 19) żądania zwołania nadzwyczajnego walnego zgromadzenia,
 - 20) zobowiązania banku do zwiększenia funduszy własnych, o którym mowa w art. 138a,
 - 21) nałożenia na bank dodatkowego wymogu kapitałowego,
 - 22) ustanowienia i odwołania kuratora,
 - 23) ustanowienia zarządu komisarycznego,
 - 24) przejęcia banku przez inny bank za zgodą banku przejmującego,
 - 25) wystąpienia do Rady Ministrów o likwidację banku państwowego,
 - 26) odwołania likwidatora banku wyznaczonego przez bank,
 - 27) zawieszenia działalności banku
- mają moc ostatecznych decyzji administracyjnych i podlegają natychmiastowemu wykonaniu.
3. O ile ustawa nie stanowi inaczej, termin wydania określonych w niej opinii wynosi 30 dni.

Rozdział 2

Tworzenie i organizacja banków oraz oddziałów i przedstawicielstw banków

Art. 12.

Banki mogą być tworzone jako banki państwowe, banki spółdzielcze lub banki w formie spółek akcyjnych.

Art. 13.

1. Założycielami banku w formie spółki akcyjnej mogą być osoby prawne i osoby fizyczne, z tym że założycieli nie może być mniej niż 3.
2. Założycielami banku spółdzielczego mogą być tylko osoby fizyczne w liczbie wymaganej dla założenia spółdzielni, określonej ustawą – Prawo spółdzielcze.
3. Przepis ust. 1 nie ma zastosowania do banku, którego założycielem jest Skarb Państwa, bank krajowy, instytucja kredytowa, bank zagraniczny, krajowy lub zagraniczny zakład ubezpieczeń, krajowy lub zagraniczny zakład reasekuracji lub międzynarodowa instytucja finansowa.

Art. 13a.

Zarząd banku działa i wykonuje swoje funkcje w siedzibie określonej w statucie banku.

A. Banki państwowe**Art. 14.**

1. Bank państwowy może być utworzony przez Radę Ministrów w drodze rozporządzenia, na wniosek ministra właściwego do spraw Skarbu Państwa zaopiniowany przez Komisję Nadzoru Finansowego. W tym samym trybie następuje likwidacja banku państwowego, z wyjątkiem przypadku, o którym mowa w art. 147 ust. 1 pkt 3.
2. Rozporządzenie Rady Ministrów o utworzeniu banku państwowego określa nazwę, siedzibę, przedmiot i zakres działania banku, jego fundusze statutowe, w tym środki wydzielone z majątku Skarbu Państwa, które stają się majątkiem banku.
3. Bank państwowy nie podlega wpisowi do Krajowego Rejestru Sądowego.

Art. 15.

1. Organami banku państwowego są rada nadzorcza i zarząd.
2. Członkowie zarządów lub rad nadzorczych nie mogą zajmować się działalnością konkurencyjną. W szczególności nie mogą być członkami zarządu lub rady nadzorczej innego banku, chyba że bank państwowy jest akcjonariuszem tego banku.

Art. 16.

1. Radę nadzorczą powołuje się na okres 3 lat spośród osób posiadających odpowiednie kwalifikacje z zakresu finansów. Przewodniczącą rady nadzorczej powołuje i odwołuje Prezes Rady Ministrów na wniosek ministra właściwego do spraw Skarbu Państwa.
2. Członkowie rady są powoływani przez ministra właściwego do spraw Skarbu Państwa spośród osób niebędących członkami zarządu tego banku. Odwołanie członków rady następuje w takim samym trybie, w jakim zostali powołani.

Art. 17.

1. Prezesa zarządu banku państwowego powołuje i odwołuje rada nadzorcza.
2. Pozostałych członków zarządu banku powołuje i odwołuje rada nadzorcza, na wniosek prezesa zarządu banku.
3. Powołanie prezesa zarządu oraz jednego członka zarządu następuje za zgodą Komisji Nadzoru Finansowego. Przepisy art. 22b stosuje się odpowiednio.

Art. 18.

1. Rada nadzorcza sprawuje nadzór nad działalnością banku państwowego, zatwierdza przedstawione przez Zarząd sprawozdanie finansowe oraz podział zysku

- i sposób pokrycia strat, a także przyjmuje sprawozdania z działalności banku, udziela zarządowi banku zaleceń oraz może zawieszać w czynnościach członków zarządu banku.
2. Z zastrzeżeniem ust. 1, zarząd banku rozpatruje sprawy dotyczące działalności banku oraz podejmuje w tych sprawach uchwały, których wykonanie zapewnia prezes zarządu banku.
 3. Rada nadzorcza uchyla uchwałę zarządu banku w razie stwierdzenia jej niezgodności z przepisami prawa lub statutem banku.
 4. Prezes zarządu banku państwowego reprezentuje bank, przewodniczy zarządowi banku oraz organizuje działalność banku.
 5. Szczegółowy zakres działania rady nadzorczej i zarządu oraz osoby uprawnione do reprezentowania banku określa statut banku państwowego.

Art. 19.

Statut bankowi państwowemu nadaje, w drodze rozporządzenia, minister właściwy do spraw Skarbu Państwa w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw instytucji finansowych, po zasięgnięciu opinii Komisji Nadzoru Finansowego.

B. Banki spółdzielcze

Art. 20.

1. Bankiem spółdzielczym jest bank będący spółdzielnią, do którego w zakresie nieuregulowanym w ustawie z dnia 7 grudnia 2000 r. o funkcjonowaniu banków spółdzielczych, ich zrzeszaniu się i bankach zrzeszających (Dz. U. Nr 119, poz. 1252, z późn. zm.⁴⁾), zwanej dalej „ustawą o funkcjonowaniu banków spółdzielczych, ich zrzeszaniu się i bankach zrzeszających”, i niniejszej ustawie, mają zastosowanie przepisy ustawy – Prawo spółdzielcze.
2. Statut banku spółdzielczego pod rygorem nieważności powinien być sporządzony w formie aktu notarialnego.

C. Banki w formie spółek akcyjnych

Art. 21.

Do utworzenia i działalności banku w formie spółki akcyjnej stosuje się przepisy Kodeksu spółek handlowych, o ile przepisy ustawy nie stanowią inaczej.

Art. 22.

1. Funkcję organu nadzoru pełni w banku rada nadzorcza składająca się co najmniej z pięciu osób fizycznych.
2. Członków rady nadzorczej powołuje i odwołuje walne zgromadzenie.
3. Bank informuje Komisję Nadzoru Finansowego o składzie rady nadzorczej oraz o zmianie jej składu niezwłocznie po jej powołaniu lub po dokonaniu zmiany jej składu.

⁴⁾ Zmiany wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz.U. z 2001 r. Nr 111, poz. 1195, z 2002 r. Nr 141, poz. 1178 i Nr 216, poz. 1824 oraz z 2003 r. Nr 137, poz. 1303 i Nr 228, poz. 2260.

Art. 22a.

1. Zarząd banku składa się co najmniej z trzech osób fizycznych powoływanych i odwoływanych przez radę nadzorczą, z zastrzeżeniem art. 22b.
2. Rada nadzorcza informuje Komisję Nadzoru Finansowego o składzie zarządu oraz o zmianie jego składu niezwłocznie po jego powołaniu lub po dokonaniu zmiany jego składu. Rada nadzorcza informuje Komisję Nadzoru Finansowego także o członkach zarządu, którym w ramach podziału kompetencji podlega w szczególności zarządzanie ryzykiem i komórka audytu wewnętrznego.

Art. 22b.

1. Powołanie dwóch członków zarządu banku, w tym prezesa, następuje za zgodą Komisji Nadzoru Finansowego. Z wnioskiem o wyrażenie zgody występuje rada nadzorcza.
2. Komisja Nadzoru Finansowego może zażądać informacji i dokumentów dotyczących osób wymienionych w ust. 1 w zakresie niezbędnym do wyrażenia zgody.
3. Komisja Nadzoru Finansowego odmawia wyrażenia zgody na powołanie osoby, o której mowa w ust. 1, jeżeli:
 - 1) była ona karana za przestępstwo umyślne lub przestępstwo skarbowe, z wyłączeniem przestępstw ściganych z oskarżenia prywatnego,
 - 2) spowodowała udokumentowane straty w miejscu pracy albo w związku z pełnieniem funkcji członka organu osoby prawnej,
 - 3) został wobec niej orzeczony zakaz prowadzenia działalności gospodarczej na własny rachunek oraz pełnienia funkcji reprezentanta lub pełnomocnika przedsiębiorcy, członka rady nadzorczej lub komisji rewizyjnej w spółce akcyjnej, spółce z ograniczoną odpowiedzialnością lub w spółdzielni,
 - 4) nie spełnia wymagań określonych w art. 30 ust. 1 pkt 2, z zastrzeżeniem ust. 4.
4. Komisja Nadzoru Finansowego odstąpi, w drodze decyzji, wydanej na wniosek rady nadzorczej banku od wymogu udowodnionej znajomości języka polskiego, o którym mowa w art. 30 ust. 1 pkt 2, jeżeli nie jest to niezbędne ze względów nadzoru ostrożnościowego, biorąc w szczególności pod uwagę poziom dopuszczalnego ryzyka lub zakres działalności banku.
5. Komisja Nadzoru Finansowego może odmówić wyrażenia zgody na powołanie osoby wymienionej w ust. 1, jeżeli:
 - 1) jest prowadzone przeciwko niej postępowanie karne lub postępowanie w sprawie o przestępstwo skarbowe,
 - 2) była karana za przestępstwo inne niż określone w ust. 3 pkt 1.
6. Jeżeli powołanie członków zarządu, w tym prezesa, dotyczy kolejnej kadencji tych samych osób, nie stosuje się w stosunku do nich przepisu ust. 1, o ile w stosunku do nich nie zachodzą przesłanki określone w ust. 3 i 5.
7. Decyzja, o której mowa w ust. 1, może określać termin, do którego powinno nastąpić powołanie osób, o których mowa w ust. 1. W przypadku niepowołania osoby, której dotyczy decyzja, we wskazanym terminie, decyzja wygasa. Przepisu art. 162 § 3 Kodeksu postępowania administracyjnego nie stosuje się.

Art. 22c.

1. Protokół z walnego zgromadzenia sporządzany jest zgodnie z art. 421 Kodeksu spółek handlowych oraz powinien zawierać:

- 1) treść wniosków zgłaszanych w trakcie walnego zgromadzenia,
 - 2) imię i nazwisko osoby zgłaszającej wniosek,
 - 3) imię i nazwisko lub firmę osoby, w imieniu której został zgłoszony wniosek,
 - 4) rozstrzygnięcie w sprawie wniosku.
2. Protokół, o którym mowa w ust. 1, powinien być przekazany Komisji Nadzoru Finansowego w terminie 14 dni od dnia zakończenia walnego zgromadzenia.

Art. 23. (uchylony).

Art. 24. (uchylony).

Art. 25.

1. Podmiot, który zamierza, bezpośrednio lub pośrednio, nabyć albo objąć akcje lub prawa z akcji banku krajowego w liczbie zapewniającej osiągnięcie albo przekroczenie odpowiednio 10 %, 20 %, jednej trzeciej, 50 % ogólnej liczby głosów na walnym zgromadzeniu lub udziału w kapitale zakładowym, jest obowiązany każdorazowo zawiadomić Komisję Nadzoru Finansowego o zamiarze ich nabycia albo objęcia. Podmiot, który zamierza, bezpośrednio lub pośrednio, stać się podmiotem dominującym banku krajowego w sposób inny niż przez nabycie albo objęcie akcji lub praw z akcji banku krajowego w liczbie zapewniającej większość ogólnej liczby głosów na walnym zgromadzeniu, obowiązany jest każdorazowo zawiadomić o tym zamiarze Komisję Nadzoru Finansowego.
2. Za pośrednio stającego się podmiotem dominującym banku krajowego albo pośrednio nabywającego lub obejmującego akcje lub prawa z akcji banku krajowego uważa się podmiot dominujący w stosunku do podmiotu, który bezpośrednio staje się podmiotem dominującym banku krajowego albo nabywa lub obejmuje akcje lub prawa z akcji banku krajowego bezpośrednio, jak również podmiot, który podejmuje działania powodujące, że stanie się on podmiotem dominującym w stosunku do podmiotu, który jest podmiotem dominującym banku krajowego albo posiada akcje lub prawa z akcji banku krajowego.
3. W przypadku gdy podmiot, który zamierza:
 - 1) bezpośrednio nabyć albo objąć akcje lub prawa z akcji banku krajowego lub stać się podmiotem dominującym banku krajowego, jest podmiotem zależnym, zawiadomienie składa tylko ten podmiot łącznie z jego pierwotnym podmiotem dominującym,
 - 2) pośrednio nabyć albo objąć akcje lub prawa z akcji banku krajowego lub stać się podmiotem dominującym banku krajowego, jest podmiotem zależnym, zawiadomienie składa tylko jego pierwotny podmiot dominujący.
4. Obowiązek zawiadomienia, o którym mowa w ust. 1, dotyczy także:
 - 1) zastawnika i użytkownika akcji, jeżeli zgodnie z art. 340 § 1 Kodeksu spółek handlowych są oni uprawnieni do wykonywania prawa głosu z akcji,
 - 2) podmiotu, który uzyskał prawo głosu na walnym zgromadzeniu na poziomach określonych w ust. 1 w wyniku zdarzeń innych niż objęcie lub nabycie akcji lub praw z akcji banku krajowego, w szczególności w wyniku zmiany statutu lub w następstwie wygaśnięcia uprzywilejowania lub ograniczenia akcji co do prawa głosu, a także nabycia akcji lub praw z akcji banku krajowego w liczbie zapewniającej osiągnięcie albo przekroczenie poziomów określonych w ust. 1 w ogólnej liczbie głosów na walnym zgromadzeniu lub udziału w kapitale zakładowym w wyniku dziedziczenia.

5. W przypadku, o którym mowa w ust. 4, obowiązek złożenia zawiadomienia powstaje przed przystąpieniem do wykonywania prawa głosu z akcji albo wykonywania uprawnień podmiotu dominującego wobec banku krajowego. Przepisy art. 25a–25n stosuje się odpowiednio.
6. Do podmiotów, o których mowa w ust. 4, przepisy ust. 2 i 3 stosuje się odpowiednio.
7. Przepisy ust. 1–6 i 9 stosuje się odpowiednio w przypadku, w którym dwa lub więcej podmiotów działa w porozumieniu, którego przedmiotem jest wykonywanie prawa głosu z akcji na poziomach określonych w ust. 1 lub wykonywanie uprawnień podmiotu dominującego banku krajowego.
8. W przypadku działania w porozumieniu, o którym mowa w ust. 7, zawiadomienie składają wszystkie strony porozumienia łącznie.
9. Przepisu ust. 1 nie stosuje się, w przypadku gdy nabycie albo objęcie akcji banku krajowego dokonywane jest przez bank krajowy, instytucję kredytową, dom maklerski lub firmę inwestycyjną mającą siedzibę na terytorium innego państwa członkowskiego, w wykonaniu umowy o subemisję inwestycyjną, o której mowa w ustawie z dnia 29 lipca 2005 r. o ofercie publicznej i warunkach wprowadzania instrumentów finansowych do zorganizowanego systemu obrotu oraz o spółkach publicznych, jeżeli:
 - 1) prawa z akcji nie są wykonywane w celu ingerencji w zarządzanie bankiem krajowym oraz
 - 2) akcje banku krajowego zostaną zbyte w ciągu roku od dnia ich nabycia albo objęcia.

Art. 25a.

1. Podmiot składający zawiadomienie, o którym mowa w art. 25 ust. 1, przekazuje wraz z zawiadomieniem informację o posiadanych bezpośrednio lub pośrednio akcjach lub prawach z akcji banku krajowego, o którym mowa w art. 25 ust. 1, jak również o podmiotach dominujących tego podmiotu i zawartych przez ten podmiot porozumieniach oraz o pozostawianiu przez ten podmiot w stanach faktycznych lub prawnych pozwalających innym podmiotom na wykonywanie praw z akcji banku krajowego lub wykonywanie uprawnień podmiotu dominującego banku krajowego.
2. Podmiot, o którym mowa w ust. 1, wskazuje w zawiadomieniu sposób realizacji zamiaru, którego dotyczy zawiadomienie oraz przedkłada dowody wskazujące na istnienie zamiaru objętego zawiadomieniem, w szczególności stosowną umowę lub porozumienie, a w przypadku gdy zamiar ma zostać zrealizowany na rynku regulowanym – stosowne oświadczenie w tym zakresie.
3. W przypadku gdy podmiot składający zawiadomienie jest:
 - 1) zakładem ubezpieczeń, zakładem reasekuracji, instytucją kredytową, firmą inwestycyjną lub spółką zarządzającą, które uzyskały zezwolenie na wykonywanie działalności na terytorium państwa członkowskiego, lub
 - 2) podmiotem dominującym lub podmiotem pozostającym w podobnym stosunku do zakładu ubezpieczeń, zakładu reasekuracji, instytucji kredytowej, firmy inwestycyjnej lub spółki zarządzającej, które uzyskały zezwolenie na wykonywanie działalności na terytorium państwa członkowskiego– zawiadomienie zawiera odpowiednią informację w tym zakresie, wskazującą w szczególności nazwę i siedzibę zakładu ubezpieczeń, zakładu reasekuracji, in-

stytucji kredytowej, firmy inwestycyjnej lub spółki zarządzającej, o których mowa w pkt 2; jeżeli nie zachodzą okoliczności wymienione w pkt 1 i 2, zawiadomienie zawiera stosowne oświadczenie w tym zakresie.

Art. 25b.

1. Podmiot, składający zawiadomienie, o którym mowa w art. 25 ust. 1, przedstawia wraz z zawiadomieniem informacje dotyczące:
 - 1) identyfikacji podmiotu składającego zawiadomienie, osób zarządzających jego działalnością oraz osób przewidzianych do objęcia funkcji członków zarządu banku krajowego – o ile podmiot składający zawiadomienie planuje zmiany w tym zakresie,
 - 2) identyfikacji banku krajowego, o którym mowa w art. 25 ust. 1,
 - 3) działalności zawodowej, gospodarczej lub statutowej podmiotu składającego zawiadomienie i osób, o których mowa w pkt 1, a w szczególności przedmiotu tej działalności, zakresu i miejsca jej prowadzenia oraz dotychczasowego jej przebiegu, a także wykształcenia posiadanego przez podmiot składający zawiadomienie, będący osobą fizyczną, i osób, o których mowa w pkt 1,
 - 4) grupy, do której należy podmiot składający zawiadomienie, a w szczególności jej struktury, należących do niej podmiotów, prawnych i faktycznych powiązań kapitałowych, finansowych i osobowych z innymi podmiotami,
 - 5) sytuacji ekonomiczno-finansowej podmiotu składającego zawiadomienie,
 - 6) skazania za przestępstwo lub przestępstwo skarbowe, postępowań warunkowo umorzonych oraz zakończonych ukaraniem postępowań dyscyplinarnych, jak również innych zakończonych postępowań administracyjnych i cywilnych, dotyczących podmiotu składającego zawiadomienie lub osób, o których mowa w pkt 1, mogących mieć wpływ na ocenę podmiotu składającego zawiadomienie w świetle kryteriów określonych w art. 25h ust. 2,
 - 7) toczących się postępowań karnych o przestępstwo umyślne – z wyłączeniem przestępstw ściganych z oskarżenia prywatnego – lub postępowań w sprawie o przestępstwo skarbowe, jak również innych toczących się postępowań administracyjnych, dyscyplinarnych i cywilnych, mogących mieć wpływ na ocenę podmiotu składającego zawiadomienie w świetle kryteriów określonych w art. 25h ust. 2, a prowadzonych przeciwko podmiotowi składającemu zawiadomienie lub osobom, o których mowa w pkt 1, lub postępowań związanych z działalnością tego podmiotu lub tych osób,
 - 8) działań zmierzających do nabycia albo objęcia akcji lub praw z akcji w liczbie zapewniającej osiągnięcie lub przekroczenie poziomów określonych w art. 25 ust. 1 albo stania się podmiotem dominującym banku krajowego, a w szczególności docelowego udziału w ogólnej liczbie głosów na walnym zgromadzeniu banku krajowego, związanych z tym udziałem uprawnień, sposobu i źródeł finansowania nabycia albo objęcia akcji lub praw z akcji, zawartych w związku z tymi działaniami umów oraz działania w porozumieniu z innymi podmiotami,
 - 9) zamiarów podmiotu składającego zawiadomienie w odniesieniu do przyszłej działalności banku krajowego, w szczególności w zakresie planów marketingowych, operacyjnych, finansowych oraz dotyczących organizacji i zarządzania, z uwzględnieniem zobowiązań, o których mowa w art. 25h ust. 3.
2. Informacje w zakresie kwalifikacji i doświadczenia zawodowego, a także informacje w zakresie określonym w ust. 1 pkt 6 i 7, nie są wymagane w odniesieniu

do podmiotu składającego zawiadomienie i osób zarządzających jego działalnością, jeżeli podmiot składający zawiadomienie jest bankiem krajowym, instytucją kredytową, zakładem ubezpieczeń, zakładem reasekuracji, domem maklerskim, firmą inwestycyjną lub spółką zarządzającą, które uzyskały zezwolenie na wykonywanie działalności w państwie członkowskim, o ile okoliczność ta zostanie wykazana w zawiadomieniu.

3. Minister właściwy do spraw instytucji finansowych określi, w drodze rozporządzenia, dokumenty, które należy załączyć do zawiadomienia w celu przedstawienia informacji określonych w ust. 1, mając na względzie zapewnienie proporcjonalności wymaganych informacji w zależności od zamierzonego wpływu podmiotu składającego zawiadomienie na zarządzanie bankiem krajowym.

Art. 25c.

1. Zawiadomienie i załączane dokumenty powinny być sporządzone w języku polskim lub przetłumaczone na język polski. Tłumaczenie powinno być sporządzone przez tłumacza przysięgłego lub właściwego konsula Rzeczypospolitej Polskiej.
2. Dokumenty urzędowe przed tłumaczeniem powinny być zalegalizowane przez konsula Rzeczypospolitej Polskiej. Obowiązku legalizacji nie stosuje się, jeżeli umowa międzynarodowa, której Rzeczypospolita Polska jest stroną, stanowi inaczej.

Art. 25d.

W uzasadnionych przypadkach, w szczególności gdy prawo kraju właściwego nie przewiduje sporządzania wymaganych dokumentów podmiot składający zawiadomienie lub osoba, której sprawa dotyczy, może, w miejsce tych dokumentów, złożyć stosowne oświadczenie, zawierające wymagane informacje.

Art. 25e.

1. Podmiot składający zawiadomienie, o którym mowa w art. 25 ust. 1, mający miejsce zamieszkania lub siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej, obowiązany jest ustanowić na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej pełnomocnika do doręczeń w toku postępowania w przedmiocie zawiadomienia.
2. W razie niedopełnienia obowiązku, o którym mowa w ust. 1, pisma w toku postępowania pozostawia się w aktach sprawy ze skutkiem doręczenia, z wyłączeniem decyzji kończącej postępowanie w przedmiocie zawiadomienia. O skutku, o którym mowa w zdaniu poprzedzającym, Komisja Nadzoru Finansowego informuje pisemnie podmiot składający zawiadomienie.

Art. 25f.

W przypadku gdy podmiot składający zawiadomienie, o którym mowa w art. 25 ust. 1, jest podmiotem, o którym mowa w art. 25a ust. 3 pkt 1 lub 2, Komisja Nadzoru Finansowego występuje na piśmie do właściwych władz nadzorczych o przekazanie informacji w zakresie określonym w art. 25h ust. 2, w celu ustalenia, czy zachodzi przesłanka, o której mowa w art. 25h ust. 1 pkt 3.

Art. 25g.

1. Komisja Nadzoru Finansowego niezwłocznie po otrzymaniu zawiadomienia, nie później jednak niż w terminie 2 dni roboczych, potwierdza w formie pisemnej jego otrzymanie.
2. W przypadku stwierdzenia braków w zawiadomieniu lub gdy nie zostały załączone do niego wymagane informacje lub dokumenty, Komisja Nadzoru Finansowego wzywa podmiot składający zawiadomienie do uzupełnienia tych braków w wyznaczonym terminie.
3. Komisja Nadzoru Finansowego niezwłocznie po otrzymaniu informacji lub dokumentów stanowiących uzupełnienie zawiadomienia, nie później jednak niż w terminie 2 dni roboczych, potwierdza w formie pisemnej ich otrzymanie.
4. Komisja Nadzoru Finansowego, wraz z potwierdzeniem otrzymania zawiadomienia i wszystkich wymaganych informacji i dokumentów, informuje podmiot składający zawiadomienie o dacie upływu terminu na doręczenie decyzji w przedmiocie sprzeciwu, o której mowa w art. 25h ust. 1.
5. Komisja Nadzoru Finansowego może, przed upływem 50. dnia roboczego terminu na doręczenie decyzji w przedmiocie sprzeciwu, pisemnie wezwać podmiot składający zawiadomienie do przekazania dodatkowych niezbędnych informacji lub dokumentów w terminie 20 dni roboczych od dnia otrzymania wezwania, a w przypadku gdy:
 - 1) miejsce zamieszkania lub siedziba podmiotu składającego zawiadomienie znajduje się w państwie niebędącym państwem członkowskim lub nadzór nad nim sprawują władze nadzorcze państwa niebędącego państwem członkowskim lub
 - 2) podmiot składający zawiadomienie nie jest podmiotem podlegającym nadzorowi ubezpieczeniowemu, nadzorowi nad rynkiem kapitałowym lub nadzorowi bankowemu sprawowanemu przez władze nadzorcze państwa członkowskiego– w wyznaczonym terminie, nie krótszym niż 20 i nie dłuższym niż 30 dni roboczych od dnia otrzymania wezwania, wskazując zakres żądanych informacji lub dokumentów.
6. W przypadku wezwania, o którym mowa w ust. 5, następuje zawieszenie biegu terminu na doręczenie decyzji w przedmiocie sprzeciwu, od dnia wysłania wezwania do dnia otrzymania informacji lub dokumentów, nie dłużej jednak niż do upływu terminu na przekazanie informacji lub dokumentów.
7. Komisja Nadzoru Finansowego w formie pisemnej potwierdza otrzymanie informacji lub dokumentów, o których mowa w ust. 5, w terminie nie dłuższym niż 2 dni robocze od dnia ich otrzymania.
8. W przypadku kolejnych wezwań Komisji Nadzoru Finansowego do przekazania dodatkowych informacji lub dokumentów nie stosuje się terminów przekazania informacji lub dokumentów, o których mowa w ust. 5. Wezwania te nie powodują zawieszenia biegu terminu na doręczenie decyzji w przedmiocie sprzeciwu.

Art. 25h.

1. Komisja Nadzoru Finansowego zgłasza, w drodze decyzji, sprzeciw co do nabycia albo objęcia akcji lub praw z akcji lub co do stania się podmiotem dominującym banku krajowego, jeżeli:

- 1) podmiot składający zawiadomienie nie uzupełnił w wyznaczonym terminie braków w zawiadomieniu lub załączanych do zawiadomienia dokumentów i informacji,
 - 2) podmiot składający zawiadomienie nie przekazał w terminie dodatkowych informacji lub dokumentów żądanych przez Komisję Nadzoru Finansowego,
 - 3) uzasadnione jest to potrzebą ostrożnego i stabilnego zarządzania bankiem krajowym, z uwagi na możliwy wpływ podmiotu składającego zawiadomienie na bank krajowy lub z uwagi na ocenę sytuacji finansowej podmiotu składającego zawiadomienie.
2. W ramach oceny istnienia przesłanki, o której mowa w ust. 1 pkt 3, Komisja Nadzoru Finansowego bada, czy podmiot składający zawiadomienie wykazał, że:
- 1) daje rękojmię wykonywania swoich praw i obowiązków w sposób należyte zabezpieczający interesy klientów banku krajowego oraz zapewniający bezpieczeństwo środków gromadzonych w banku krajowym,
 - 2) osoby, które będą kierować działalnością banku krajowego dają rękojmię prowadzenia spraw banku w sposób należyte zabezpieczający interesy klientów banku i zapewniający bezpieczeństwo środków gromadzonych w banku oraz posiadają odpowiednie doświadczenie zawodowe,
 - 3) jest w dobrej kondycji finansowej, w szczególności w odniesieniu do aktualnego zakresu prowadzonej działalności, jak również wpływu realizacji planów inwestycyjnych na przyszłą sytuację finansową podmiotu składającego zawiadomienie i przyszłą sytuację finansową banku krajowego,
 - 4) zapewni przestrzeganie przez bank krajowy wymogów ostrożnościowych wynikających z przepisów prawa, w tym wymogów kapitałowych, norm płynności, kontroli wewnętrznej, zarządzania ryzykiem, a w szczególności, że struktura grupy, której bank stanie się częścią, umożliwiać będzie sprawowanie efektywnego nadzoru oraz skuteczną wymianę informacji pomiędzy właściwymi władzami nadzorczymi i ustalenie zakresów właściwości tych władz,
 - 5) środki finansowe związane z nabyciem albo objęciem akcji lub praw z akcji lub podjęciem innych działań zmierzających do stania się podmiotem dominującym, powodujących, że bank krajowy stanie się podmiotem zależnym, nie pochodzą z nielegalnych lub nieujawnionych źródeł oraz nie mają związku z finansowaniem terroryzmu ani w związku z zamierzonym nabyciem albo objęciem akcji lub praw z akcji lub podjęciem innych działań zmierzających do stania się podmiotem dominującym nie zachodzi zwiększone ryzyko popełnienia przestępstwa, a także wystąpienia innych działań, związanych z wprowadzaniem do obrotu środków finansowych pochodzących z nielegalnych lub nieujawnionych źródeł lub finansowaniem terroryzmu.
3. Dokonując oceny, o której mowa w ust. 1 pkt 3, Komisja Nadzoru Finansowego uwzględnia w szczególności złożone w związku z postępowaniem zobowiązania podmiotu dotyczące banku krajowego lub ostrożnego i stabilnego nim zarządzania.
4. Komisja Nadzoru Finansowego może, w terminie określonym w art. 25i ust. 1, wydać decyzję o stwierdzeniu braku podstaw do zgłoszenia sprzeciwu, jeżeli stwierdzi, że nie zachodzą okoliczności wskazane w ust. 1.

5. Wydając decyzję, o której mowa w ust. 4, Komisja Nadzoru Finansowego może ustalić termin nabycia albo objęcia akcji lub praw z akcji albo uzyskania uprawnień podmiotu dominującego banku krajowego.
6. Termin, o którym mowa w ust. 5, może być wydłużony z urzędu lub na wniosek podmiotu składającego zawiadomienie.

Art. 25i.

1. Komisja Nadzoru Finansowego doręcza decyzję w przedmiocie sprzeciwu, o którym mowa w art. 25h ust. 1, w terminie 60 dni roboczych od dnia otrzymania zawiadomienia i wszystkich wymaganych informacji i dokumentów, nie później niż w terminie 2 dni roboczych od dnia jej wydania.
2. Terminy przewidziane dla doręczenia decyzji kończącej postępowanie w przedmiocie sprzeciwu uważa się za zachowane, jeżeli przed ich upływem decyzja została nadana w polskiej placówce pocztowej operatora publicznego.

Art. 25j.

Podmiot składający zawiadomienie może zrealizować zamiar objęty zawiadomieniem, jeżeli Komisja Nadzoru Finansowego nie doręczy decyzji w przedmiocie sprzeciwu w terminie 60 dni roboczych, o którym mowa w art. 25i ust. 1, albo jeżeli przed upływem tego terminu Komisja Nadzoru Finansowego wyda decyzję o stwierdzeniu braku podstaw do zgłoszenia sprzeciwu.

Art. 25k.

W przypadku uchylecia przez sąd administracyjny decyzji w przedmiocie sprzeciwu termin, o którym mowa w art. 25i ust. 1, biegnie od dnia, w którym Komisji Nadzoru Finansowego doręczono prawomocny wyrok sądu administracyjnego.

Art. 25l.

1. W przypadku nabycia albo objęcia akcji lub praw z akcji:
 - 1) z naruszeniem przepisu art. 25 ust. 1 albo
 - 2) pomimo zgłoszenia przez Komisję Nadzoru Finansowego sprzeciwu, o którym mowa w art. 25h ust. 1, albo
 - 3) przed upływem terminu uprawniającego Komisję Nadzoru Finansowego do zgłoszenia sprzeciwu, o którym mowa w art. 25h ust. 1, albo
 - 4) po wyznaczonym przez Komisję Nadzoru Finansowego terminie na nabycie albo objęcie akcji lub praw z akcji, o którym mowa w art. 25h ust. 5– z akcji tych nie może być wykonywane prawo głosu, z zastrzeżeniem art. 25m.
2. W przypadku wykonywania uprawnień podmiotu dominującego banku krajowego:
 - 1) z naruszeniem przepisu art. 25 ust. 1 albo
 - 2) w przypadku zgłoszenia przez Komisję Nadzoru Finansowego sprzeciwu, o którym mowa w art. 25h ust. 1, albo
 - 3) przed upływem terminu uprawniającego Komisję Nadzoru Finansowego do zgłoszenia sprzeciwu, o którym mowa w art. 25h ust. 1, albo
 - 4) uzyskanych po upływie terminu, o którym mowa w art. 25h ust. 5– członkowie zarządu banku krajowego powołani przez podmiot dominujący lub będący członkami zarządu, prokurentami lub osobami pełniącymi kierownicze

funkcje w podmiocie dominującym nie mogą uczestniczyć w czynnościach z zakresu reprezentacji banku krajowego; w przypadku gdy nie można ustalić, którzy członkowie zarządu zostali powołani przez podmiot dominujący, powołanie zarządu jest bezskuteczne od dnia uzyskania przez ten podmiot uprawnień podmiotu dominującego banku krajowego, z zastrzeżeniem art. 25m.

3. Uchwały walnego zgromadzenia banku krajowego podjęte z naruszeniem przepisu ust. 1 są nieważne, chyba że spełniają wymogi kworum oraz większości głosów oddanych bez uwzględnienia głosów nieważnych. W przypadkach, o których mowa w ust. 1, prawo wytoczenia powództwa o stwierdzenie nieważności uchwały walnego zgromadzenia przysługuje również Komisji Nadzoru Finansowego. Przepis art. 425 Kodeksu spółek handlowych stosuje się odpowiednio.
4. Czynności z zakresu reprezentacji banku krajowego podejmowane z udziałem członków zarządu z naruszeniem przepisu ust. 2 są nieważne. Przepis art. 58 § 3 Kodeksu cywilnego stosuje się odpowiednio.
5. W przypadku, o którym mowa w ust. 1 lub 2, Komisja Nadzoru Finansowego może, w drodze decyzji, nakazać zbycie akcji banku krajowego w wyznaczonym terminie.
6. Jeżeli akcje nie zostaną zbyte w terminie, o którym mowa w ust. 5, Komisja Nadzoru Finansowego może nałożyć na akcjonariusza banku krajowego karę pieniężną do wysokości 10 000 000 zł, ustanowić w banku krajowym zarząd komisaryczny lub uchylić zezwolenie na utworzenie banku i podjąć decyzję o likwidacji banku. Przepisy art. 145, art. 147 ust. 3 i art. 153–156 stosuje się odpowiednio.

Art. 25m.

W przypadku gdy wymagają tego interesy klientów banku krajowego, a wnioskodawca wykaże, że nie zachodzi przesłanka, o której mowa w art. 25h ust. 1 pkt 3, Komisja Nadzoru Finansowego może, w szczególnie uzasadnionych przypadkach, w drodze decyzji, wydanej na wniosek akcjonariusza lub podmiotu dominującego banku krajowego, uchylić zakazy, o których mowa w art. 25l ust. 1 lub 2. Do wniosku wnioskodawca dołącza informacje, o których mowa w art. 25b ust. 1.

Art. 25n.

1. Jeżeli uzasadnione jest to potrzebą ostrożnego i stabilnego zarządzania bankiem krajowym, z uwagi na ocenę sytuacji finansowej podmiotu, który uzyskał bezpośrednio lub pośrednio prawo wykonywania głosu na walnym zgromadzeniu na poziomach określonych w art. 25 ust. 1 albo stał się bezpośrednio lub pośrednio podmiotem dominującym banku krajowego lub z uwagi na możliwy wpływ tego podmiotu na bank, a w szczególności w przypadku stwierdzenia, że podmiot ten nie dochowuje zobowiązań, o których mowa w art. 25h ust. 3, Komisja Nadzoru Finansowego może, w drodze decyzji, zakazać wykonywania prawa głosu z akcji banku krajowego posiadanych przez ten podmiot lub wykonywania uprawnień podmiotu dominującego przysługujących temu podmiotowi. Dokonując oceny, czy zachodzi przesłanka do wydania tego zakazu przepisy art. 25h ust. 2 i 3 stosuje się odpowiednio.
2. Uchwała walnego zgromadzenia banku krajowego jest nieważna, jeżeli przy jej podejmowaniu wykonano prawo głosu z akcji, w stosunku do których Komisja Nadzoru Finansowego wydała decyzję, o której mowa w ust. 1, chyba że uchwała spełnia wymogi kworum oraz większości głosów oddanych bez uwzględnienia

- nia głosów nieważnych. Prawo wytoczenia powództwa o stwierdzenie nieważności uchwały przysługuje również Komisji Nadzoru Finansowego. Przepis art. 425 Kodeksu spółek handlowych stosuje się odpowiednio.
3. Jeżeli Komisja Nadzoru Finansowego wydała na podstawie ust. 1 decyzję w przedmiocie zakazu wykonywania uprawnień podmiotu dominującego, przepisy art. 251 ust. 2 i 4 stosuje się odpowiednio.
 4. W przypadku wydania decyzji, o której mowa w ust. 1, Komisja Nadzoru Finansowego może, w drodze decyzji, nakazać zbycie akcji w wyznaczonym terminie.
 5. Jeżeli akcje nie zostaną zbyte w terminie, o którym mowa w ust. 4, Komisja Nadzoru Finansowego, może nałożyć na akcjonariusza banku krajowego karę pieniężną do wysokości 10 000 000 zł, ustanowić w banku krajowym zarząd komisaryczny lub uchylić zezwolenie na utworzenie banku i podjąć decyzję o likwidacji banku. Przepisy art. 145, art. 147 ust. 3 i art. 153–156 stosuje się odpowiednio.
 6. Na wniosek akcjonariusza lub podmiotu dominującego Komisja Nadzoru Finansowego uchyla decyzję wydaną na podstawie ust. 1, jeżeli ustały okoliczności uzasadniające wydanie tej decyzji.
 7. Przepisy ust. 1–6 stosuje się odpowiednio w przypadku, o którym mowa w art. 25 ust. 7, do podmiotów będących stronami porozumienia, o którym mowa w tym przepisie.

Art. 25o.

Podmiot, który bezpośrednio lub pośrednio nabył albo objął akcje lub prawa z akcji banku krajowego, jeżeli stanowią one wraz z akcjami nabytymi albo objętymi wcześniej pakiet zapewniający osiągnięcie lub przekroczenie progu 5 %, 10 %, 20 %, 25 %, jednej trzeciej, 50 %, 66 % i 75 % ogólnej liczby głosów na walnym zgromadzeniu, albo stał się podmiotem dominującym banku krajowego, jest każdorazowo obowiązany niezwłocznie powiadomić o tym ten bank. Bank przesyła Komisji Nadzoru Finansowego powiadomienie w terminie 14 dni od daty jego otrzymania. W przypadku gdy statut banku krajowego przewiduje uprzywilejowanie lub ograniczenie akcji co do prawa głosu, powiadomienie powinno również dotyczyć udziału w kapitale zakładowym w wysokości odpowiadającej wielkościom określonym w zdaniu pierwszym i odpowiadającej mu liczbie głosów bez przywilejów i ograniczeń. Przepisy art. 25 ust. 2–7 stosuje się odpowiednio.

Art. 25p.

Podmiot, który zamierza bezpośrednio lub pośrednio zbyć pakiet akcji banku krajowego:

- 1) uprawniający do wykonywania ponad 10 % ogólnej liczby głosów na walnym zgromadzeniu,
 - 2) w wyniku zbycia którego pozostały w jego posiadaniu pakiet akcji będzie uprawniał do wykonywania mniej niż 10 %, 20 %, jednej trzeciej i 50 % ogólnej liczby głosów na walnym zgromadzeniu
- jest obowiązany powiadomić o swoim zamiarze Komisję Nadzoru Finansowego. W przypadku gdy statut banku krajowego przewiduje uprzywilejowanie lub ograniczenie akcji co do prawa głosu, powiadomienie powinno również dotyczyć udziału w kapitale zakładowym w wysokości odpowiadającej wielkościom określonym w zdaniu pierwszym i odpowiadającej mu liczbie głosów bez przywilejów i ograniczeń; przepisy art. 25 ust. 2–7 stosuje się odpowiednio.

Art. 25r.

Obowiązek, o którym mowa w art. 25o i 25p, stosuje się odpowiednio w przypadku nabycia i zbycia obligacji zamiennych na akcje banku krajowego, kwitów depozytowych, jak również innych papierów wartościowych, z których wynika prawo lub obowiązek nabycia akcji banku krajowego.

Art. 25s.

Przepisy art. 25–25r stosuje się odpowiednio do banków spółdzielczych będących spółdzielniami osób prawnych, których statut przewiduje, inną niż określona w art. 36 § 3 zdanie pierwsze ustawy – Prawo spółdzielcze, zasadę ustalania liczby głosów przysługujących członkom.

Art. 26–26c. (uchylone).**Art. 27.**

1. Nabycie lub posiadanie akcji przez podmiot zależny uważa się za nabycie lub posiadanie akcji przez podmiot dominujący.
2. Przepisy niniejszej ustawy nie naruszają przepisów rozdziału 9 ustawy, o której mowa w art. 4 ust. 1 pkt 8.

Art. 28.

1. Akcje banków, z wyłączeniem akcji zdematerializowanych zgodnie z przepisami ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o obrocie instrumentami finansowymi (Dz. U. Nr 183, poz. 1538), są akcjami imiennymi. W okresie roku, licząc od daty wpisania banku do rejestru przedsiębiorców, zbycie akcji imiennych przez akcjonariuszy wymaga zezwolenia Komisji Nadzoru Finansowego.
2. W razie wykluczenia akcji banku z obrotu na rynku regulowanym lub zniesienia dematerializacji akcji banku zgodnie z przepisami, o których mowa w ust. 1, akcje na okaziciela podlegają zamianie na akcje imienne.

Art. 29. (skreślony).**D. Postępowanie przy tworzeniu banków****Art. 30.**

1. Utworzenie banku może nastąpić, jeżeli:
 - 1) zostało zapewnione wyposażenie banku w:
 - a) fundusze własne, których wielkość powinna być dostosowana do rodzaju czynności bankowych przewidzianych do wykonywania i rozmiaru zamierzonej działalności,
 - b) pomieszczenia posiadające odpowiednie urządzenia techniczne, należyście zabezpieczające przechowywane w banku wartości, z uwzględnieniem zakresu i rodzaju prowadzonej działalności bankowej,
 - 2) założyciele oraz osoby przewidziane do objęcia w banku stanowisk członków zarządu, w tym prezesa, dają rękojmię ostrożnego i stabilnego zarządzania

bankiem, przy czym co najmniej dwie osoby przewidziane do objęcia w banku stanowisk członków zarządu posiadają wykształcenie i doświadczenie zawodowe niezbędne do kierowania bankiem oraz udowodnioną znajomość języka polskiego,

3) (uchylony);

4) przedstawiony przez założycieli plan działalności banku na okres co najmniej trzyletni wskazuje, że działalność ta będzie bezpieczna dla środków pieniężnych gromadzonych w banku.

1a. Komisja Nadzoru Finansowego odstąpi, w drodze decyzji, wydanej na wniosek założycieli, od wymogu udowodnionej znajomości języka polskiego, o którym mowa w ust. 1 pkt 2, jeżeli nie jest to niezbędne ze względów nadzoru ostrożnościowego, biorąc w szczególności pod uwagę poziom dopuszczalnego ryzyka lub zakres działalności banku.

2. Część kapitału założycielskiego może być wniesiona w formie wkładów niepieniężnych w postaci wyposażenia i nieruchomości, jeśli będą one bezpośrednio przydatne w prowadzeniu działalności bankowej, z tym że kapitał założycielski wnoszony w formie pieniężnej nie może być niższy od kwoty określonej w art. 32 ust. 1, a wartość wnoszonych wkładów niepieniężnych nie może przekraczać 15 % kapitału założycielskiego.

3. (uchylony).

4. Komisja Nadzoru Finansowego może w szczególnie uzasadnionych przypadkach wyrazić zgodę na przekroczenie limitu, o którym mowa w ust. 2.

5. Kapitał założycielski banku nie może pochodzić z pożyczki lub kredytu, lub źródeł nieudokumentowanych.

Art. 30a.

Bank w formie spółki akcyjnej i bank spółdzielczy mogą być utworzone po uzyskaniu zezwolenia Komisji Nadzoru Finansowego.

Art. 31.

1. Wniosek do Komisji Nadzoru Finansowego o wydanie zezwolenia na utworzenie banku powinien zawierać:

1) określenie nazwy i siedziby banku,

2) określenie czynności bankowych, do których wykonywania bank ma być upoważniony, oraz dane o przedmiocie i zakresie zamierzonej działalności,

3) dane dotyczące:

a) założycieli i osób przewidzianych do objęcia w banku stanowisk członków zarządu,

b) kapitału założycielskiego.

2. Do wniosku załącza się:

1) projekt statutu banku,

2) program działalności i plan finansowy banku na okres co najmniej trzyletni,

3) dokumenty dotyczące założycieli i ich sytuacji finansowej, wymagane przez Komisję Nadzoru Finansowego,

3a) dokumenty, o których mowa w art. 82 ust. 2 pkt 2–5 i 7 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o obrocie instrumentami finansowymi, odpowiadające zakresowi

- czynności, o których mowa w art. 69 ust. 2 pkt 1–7 tej ustawy, które bank zamierza wykonywać zgodnie z art. 70 ust. 2 tej ustawy,
- 4) opinię właściwych władz nadzorczych kraju siedziby wnioskodawcy, jeżeli założycielem jest bank zagraniczny.
3. Projekt statutu, o którym mowa w ust. 2 pkt 1, powinien określać w szczególności:
- 1) firmę, która powinna zawierać wyodrębniony wyraz „bank” i odróżniać się od nazw innych banków oraz wskazywać, czy jest to bank państwowy, bank w formie spółki akcyjnej czy bank spółdzielczy,
 - 2) siedzibę, przedmiot działania i zakres działalności banku z uwzględnieniem czynności, o których mowa w art. 69 ust. 2 pkt 1–7 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o obrocie instrumentami finansowymi, które bank zamierza wykonywać zgodnie z art. 70 ust. 2 tej ustawy,
 - 3) organy i ich kompetencje, ze szczególnym uwzględnieniem kompetencji członków zarządu, o których mowa w art. 22b ust. 1, oraz zasady podejmowania decyzji, podstawową strukturę organizacyjną banku, zasady składania oświadczeń w zakresie praw i obowiązków majątkowych, tryb wydawania regulacji wewnętrznych oraz tryb podejmowania decyzji o zaciągnięciu zobowiązań lub rozporządzeniu aktywami, których łączna wartość w stosunku do jednego podmiotu przekracza 5 % funduszy własnych,
 - 4) zasady funkcjonowania systemu kontroli wewnętrznej,
 - 5) fundusze własne oraz zasady gospodarki finansowej.
4. Jeżeli z wnioskiem o wydanie zezwolenia na utworzenie banku występuje więcej niż 10 założycieli, są oni obowiązani ustanowić 1–3 pełnomocników, którzy będą ich reprezentować wobec Komisji Nadzoru Finansowego w okresie poprzedzającym wydanie zezwolenia na utworzenie banku. Pełnomocnictwo powinno być sporządzone w formie aktu notarialnego.

Art. 32.

1. Wnoszony przez założycieli banku kapitał założycielski, z zastrzeżeniem ust. 2, nie może być niższy od równowartości w złotych 5 000 000 euro przeliczonej według kursu średniego ogłaszanego przez Narodowy Bank Polski, obowiązującego w dniu wydania zezwolenia na utworzenie banku.
2. W przypadku banków spółdzielczych, których założyciele wyrazili zamiar zawarcia umowy zrzeszenia, na podstawie ustawy o funkcjonowaniu banków spółdzielczych, ich zrzeszaniu się i bankach zrzeszających, kapitał założycielski nie może być niższy od równowartości w złotych 1 000 000 euro przeliczonej według kursu średniego ogłaszanego przez Narodowy Bank Polski, obowiązującego w dniu wydania zezwolenia na utworzenie banku.
3. Kapitał założycielski banku wnoszony w formie pieniężnej musi być wpłacony przez założycieli w walucie polskiej na rachunek bankowy w banku krajowym, otwarty w celu dokonania wpłat na kapitał założycielski banku.
4. Pokrycie pełnej kwoty kapitału założycielskiego banku w formie spółki akcyjnej oraz banku spółdzielczego powinno być dokonane przed wpisaniem banku do właściwego rejestru.
5. Wpłata kapitału założycielskiego banku państwowego, jak również wydzielenie z majątku Skarbu Państwa innych środków na pokrycie kapitału założycielskiego powinno nastąpić przed złożeniem przez bank państwowy do Komisji Nadzoru Finansowego wniosku o zezwolenie na rozpoczęcie działalności.

Art. 33.

1. Komisja Nadzoru Finansowego:

- 1) wzywa założycieli do uzupełnienia wniosku, jeżeli nie odpowiada on wymaganiom określonym w art. 31, oraz może zażądać uzupełniających danych lub dokumentów dotyczących w szczególności założycieli i osób przewidzianych do objęcia w banku stanowisk członków zarządu, w tym informacji o ich sytuacji majątkowej i rodzinnej, jeżeli informacje te są niezbędne do podjęcia decyzji o wydaniu zezwolenia na utworzenie banku,
- 2) w terminie nieprzekraczającym 3 miesięcy od daty otrzymania wniosku lub jego uzupełnienia – wydaje decyzję w przedmiocie zezwolenia na utworzenie banku.

2. Komisja Nadzoru Finansowego w uzasadnionych przypadkach może przedłużyć do 6 miesięcy termin wydania decyzji, o której mowa w ust. 1 pkt 2, informując o tym założycieli przed upływem terminu 3 miesięcy od daty otrzymania wniosku lub jego uzupełnienia.

Art. 34.

1. W zezwoleniu na utworzenie banku Komisja Nadzoru Finansowego określa: firmę banku, jego siedzibę, nazwy (nazwiska) założycieli i obejmowane przez nich akcje, wysokość kapitału założycielskiego, działalność, do której wykonywania bank jest upoważniony, oraz warunki, po spełnieniu których Komisja Nadzoru Finansowego zezwoli na rozpoczęcie przez bank działalności, a także zatwierdza projekt statutu banku.
2. Zmiana statutu banku wymaga zezwolenia Komisji Nadzoru Finansowego, jeżeli dotyczy spraw wymienionych w art. 31 ust. 3 oraz uprzywilejowania lub ograniczenia akcji co do prawa głosu w banku w formie spółki akcyjnej, a w banku spółdzielczym będącym spółdzielnią osób prawnych zasady ustalania liczby głosów przysługujących członkom w sposób inny niż określony w art. 36 § 3 zdanie pierwsze ustawy – Prawo spółdzielcze.
- 2a. Zezwolenie na zmianę statutu może określać termin, do którego powinna być podjęta uchwała. W przypadku niepodjęcia uchwały we wskazanym terminie decyzja wygasa. Przepisu art. 162 § 3 Kodeksu postępowania administracyjnego nie stosuje się.
3. Do wniosku o wydanie zezwolenia na zmianę statutu banku przepis art. 31 ust. 2 pkt 3a oraz art. 33 stosuje się odpowiednio.

Art. 35.

Komisja Nadzoru Finansowego może być uczestnikiem w postępowaniu rejestrowym dotyczącym banku.

Art. 36.

1. Bank może rozpocząć działalność po uzyskaniu zezwolenia Komisji Nadzoru Finansowego.
2. Z wnioskiem o wydanie zezwolenia na rozpoczęcie przez bank działalności występuje zarząd banku.

3. Zezwolenie na rozpoczęcie przez bank działalności wydaje się po stwierdzeniu, że bank:
 - 1) jest należycie przygotowany organizacyjnie do rozpoczęcia działalności,
 - 2) zgromadził w całości kapitał założycielski,
 - 3) dysponuje odpowiednimi warunkami do przechowywania środków pieniężnych i innych wartości, z uwzględnieniem zakresu i rodzaju prowadzonej działalności bankowej,
 - 4) spełnia inne warunki określone w decyzji o wydaniu zezwolenia na utworzenie banku.
4. Bank powiadamia Bankowy Fundusz Gwarancyjny o uzyskaniu wpisu do Krajowego Rejestru Sądowego.

Art. 37.

Komisja Nadzoru Finansowego odmawia wydania zezwolenia na utworzenie banku lub na zmianę jego statutu, jeżeli nie zostały spełnione wymagania obowiązujące przy tworzeniu banków lub zamierzona działalność banku naruszałaby przepisy prawa, interesy klientów albo nie gwarantowałyby bezpieczeństwa gromadzonych w banku środków lub gdy przepisy prawa obowiązujące w miejscu siedziby lub zamieszkania założyciela lub jego powiązania z innymi podmiotami mogłyby uniemożliwić skuteczne sprawowanie nadzoru nad bankiem.

Art. 38.

Zezwolenia, o których mowa w art. 34 ust. 1 i w art. 36 ust. 1, tracą moc, jeżeli w terminie roku od wydania zezwolenia na utworzenie banku nie rozpoczął on działalności.

Art. 39.

1. Utworzenie za granicą banku przez bank krajowy, jak również utworzenie oddziału banku krajowego za granicą, z zastrzeżeniem art. 48a–48g, wymaga zezwolenia Komisji Nadzoru Finansowego.
2. Wniosek o utworzenie za granicą banku powinien zawierać:
 - 1) określenie nazwy, siedziby i formy organizacyjnej banku,
 - 2) dane dotyczące założycieli i kapitału założycielskiego.
3. Do wniosku załącza się:
 - 1) projekt statutu oraz uzasadnienie utworzenia banku za granicą,
 - 2) program działalności i plan finansowy banku na okres co najmniej trzyletni,
 - 3) informacje o przepisach prawnych obowiązujących w państwie przyjmującym w zakresie:
 - a) zezwoleń na podjęcie działalności przez bank,
 - b) przepisów podatkowych dotyczących działalności banków,
 - c) przepisów dotyczących transferu dewiz i nadzoru bankowego.
4. Wniosek o utworzenie oddziału banku za granicą powinien zawierać uzasadnienie utworzenia oddziału banku za granicą i informacje określone w ust. 3 pkt 3 dotyczące odpowiednio oddziałów banków.

Art. 40.

1. Utworzenie oddziału banku zagranicznego w kraju następuje na podstawie zezwolenia Komisji Nadzoru Finansowego, wydanego po uzgodnieniu z ministrem właściwym do spraw instytucji finansowych, na wniosek zainteresowanego banku.
2. Wniosek, o którym mowa w ust. 1, powinien zawierać:
 - 1) firmę i siedzibę banku występującego z wnioskiem oraz charakterystykę jego działalności,
 - 2) rodzaje czynności bankowych, do których wykonywania ma być upoważniony oddział banku, oraz siedzibę oddziału,
 - 3) wielkość funduszy przydzielonych do dyspozycji oddziału,
 - 4) dane dotyczące co najmniej 2 osób przewidzianych do objęcia w oddziale stanowisk dyrektora lub jego zastępcy.
 - 5) w przypadku podmiotów objętych obowiązkowym systemem gwarantowania Bankowego Funduszu Gwarancyjnego, warunki dostępu do systemu wyliczania, o którym mowa w art. 38d ustawy z dnia 14 grudnia 1994 r. o Bankowym Funduszu Gwarancyjnym (Dz. U. z 2009 r. Nr 84, poz. 711 i Nr 144, poz. 1176 oraz z 2010 r. Nr 140, poz. 943 i Nr 257, poz. 1724), przez Komisję Nadzoru Finansowego oraz Bankowy Fundusz Gwarancyjny, w szczególności na wypadek spełnienia warunku gwarancji.
3. Do wniosku załącza się projekt regulaminu oddziału oraz zobowiązanie występującego z wnioskiem banku zagranicznego o zaspokajaniu wszelkich roszczeń, jakie mogą powstać w stosunkach między oddziałem i innymi podmiotami. Przepis art. 31 ust. 2 stosuje się odpowiednio.
4. W zezwoleniu na utworzenie oddziału banku zagranicznego w kraju Komisja Nadzoru Finansowego ustala w szczególności siedzibę oddziału, rodzaj czynności bankowych, do wykonywania których oddział jest upoważniony, minimalną wysokość funduszy niezbędnych do działalności oddziału, warunki dostępu do systemu wyliczania przez Komisję Nadzoru Finansowego oraz Bankowy Fundusz Gwarancyjny, w szczególności na wypadek spełnienia warunku gwarancji, a także zatwierdza projekt regulaminu oddziału. O wydaniu zezwolenia Komisja Nadzoru Finansowego powiadamia Bankowy Fundusz Gwarancyjny.
5. Oddziały banków zagranicznych podlegają wpisowi do rejestru przedsiębiorców.
6. Do postępowania przy tworzeniu oddziału banku zagranicznego w kraju stosuje się odpowiednio przepisy art. 32–38.
7. Oddział banku zagranicznego działa na podstawie regulaminu nadanego przez bank zagraniczny.
8. Zmiany regulaminu, o którym mowa w ust. 7, wymagają zezwolenia Komisji Nadzoru Finansowego.
9. Do wniosku o wydanie zezwolenia na zmianę regulaminu przepisy art. 34 ust. 2, 2a i 3 stosuje się odpowiednio.
10. Z wnioskiem, o którym mowa w ust. 9, występuje bank zagraniczny.

Art. 40a.

1. Oddział banku zagranicznego jest obowiązany:
 - 1) używać firmy banku zagranicznego w języku państwa jego siedziby wraz z przetłumaczonym na język polski określeniem formy prawnej banku oraz dodaniem wyrazów „oddział w Polsce”,

- 2) prowadzić oddzielną rachunkowość w języku polskim, zgodnie z przepisami obowiązującymi banki krajowe,
 - 3) działać zgodnie z zatwierdzonym regulaminem,
 - 4) przechowywać wszelkie dokumenty dotyczące jego działalności w siedzibie oddziału.
- 1a. Oddział banku zagranicznego, niebędący podmiotem objętym obowiązkowym systemem gwarantowania w rozumieniu art. 2 pkt 3 ustawy z dnia 14 grudnia 1994 r. o Bankowym Funduszu Gwarancyjnym (Dz. U. z 2009 r. Nr 84, poz. 711 i Nr 144, poz. 1176), informuje – w sposób, w jaki są podawane informacje o świadczonych usługach – osoby korzystające oraz zainteresowane korzystaniem z jego usług o:
- 1) swojej sytuacji ekonomiczno-finansowej;
 - 2) uczestnictwie w systemie gwarantowania i zasadach jego funkcjonowania, w tym o zakresie podmiotowym i przedmiotowym ochrony przysługującej ze strony tego systemu, wskazując w szczególności:
 - a) kwotę określającą maksymalną wysokość gwarancji,
 - b) rodzaje podmiotów, które mogą być uznane za uprawnione do otrzymania świadczenia pieniężnego.
- 1b. Oddział banku zagranicznego, o którym mowa w ust. 1a, obowiązany jest poinformować osoby korzystające oraz zainteresowane korzystaniem z jego usług o braku ochrony gwarancyjnej w przypadku, gdy:
- 1) wierzytelność, powstająca w związku z wykonywaniem czynności bankowych, nie będzie chroniona przez system gwarantowania;
 - 2) w związku z wykonywaniem innej czynności niż czynność bankowa, oddział banku zagranicznego wystawia dokument imienny potwierdzający jego zobowiązanie pieniężne;
 - 3) w związku z usługami świadczonymi przez oddział banku zagranicznego, w szczególności polegającymi na pośredniczeniu w zawieraniu umów, powstają lub mogą powstać jakiegokolwiek wierzytelności osoby korzystającej oraz zainteresowanej korzystaniem z jego usług wobec innego podmiotu, który nie jest objęty systemem gwarantowania.
- 1c. Informacje, o których mowa w ust. 1a pkt 2 i ust. 1b pkt 1 i 2, powinny być zawarte również w umowach między osobami korzystającymi oraz zainteresowanymi korzystaniem z usług a oddziałem banku zagranicznego.
- 1d. Informacje dotyczące trybu i warunków otrzymania świadczenia pieniężnego powinny zostać udostępnione na wniosek osoby korzystającej oraz zainteresowanej korzystaniem z usług oddziału banku zagranicznego.
- 1e. Wszelkie informacje udostępniane osobom korzystającym oraz zainteresowanym korzystaniem z usług oddziału banku zagranicznego, stosownie do przepisów ust. 1a–1c, powinny być podawane w sposób:
- 1) w jaki podawane są informacje o świadczonych usługach;
 - 2) jednoznaczny i zrozumiały.
- 1f. Informacje o uczestnictwie w systemie gwarantowania nie mogą być wykorzystywane w celach reklamowych i powinny być ograniczone wyłącznie do informacji określonych w ust. 1a i 1b.
- 1g. Zakaz określony w ust. 1f stosuje się również do podmiotów niebędących uczestnikami systemu gwarantowania.

2. Powołanie dyrektora i jednego z zastępców dyrektora oddziału banku zagranicznego następuje za zgodą Komisji Nadzoru Finansowego. Z wnioskiem o wyrażenie zgody występuje bank zagraniczny. Przepisy art. 22b stosuje się odpowiednio.

Art. 41.

Do oddziałów banków zagranicznych, działających na terenie Rzeczypospolitej, stosuje się przepisy prawa polskiego.

Art. 42.

1. Banki zagraniczne i instytucje kredytowe mogą otwierać w Polsce swoje przedstawicielstwa na podstawie zezwolenia Komisji Nadzoru Finansowego wydanego, po uzgodnieniu z ministrem właściwym do spraw instytucji finansowych, na wniosek zainteresowanego banku lub instytucji kredytowej.
2. Wniosek, o którym mowa w ust. 1, powinien zawierać:
 - 1) określenie firmy i siedziby banku lub instytucji kredytowej oraz charakterystykę działalności prowadzonej przez bank lub instytucję kredytową występującą z wnioskiem,
 - 2) określenie siedziby przedstawicielstwa i zakresu jego działania,
 - 3) informacje o kandydacie przewidzianym na stanowisko przedstawiciela banku lub instytucji kredytowej.
3. Do postępowania przy otwarciu przedstawicielstwa banku i instytucji kredytowej stosuje się odpowiednio przepisy art. 33, art. 37 oraz art. 38.
4. Zakres działania przedstawicielstwa banku zagranicznego i instytucji kredytowej może obejmować wyłącznie prowadzenie działalności w zakresie reklamy i promocji banku zagranicznego lub instytucji kredytowej w zakresie ustalonym w zezwoleniu.

E. Przekształcenie banku państwowego w spółkę akcyjną

Art. 43.

Bank państwowy może być przekształcony w bank w formie spółki akcyjnej.

Art. 44.

Rada Ministrów na wniosek ministra właściwego do spraw Skarbu Państwa, po zasięgnięciu opinii Komisji Nadzoru Finansowego, w drodze rozporządzenia:

- 1) przekształca bank państwowy w spółkę akcyjną z udziałem Skarbu Państwa,
- 2) określa, w jakim zakresie majątek banku państwowego zostanie wniesiony do spółki akcyjnej na pokrycie kapitału akcyjnego, w jakim zaś nastąpi zbycie tego majątku tworzonej spółce z udziałem Skarbu Państwa.

Art. 45.

Przekształcenie banku państwowego w spółkę akcyjną nie powoduje zmian w zakresie zawartych przez bank umów i uprawnień z tytułu decyzji administracyjnych. Przekształcenie banku następuje na podstawie bilansu sporządzonego na dzień prze-

kształcenia. Z tym dniem bank w formie spółki akcyjnej wchodzi we wszystkie prawa i obowiązki przekształcanego banku państwowego.

Art. 46.

W dniu uzyskania osobowości prawnej przez bank w formie spółki akcyjnej bank państwowy ulega likwidacji, a jego organy ulegają rozwiązaniu.

Art. 47.

W zakresie nieuregulowanym w ustawie, przy przekształceniu banku państwowego w bank w formie spółki akcyjnej stosuje się określony w przepisach Kodeksu spółek handlowych tryb postępowania przy zawiązywaniu spółki akcyjnej, z wyłączeniem art. 312 i art. 336.

Art. 48.

Przy zbywaniu osobom trzecim należących do Skarbu Państwa akcji banku powstałego w wyniku przekształcenia banku państwowego stosuje się odpowiednie przepisy działów IV i V ustawy z dnia 30 sierpnia 1996 r. o komercjalizacji i prywatyzacji (Dz. U. z 2002 r. Nr 171, poz. 1397, z późn. zm.⁵⁾).

Rozdział 2a

Podejmowanie i prowadzenie działalności przez banki krajowe na terytorium państwa goszczącego oraz przez instytucje kredytowe na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej

Art. 48a.

Bank krajowy może prowadzić działalność na terytorium państwa goszczącego poprzez oddział lub w ramach działalności transgranicznej.

Art. 48b.

Bank krajowy może wykonywać na terytorium państwa goszczącego czynności wynikające z zezwolenia, o którym mowa w art. 34 ust. 1.

Art. 48c.

1. Bank krajowy, który zamierza utworzyć oddział na terytorium państwa goszczącego, zawiadamia o tym w formie pisemnej Komisję Nadzoru Finansowego.
2. Zawiadomienie, o którym mowa w ust. 1, powinno zawierać:
 - 1) nazwę państwa goszczącego, na terytorium którego bank zamierza utworzyć oddział,
 - 2) nazwę oddziału,
 - 3) adres oddziału, pod którym możliwe będzie uzyskanie dokumentów dotyczących jego działalności,

⁵⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz.U. z 2002 r. Nr 240, poz. 2055, z 2003 r. Nr 60, poz. 535 i Nr 90, poz. 844, z 2004 r. Nr 6, poz. 39, Nr 116, poz. 1207, Nr 123, poz. 1291, Nr 238, poz. 2390 i Nr 273, poz. 2703 i 2722, z 2005 r. Nr 167, poz. 1400, Nr 169, poz. 1418, Nr 178, poz. 1479 i Nr 184, poz. 1539 oraz z 2006 r. Nr 107, poz. 721.

- 4) program działalności oddziału określający w szczególności czynności, jakie bank zamierza wykonywać poprzez oddział, oraz opis struktury organizacyjnej oddziału,
 - 5) nazwiska osób przewidzianych do objęcia w oddziale stanowisk dyrektora oddziału i jego zastępcy.
3. Komisja Nadzoru Finansowego może żądać uzupełnienia zawiadomienia, o którym mowa w ust. 1, w zakresie określonym w ust. 2 pkt 2–5.
4. W terminie trzech miesięcy od dnia otrzymania zawiadomienia, o którym mowa w ust. 1, lub jego uzupełnienia Komisja Nadzoru Finansowego przesyła zawiadomienie właściwym władzom nadzorczym państwa goszczącego wraz z informacjami o kwocie funduszy własnych i wysokości współczynnika wypłacalności banku, który zamierza utworzyć oddział. O przesłaniu zawiadomienia właściwym władzom nadzorczym Komisja Nadzoru Finansowego powiadamia zainteresowany bank.

Art. 48d.

1. Komisja Nadzoru Finansowego odmawia przesłania zawiadomienia, o którym mowa w art. 48c ust. 1, w przypadku gdy:
 - 1) nie zostały spełnione wymagania określone w art. 48c ust. 2,
 - 2) struktura organizacyjna banku lub jego sytuacja finansowa są nieadekwatne do zamierzonej działalności,
 - 3) zamierzona działalność naruszałaby przepisy prawa,
 - 4) zamierzona działalność mogłaby okazać się niekorzystna dla ostrożnego i stabilnego zarządzania bankiem.
2. Komisja Nadzoru Finansowego przesyła zainteresowanemu bankowi decyzję odmowną w terminie trzech miesięcy od dnia otrzymania zawiadomienia lub jego uzupełnienia.

Art. 48e.

O zamiarze dokonania zmiany w zakresie wskazanym w art. 48c ust. 2 pkt 2–5 bank krajowy powiadamia, w formie pisemnej, Komisję Nadzoru Finansowego i właściwe władze nadzorcze państwa goszczącego, najpóźniej na miesiąc przed dokonaniem tej zmiany. Przepisy art. 48c ust. 3 i 4 oraz art. 48d stosuje się odpowiednio.

Art. 48f.

1. Bank krajowy, który zamierza prowadzić działalność transgraniczną, zawiadamia o tym Komisję Nadzoru Finansowego. Zawiadomienie powinno wskazywać każdorazowo czynności wynikające z udzielonego bankowi zezwolenia, jakie bank zamierza wykonywać.
2. Komisja Nadzoru Finansowego przesyła zawiadomienie, o którym mowa w ust. 1, właściwym władzom nadzorczym państwa goszczącego w terminie miesiąca od dnia jego otrzymania i powiadamia o tym zainteresowany bank.

Art. 48g.

Komisja Nadzoru Finansowego niezwłocznie powiadamia właściwe władze nadzorcze państwa goszczącego o utracie przez bank krajowy, prowadzący działalność na jego terytorium, zezwolenia na jego utworzenie.

Art. 48h.

1. Instytucja finansowa mająca siedzibę na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej może wykonywać na terytorium państwa goszczącego czynności, o których mowa w art. 5 ust. 2 i art. 6 ust. 1 pkt 1–4, 6, 7 i 8, w zakresie określonym w akcie prawnym o jej utworzeniu, poprzez oddział lub w ramach działalności transgranicznej, pod warunkiem że:
 - 1) jest podmiotem zależnym od co najmniej jednego banku krajowego podlegającego nadzorowi skonsolidowanemu,
 - 2) podlega nadzorowi skonsolidowanemu,
 - 3) faktycznie prowadzi działalność na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej,
 - 4) bank lub banki krajowe, o których mowa w pkt 1, dysponują prawem do wykonywania co najmniej 90 % głosów w organie stanowiącym danej instytucji finansowej,
 - 5) bank lub banki krajowe, o których mowa w pkt 1, spełniają określone w przepisach ustawy wymogi dotyczące funduszy własnych, współczynnika wypłacalności, koncentracji zaangażowań, płynności oraz ryzyka rynkowego,
 - 6) bank lub banki krajowe, o których mowa w pkt 1, po uprzednim uzyskaniu zgody Komisji Nadzoru Finansowego, złożą poręczenie, w którym przyjmą solidarną odpowiedzialność za zobowiązania zaciągnięte przez daną instytucję finansową.
2. Spełnienie warunków określonych w ust. 1 podlega weryfikacji przez Komisję Nadzoru Finansowego.
- 2a. W przypadku spełnienia przez instytucję finansową warunków, o których mowa w ust. 1, Komisja Nadzoru Finansowego wydaje tej instytucji finansowej zaświadczenie, że spełnia te wymogi.
3. Instytucja finansowa zawiadamia w formie pisemnej Komisję Nadzoru Finansowego o zamiarze utworzenia oddziału lub prowadzenia działalności transgranicznej na terytorium państwa goszczącego. Przepisy art. 48c ust. 2–4 i art. 48d–48f stosuje się odpowiednio, z tym że Komisja Nadzoru Finansowego:
 - 1) powiadamia właściwe władze nadzorcze państwa goszczącego o kwocie funduszy własnych zależnej instytucji finansowej i o wysokości skonsolidowanego współczynnika wypłacalności dominującego wobec niej banku lub banków, o których mowa w ust. 1 pkt 1,
 - 1a) dołącza do zawiadomienia zaświadczenie, o którym mowa w ust. 2a,
 - 2) odmawia przesłania zawiadomienia właściwym władzom nadzorczym także w przypadku, gdy instytucja finansowa nie spełnia warunków, o których mowa w ust. 1.
4. W przypadku gdy instytucja finansowa przestanie spełniać warunki, o których mowa w ust. 1, Komisja Nadzoru Finansowego powiadamia o tym właściwe władze nadzorcze. Z chwilą powiadomienia działalność wykonywana przez tę instytucję na terytorium państwa goszczącego podlega ustawodawstwu państwa goszczącego.
5. Komisja Nadzoru Finansowego może, wobec instytucji finansowej, o której mowa w ust. 1, na wniosek właściwych władz nadzorczych państwa goszczącego, zastosować środki określone w art. 138 ust. 3 pkt 1, 2 i 3a oraz w art. 141 lub zakazać działalności na obszarze państwa goszczącego.

Art. 48i.

Instytucja kredytowa może prowadzić działalność na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej poprzez oddział lub w ramach działalności transgranicznej.

Art. 48j.

Instytucja kredytowa może wykonywać na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej czynności określone w art. 5 ust. 1 i 2 oraz art. 6 ust. 1 pkt 1–4 i 6–8 w zakresie wynikającym z zezwolenia udzielonego przez właściwe władze nadzorcze państwa macierzystego.

Art. 48k.

1. Do działalności instytucji kredytowych na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej stosuje się przepisy prawa polskiego, z zastrzeżeniem ust. 2 i 3.
2. Do oddziałów instytucji kredytowych przepisy art. 1–11, art. 40a ust. 1, art. 49–70, art. 73–78a, art. 80–98, art. 101–112, art. 124, art. 124a, art. 133 ust. 2 pkt 1 i ust. 3, art. 137, art. 138 ust. 1 pkt 1, ust. 2 i ust. 3 pkt 1, 3 i 3a, art. 139 ust. 1 pkt 2 i 3, art. 141 i art. 171 ust. 4–7 stosuje się odpowiednio.
3. W zakresie polityki pieniężnej prowadzonej przez Narodowy Bank Polski, do dnia przystąpienia Rzeczypospolitej Polskiej do Unii Gospodarczej i Walutowej, oddziały instytucji kredytowych mają takie same prawa i obowiązki jak banki krajowe i oddziały banków zagranicznych.

Art. 48l.

1. Oddział instytucji kredytowej może, z zastrzeżeniem ust. 2, rozpocząć działalność na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej najwcześniej po upływie dwóch miesięcy od dnia otrzymania przez Komisję Nadzoru Finansowego od właściwych władz nadzorczych państwa macierzystego następujących informacji:
 - 1) nazwy i adresu oddziału na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, pod którym możliwe będzie uzyskanie dokumentów dotyczących jego działalności,
 - 2) programu działalności określającego w szczególności czynności, jakie instytucja kredytowa zamierza wykonywać, oraz opisu struktury organizacyjnej oddziału,
 - 3) nazwisk osób przewidzianych do objęcia stanowisk dyrektora oddziału i jego zastępcy,
 - 4) wysokości kwoty funduszy własnych instytucji kredytowej i wysokości współczynnika wypłacalności.
2. W ciągu dwóch miesięcy od dnia otrzymania informacji, o których mowa w ust. 1, Komisja Nadzoru Finansowego może wskazać warunki, które w interesie dobra ogólnego, w szczególności w celu ochrony dóbr konsumenta, zapewnienia bezpieczeństwa obrotu gospodarczego lub zapobieżenia naruszeniom prawa, oddział instytucji kredytowej musi spełniać przy prowadzeniu działalności na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej.
3. O zamiarze dokonania zmiany w zakresie, o którym mowa w ust. 1 pkt 1–3, instytucja kredytowa zawiadamia Komisję Nadzoru Finansowego najpóźniej w terminie miesiąca przed dokonaniem takiej zmiany. Zmiany mają charakter wiążący od dnia otrzymania przez Komisję Nadzoru Finansowego stosownego zawiadomienia od właściwych władz nadzorczych państwa macierzystego. Przepisy ust. 2 stosuje się odpowiednio.

Art. 48l.

Instytucja kredytowa może rozpocząć działalność transgraniczną na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej po otrzymaniu przez Komisję Nadzoru Finansowego zawiadomienia od właściwych władz nadzorczych państwa macierzystego, które określa rodzaje czynności, jakie instytucja zamierza wykonywać.

Art. 48m.

Oddział instytucji kredytowej prowadzący działalność na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej jest obowiązany do przekazywania Narodowemu Bankowi Polskiemu okresowych sprawozdań ze swej działalności w zakresie i trybie ustalonym na podstawie art. 23 ust. 3 i 4 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. o Narodowym Banku Polskim (Dz. U. Nr 140, poz. 938, z 1998 r. Nr 160, poz. 1063, z 2000 r. Nr 53, poz. 648, Nr 62, poz. 718 i Nr 119, poz. 1252 oraz z 2001 r. Nr 8, poz. 64, Nr 110, poz. 1189 i Nr 154, poz. 1784 i 1800).

Art. 48n.

Do instytucji finansowych mających siedzibę w państwach członkowskich, które spełniają wymogi określone w art. 48h ust. 1, przepisy art. 48l i 48ł stosuje się odpowiednio.

Art. 48o.

1. Instytucja kredytowa prowadząca działalność na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej informuje – w sposób, w jaki są podawane informacje o świadczonych usługach – osoby korzystające oraz zainteresowane korzystaniem z jej usług o:
 - 1) swojej sytuacji ekonomiczno-finansowej;
 - 2) uczestnictwie w systemie gwarantowania i zasadach jego funkcjonowania, w tym o zakresie podmiotowym i przedmiotowym ochrony przysługującej ze strony tego systemu, wskazując w szczególności:
 - a) kwotę określającą maksymalną wysokość gwarancji,
 - b) rodzaje podmiotów, które mogą być uznane za uprawnione do otrzymania świadczenia pieniężnego.
2. Instytucja kredytowa prowadząca działalność na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej obowiązana jest poinformować osobę korzystającą oraz zainteresowaną korzystaniem z jej usług o braku ochrony gwarancyjnej w przypadku, gdy:
 - 1) wierzytelność, powstająca w związku z wykonywaniem czynności bankowych, nie będzie chroniona przez system gwarantowania;
 - 2) w związku z wykonywaniem innej czynności, niż czynność bankowa, instytucja kredytowa wystawia dokument imienny potwierdzający jej zobowiązanie pieniężne;
 - 3) w związku z usługami świadczonymi przez instytucję kredytową, w szczególności polegającymi na pośredniczeniu w zawieraniu umów, powstają lub mogą powstać jakiegokolwiek wierzytelności osób korzystających oraz zainteresowanych korzystaniem z jej usług wobec innego podmiotu, który nie jest objęty systemem gwarantowania.
3. Informacje, o których mowa w ust. 1 pkt 2 i ust. 2 pkt 1 i 2, powinny być zawarte również w umowach między osobami korzystającymi oraz zainteresowanymi korzystaniem z ich usług a instytucją kredytową.

4. Informacje dotyczące trybu i warunków otrzymania świadczenia pieniężnego powinny zostać udostępnione na wniosek osoby korzystającej oraz zainteresowanej korzystaniem z usług instytucji kredytowej.
5. Wszelkie informacje udostępniane osobom korzystającym oraz zainteresowanym korzystaniem z usług instytucji kredytowej, stosownie do przepisów ust. 1–3, powinny być podawane w sposób:
 - 1) w jaki podawane są informacje o świadczonych usługach;
 - 2) jednoznaczny i zrozumiały.
6. Informacje o uczestnictwie w systemie gwarantowania nie mogą być wykorzystywane w celach reklamowych i powinny być ograniczone wyłącznie do informacji określonych w ust. 1 i 2.
7. Zakaz określony w ust. 6 stosuje się również do podmiotów niebędących uczestnikami systemu gwarantowania.

Rozdział 3

Rachunki bankowe

Art. 49.

1. Banki mogą prowadzić w szczególności następujące rodzaje rachunków bankowych:
 - 1) rachunki rozliczeniowe, w tym bieżące i pomocnicze,
 - 2) rachunki lokat terminowych,
 - 3) rachunki oszczędnościowe, rachunki oszczędnościowo-rozliczeniowe oraz rachunki terminowych lokat oszczędnościowych,
 - 4) rachunki powiernicze.
2. Rachunki rozliczeniowe oraz rachunki lokat terminowych mogą być prowadzone wyłącznie dla:
 - 1) osób prawnych,
 - 2) jednostek organizacyjnych nieposiadających osobowości prawnej, o ile posiadają zdolność prawną,
 - 3) osób fizycznych prowadzących działalność zarobkową na własny rachunek, w tym dla osób będących przedsiębiorcami.
3. Rachunki oszczędnościowe, rachunki oszczędnościowo-rozliczeniowe oraz rachunki terminowych lokat oszczędnościowych mogą być prowadzone wyłącznie dla:
 - 1) osób fizycznych,
 - 2) szkolnych kas oszczędnościowych,
 - 3) pracowniczych kas zapomogowo-pożyczkowych.

Art. 50.

1. Posiadacz rachunku bankowego dysponuje swobodnie środkami pieniężnymi zgromadzonymi na rachunku. W umowie z bankiem mogą być zawarte postanowienia ograniczające swobodę dysponowania tymi środkami.
2. Bank dokłada szczególnej staranności w zakresie zapewnienia bezpieczeństwa przechowywanych środków pieniężnych.

Art. 51.

Rachunek bankowy może być prowadzony dla kilku osób fizycznych albo kilku jednostek samorządu terytorialnego (rachunek wspólny).

Art. 51a.

W przypadku rachunku wspólnego prowadzonego dla osób fizycznych, o ile umowa rachunku bankowego nie stanowi inaczej:

- 1) każdy ze współposiadaczy rachunku może dysponować samodzielnie środkami pieniężnymi zgromadzonymi na rachunku,
- 2) każdy ze współposiadaczy rachunku może w każdym czasie wypowiedzieć umowę ze skutkiem dla pozostałych współposiadaczy.

Art. 51b.

1. Rachunek wspólny dla jednostek samorządu terytorialnego może być prowadzony wyłącznie w związku ze wspólnym wykonywaniem zadań publicznych, w tym dla realizacji przedsięwzięć współfinansowanych ze środków Unii Europejskiej.
2. Umowa rachunku wspólnego prowadzonego dla jednostek samorządu terytorialnego powinna określać cel, dla którego rachunek jest prowadzony.
3. Zasady dysponowania środkami pieniężnymi zgromadzonymi na rachunku wspólnym prowadzonym dla jednostek samorządu terytorialnego oraz zasady wypowiedzania umowy tego rachunku określa umowa rachunku bankowego.

Art. 52.

1. Umowa rachunku bankowego jest zawierana na piśmie.
2. Umowa rachunku bankowego powinna określać w szczególności:
 - 1) strony umowy,
 - 2) rodzaj otwieranego rachunku,
 - 3) walutę rachunku,
 - 4) czas trwania umowy,
 - 5) o ile strony zastrzegają oprocentowanie środków pieniężnych zgromadzonych na rachunku – wysokość tego oprocentowania i przesłanki dopuszczalności jego zmiany przez bank, a także terminy wypłaty, postawienia do dyspozycji lub kapitalizacji należnych odsetek,
 - 6) wysokość prowizji i opłat za czynności związane z wykonywaniem umowy oraz przesłanki i tryb ich zmiany przez bank,
 - 7) formy i zakres rozliczeń pieniężnych dokonywanych na polecenie posiadacza rachunku oraz terminy ich realizacji,
 - 8) przesłanki i tryb dokonywania zmian umowy,
 - 9) przesłanki i tryb rozwiązania umowy rachunku bankowego,
 - 10) zakres odpowiedzialności banku za terminowe i prawidłowe przeprowadzenie rozliczeń pieniężnych oraz wysokość odszkodowania za przekroczenie terminu realizacji dyspozycji posiadacza rachunku.
3. Do obliczania należnych odsetek od środków pieniężnych zgromadzonych na rachunku przyjmuje się, że rok liczy 365 dni, chyba że umowa stanowi inaczej.

Art. 53.

1. Bank może wydać posiadaczowi rachunku oszczędnościowego oraz posiadaczowi rachunku terminowej lokaty oszczędnościowej imienną książeczkę oszczędnościową lub inny imienny dokument potwierdzający zawarcie umowy. W nazwie dokumentu należy użyć w odpowiednim przypadku wyrazu „oszczędnościowy”.
2. Wydanie dokumentu, o którym mowa w ust. 1, zwalnia bank od obowiązku przysyłania posiadaczowi rachunku bankowego wyciągów z tego rachunku.
3. W przypadku utraty dokumentu, o którym mowa w ust. 1, podlega on umorzeniu.
4. Minister Sprawiedliwości, po zasięgnięciu opinii Komisji Nadzoru Finansowego, określa, w drodze rozporządzenia, szczegółowe warunki i tryb umarzania dokumentów, o których mowa w ust. 1, mając na uwadze charakter tych dokumentów oraz słusze interesy posiadaczy rachunków.

Art. 54.

1. Środki pieniężne znajdujące się na rachunkach oszczędnościowych, rachunkach oszczędnościowo-rozliczeniowych oraz na rachunkach terminowych lokat oszczędnościowych jednej osoby, niezależnie od liczby zawartych umów, są wolne od zajęcia na podstawie sądowego lub administracyjnego tytułu wykonawczego do wysokości trzykrotnego przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia w sektorze przedsiębiorstw, bez wypłat nagród z zysku, ogłaszanego przez Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego za okres bezpośrednio poprzedzający dzień wystawienia tytułu wykonawczego.
2. Środki pieniężne zgromadzone na rachunku oszczędnościowym, rachunku oszczędnościowo-rozliczeniowym oraz na rachunku terminowej lokaty oszczędnościowej prowadzonym dla kilku osób fizycznych są wolne od zajęcia do wysokości określonej w ust. 1, niezależnie od liczby współposiadaczy takiego rachunku.

Art. 55.

1. W przypadku śmierci posiadacza rachunku oszczędnościowego, rachunku oszczędnościowo-rozliczeniowego lub rachunku terminowej lokaty oszczędnościowej bank jest obowiązany wypłacić z tych rachunków:
 - 1) kwotę wydatkowaną na koszty pogrzebu posiadacza rachunku osobie, która przedstawiła rachunki stwierdzające wysokość poniesionych przez nią kosztów – w wysokości nieprzekraczającej kosztów urządzenia pogrzebu zgodnie ze zwyczajami przyjętymi w danym środowisku,
 - 2) kwotę równą wpłatom na rachunki dokonanych przez organ wypłacający świadczenie z ubezpieczenia lub zabezpieczenia społecznego albo uposażenie w stanie spoczynku, które nie przysługiwały za okres po śmierci posiadacza rachunku, wskazaną we wniosku organu wypłacającego to świadczenie lub uposażenie, skierowanym do banku wraz z podaniem numerów rachunków, na które dokonano wpłat.
2. Kwota wypłacona zgodnie z ust. 1 pkt 1 nie wchodzi do spadku po posiadaczu rachunku.
3. Bank jest zwolniony od wypłaty pełnej lub częściowej kwoty, o której mowa w ust. 1 pkt 2, jeżeli przed otrzymaniem wniosku organu wypłacającego świadczenie lub uposażenie dokonał z tych rachunków wypłat innym uprawnionym osobom, które to wypłaty nie pozwalają zrealizować wniosku w całości lub części,

oraz w terminie 30 dni od otrzymania wniosku poinformuje o tym ten organ, wraz ze wskazaniem osób, które pobrały wypłaty.

4. Bank nie odpowiada za szkody wynikające z wykonania czynności, o których mowa w ust. 1 pkt 2 i ust. 3. Odpowiedzialność w tym zakresie ponosi organ wypłacający świadczenie lub uposażenie, który wystąpił z wnioskiem.

Art. 56.

1. Posiadacz rachunku oszczędnościowego, rachunku oszczędnościowo-rozliczeniowego lub rachunku terminowej lokaty oszczędnościowej może polecić pisemnie bankowi dokonanie – po swojej śmierci – wypłaty z rachunku wskazanym przez siebie osobom: małżonkowi, wstępnym, zstępnym lub rodzeństwu określonej kwoty pieniężnej (dyspozycja wkładem na wypadek śmierci).
2. Kwota wypłaty, o której mowa w ust. 1, bez względu na liczbę wydanych dyspozycji, nie może być wyższa niż dwudziestokrotne przeciętne miesięczne wynagrodzenie w sektorze przedsiębiorstw bez wypłat nagród z zysku, ogłaszane przez Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego za ostatni miesiąc przed śmiercią posiadacza rachunku.
3. Dyspozycja wkładem na wypadek śmierci może być w każdym czasie przez posiadacza rachunku zmieniona lub odwołana na piśmie.
4. Jeżeli posiadacz rachunku wydał więcej niż jedną dyspozycję wkładem na wypadek śmierci, a łączna suma dyspozycji przekracza limit, o którym mowa w ust. 2, dyspozycja wydana później ma pierwszeństwo przed dyspozycją wydaną wcześniej.
5. Kwota wypłacona zgodnie z ust. 1 nie wchodzi do spadku po posiadaczu rachunku.
6. Osoby, którym na podstawie dyspozycji wkładem na wypadek śmierci wypłacono kwoty z naruszeniem ust. 4, są zobowiązane do ich zwrotu spadkobiercom posiadacza.

Art. 57.

Przepisy art. 55 ust. 1 i art. 56 ust. 1 nie dotyczą rachunku, o którym mowa w art. 51.

Art. 58.

Małoletni posiadacz rachunku oszczędnościowego, rachunku oszczędnościowo-rozliczeniowego lub rachunku terminowej lokaty oszczędnościowej może po ukończeniu trzynastu lat swobodnie dysponować środkami pieniężnymi zgromadzonymi na tych rachunkach, o ile nie sprzeciwi się temu na piśmie jego przedstawiciel ustawowy.

Art. 59.

1. Na rachunku powierniczym mogą być gromadzone wyłącznie środki pieniężne powierzone posiadaczowi rachunku – na podstawie odrębnej umowy – przez osobę trzecią.
2. Stronami umowy rachunku powierniczego są bank i posiadacz rachunku (powiernik).
3. Umowa, o której mowa w ust. 2, określa warunki, jakie powinny być spełnione, aby środki pieniężne osób trzecich wpłacone na rachunek mogły być wypłacone

posiadaczowi rachunku lub aby jego dyspozycje w zakresie wykorzystania tych środków mogły być zrealizowane.

4. W razie wszczęcia postępowania egzekucyjnego przeciwko posiadaczowi rachunku powierniczego – środki znajdujące się na rachunku nie podlegają zajęciu.
5. W razie ogłoszenia upadłości posiadacza rachunku powierniczego – środki pieniężne znajdujące się na tym rachunku podlegają wyłączeniu z masy upadłości.
6. W przypadku śmierci posiadacza rachunku powierniczego zgromadzone na tym rachunku kwoty nie wchodzi do spadku po posiadaczu rachunku.
7. Przepisy ust. 3–6 stosuje się w przypadku, gdy powierzenie środków pieniężnych nastąpiło w wykonaniu umowy, o której mowa w ust. 1, z datą pewną.

Art. 60.

Jeżeli umowa rachunku bankowego nie stanowi inaczej, ulega ona rozwiązaniu, gdy w ciągu dwóch lat nie dokonano na rachunku żadnych obrotów, poza dopisywaniem odsetek, a stan środków pieniężnych na tym rachunku nie przekracza kwoty minimalnej określonej w tej umowie.

Art. 61.

1. W razie zgłoszenia bankowi utraty dowodu zawarcia umowy rachunku oszczędnościowego, czeku lub blankietu czeku, posiadacza rachunku nie obciążają wypłaty gotówkowe, a także przelewy dokonane na podstawie tych dokumentów w banku prowadzącym rachunek oszczędnościowy, od chwili otrzymania przez ten bank zgłoszenia.
2. W przypadkach innych niż określone w ust. 1 zasady obciążania posiadacza rachunku za dokonane przez bank wypłaty gotówkowe po utracie przez posiadacza rachunku dokumentów, o których mowa w ust. 1, określa umowa rachunku bankowego.

Art. 62.

Umarzanie utraconych dokumentów zawarcia umowy rachunku oszczędnościowego, rachunku oszczędnościowo-rozliczeniowego lub rachunku terminowej lokaty oszczędnościowej w toku prowadzonej egzekucji sądowej lub administracyjnej z rachunku oszczędnościowego, rachunku oszczędnościowo-rozliczeniowego lub rachunku terminowej lokaty oszczędnościowej określają przepisy ustawy z dnia 17 listopada 1964 r. – Kodeks postępowania cywilnego (Dz. U. Nr 43, poz. 296, z późn. zm.⁶⁾) i przepisy o postępowaniu egzekucyjnym w administracji.

⁶⁾ Zmiany wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz.U. z 1965 r. Nr 15, poz. 113, z 1974 r. Nr 27, poz. 157 i Nr 39, poz. 231, z 1975 r. Nr 45, poz. 234, z 1982 r. Nr 11, poz. 82 i Nr 30, poz. 210, z 1983 r. Nr 5, poz. 33, z 1984 r. Nr 45, poz. 241 i 242, z 1985 r. Nr 20, poz. 86, z 1987 r. Nr 21, poz. 123, z 1988 r. Nr 41, poz. 324, z 1989 r. Nr 4, poz. 21 i Nr 33, poz. 175, z 1990 r. Nr 14, poz. 88, Nr 34, poz. 198, Nr 53, poz. 306, Nr 55, poz. 318 i Nr 79, poz. 464, z 1991 r. Nr 7, poz. 24, Nr 22, poz. 92 i Nr 115, poz. 496, z 1993 r. Nr 12, poz. 53, z 1994 r. Nr 105, poz. 509, z 1995 r. Nr 83, poz. 417, z 1996 r. Nr 24, poz. 110, Nr 43, poz. 189, Nr 73, poz. 350 i Nr 149, poz. 703, z 1997 r. Nr 43, poz. 270, Nr 54, poz. 348, Nr 75, poz. 471, Nr 102, poz. 643, Nr 117, poz. 752, Nr 121, poz. 769 i 770, Nr 133, poz. 882, Nr 139, poz. 934, Nr 140, poz. 940 i Nr 141, poz. 944, z 1998 r. Nr 106, poz. 668 i Nr 117, poz. 757, z 1999 r. Nr 52, poz. 532, z 2000 r. Nr 22, poz. 269 i 271, Nr 48, poz. 552 i 554, Nr 55, poz. 665, Nr 73, poz. 852, Nr 94, poz. 1037, Nr 114, poz. 1191 i 1193 i Nr 122, poz. 1314, 1319 i 1322, z 2001 r. Nr 4, poz. 27, Nr 49, poz. 508, Nr 63, poz. 635, Nr 98, poz. 1069, 1070 i 1071, Nr 123, poz. 1353, Nr 125, poz. 1368 i Nr 138, poz. 1546, z 2002 r. Nr 25, poz. 253, Nr 26, poz. 265, Nr 74, poz. 676, Nr 84, poz. 764, Nr 126, poz. 1069 i 1070, Nr 129, poz. 1102, Nr 153,

Rozdział 4

Rozliczenia pieniężne przeprowadzane za pośrednictwem banków

Art. 63.

1. Rozliczenia pieniężne mogą być przeprowadzane za pośrednictwem banków, jeżeli przynajmniej jedna ze stron rozliczenia (dłużnik lub wierzyciel) posiada rachunek bankowy. Rozliczenia pieniężne przeprowadza się gotówkowo lub bezgotówkowo za pomocą papierowych lub informatycznych nośników danych.
2. Rozliczenia gotówkowe przeprowadza się czekiem gotówkowym lub przez wpłatę gotówki na rachunek wierzyciela.
3. Rozliczenia bezgotówkowe przeprowadza się w szczególności:
 - 1) poleceniem przelewu,
 - 2) poleceniem zapłaty,
 - 3) czekiem rozrachunkowym,
 - 4) kartą płatniczą.

Art. 63a.

Banki zobowiązane są do niezwłocznej realizacji poleceń przelewu na rachunki Zakładu Ubezpieczeń Społecznych z tytułu składek na ubezpieczenia społeczne i ubezpieczenie zdrowotne oraz innych składek i wpłat, do których poboru zobowiązany jest Zakład Ubezpieczeń Społecznych.

Art. 63b.

1. Czek gotówkowy stanowi dyspozycję wystawcy czeku udzieloną trasatowi obciążenia jego rachunku kwotą, na którą czek został wystawiony, oraz wypłaty tej kwoty okazicielowi czeku lub osobie wskazanej na czeku.
2. Czek gotówkowy może być przedstawiony do zapłaty bezpośrednio u trasata albo w innym banku. Zapłata czeku gotówkowego przedstawionego do zapłaty w innym banku następuje, z zastrzeżeniem ust. 3, po uzyskaniu przez ten bank od trasata środków wystarczających do zapłaty czeku. Szczegółowe warunki przedstawienia czeku gotówkowego do zapłaty w innym banku określa umowa między tym bankiem i posiadaczem czeku.
3. Banki mogą zawierać porozumienia, w których – na zasadach wzajemności – określają inny niż w ust. 2 tryb przedstawienia czeków gotówkowych do zapłaty z rachunków oszczędnościowo-rozliczeniowych.

Art. 63c.

Polecenie przelewu stanowi udzieloną bankowi, z zastrzeżeniem art. 63g, dyspozycję dłużnika obciążenia jego rachunku określoną kwotą i uznania tą kwotą rachunku wierzyciela. Bank wykonuje dyspozycję dłużnika w sposób przewidziany w umowie rachunku bankowego.

poz. 1271, Nr 219, poz. 1849 i Nr 240, poz. 2058, z 2003 r. Nr 41, poz. 360, Nr 42, poz. 363, Nr 60, poz. 535, Nr 109, poz. 1035, Nr 119, poz. 1121, Nr 130, poz. 1188, Nr 139, poz. 1323, Nr 199, poz. 1939 i Nr 228, poz. 2255 oraz z 2004 r. Nr 9, poz. 75, Nr 11, poz. 101 i Nr 68, poz. 623.

Art. 63d.

1. Polecenie zapłaty stanowi udzieloną bankowi dyspozycję wierzyciela obciążenia określoną kwotą rachunku bankowego dłużnika i uznania tą kwotą rachunku wierzyciela. Dyspozycja wierzyciela oznacza równocześnie jego zgodę na cofnięcie przez bank dłużnika obciążenia rachunku dłużnika i cofnięcie uznania rachunku wierzyciela w przypadku dokonanego przez dłużnika odwołania polecenia zapłaty, o którym mowa w ust. 6.
2. Przeprowadzenie rozliczeń poleceniem zapłaty jest dopuszczalne pod warunkiem:
 - 1) posiadania przez wierzyciela i dłużnika rachunków w bankach, które zawarły porozumienie w sprawie stosowania polecenia zapłaty, określające w szczególności: zakres odpowiedzialności banków wykonujących polecenie zapłaty, przyczyny odmowy wykonania polecenia zapłaty przez bank dłużnika, procedury dochodzenia wzajemnych roszczeń banków, wynikających ze skutków odwołania polecenia zapłaty przez dłużnika, wzory jednolitych formularzy oraz zasady wykonywania przez banki poleceń zapłaty za pomocą informatycznych nośników danych,
 - 2) udzielenia przez dłużnika wierzycielowi zgody do obciążania rachunku dłużnika w drodze polecenia zapłaty w umownych terminach zapłaty z tytułu określonych zobowiązań,
 - 3) zawarcia pomiędzy wierzycielem a bankiem prowadzącym jego rachunek umowy w sprawie stosowania polecenia zapłaty przez wierzyciela, zawierającej w szczególności: zgodę banku na stosowanie polecenia zapłaty przez wierzyciela, zasady składania i realizowania poleceń zapłaty, zgodę wierzyciela na obciążenie jego rachunku kwotami odwoływanych poleceń zapłaty wraz z odsetkami, o których mowa w ust. 7, zwróconymi dłużnikowi w związku z odwołaniem polecenia zapłaty oraz zakres odpowiedzialności wierzyciela i banku,
 - 4) że maksymalna kwota pojedynczego polecenia zapłaty nie przekracza równowartości, przeliczonej na złote według kursu średniego ogłaszanego przez Narodowy Bank Polski w ostatnim dniu kwartału poprzedzającego kwartał, w którym dokonywane jest rozliczenie pieniężne:
 - a) 1 000 euro – w przypadku gdy dłużnikiem jest osoba fizyczna niewykonywająca działalności gospodarczej,
 - b) 50 000 euro – w przypadku pozostałych dłużników.
3. Bank, który udzielił wierzycielowi zgody na stosowanie poleceń zapłaty, jest wobec banków – stron porozumienia, o którym mowa w ust. 2 pkt 1, odpowiedzialny za działania wierzyciela związane ze stosowaniem poleceń zapłaty, w szczególności jest obowiązany do natychmiastowego uznania kwotą odwołanego polecenia zapłaty rachunku banku dłużnika wraz z odsetkami, o których mowa w ust. 7, również w przypadku braku środków na rachunku wierzyciela lub wystąpienia innej przyczyny uniemożliwiającej obciążenie rachunku bankowego wierzyciela.
4. Uznanie rachunku bankowego wierzyciela następuje po uzyskaniu przez jego bank od banku dłużnika środków wystarczających na pokrycie polecenia zapłaty.
5. Dłużnikowi przysługuje prawo do cofnięcia w każdym czasie zgody, o której mowa w ust. 2 pkt 2.
6. Dłużnik może odwołać pojedyncze polecenie zapłaty, w banku prowadzącym jego rachunek, w terminie:

- 1) 30 dni kalendarzowych od dnia dokonania obciążenia rachunku bankowego – w przypadku gdy dłużnikiem jest osoba fizyczna niewykonująca działalności gospodarczej,
 - 2) 5 dni roboczych od dnia dokonania obciążenia rachunku bankowego – w przypadku pozostałych dłużników.
7. Odwołanie polecenia zapłaty przez dłużnika zobowiązuje bank dłużnika do natychmiastowego uznania rachunku bankowego dłużnika kwotą odwołanego polecenia zapłaty. Uznanie rachunku dłużnika następuje z datą złożenia odwołania polecenia zapłaty, z obowiązkiem naliczenia – od dnia obciążenia rachunku dłużnika kwotą odwołanego polecenia zapłaty – odsetek należnych dłużnikowi z tytułu oprocentowania rachunku bankowego.
8. Bank będący wierzycielem może przeprowadzić rozliczenia poleceniem zapłaty na warunkach określonych w ustawie, z tym że :
- 1) do rozliczeń tych nie stosuje się przepisów ust. 2 pkt 3 i ust. 3,
 - 2) bank ten jest obowiązany do natychmiastowego uznania kwotą odwołanego polecenia zapłaty rachunku banku dłużnika.

Art. 63e.

1. Czek rozrachunkowy stanowi dyspozycję wystawcy czeku udzieloną trasatowi do obciążenia jego rachunku kwotą, na którą czek został wystawiony, oraz uznania tą kwotą rachunku posiadacza czeku.
2. Na wniosek wystawcy czeku bank może potwierdzić czek rozrachunkowy, rezerwując jednocześnie na rachunku wystawcy odpowiedni fundusz na pokrycie czeku. Bank może potwierdzić również czek niepełny.
3. Czek rozrachunkowy może być przedstawiony do rozrachunku ze skutkami zapłaty bezpośrednio u trasata lub w banku, w którym posiadacz czeku ma rachunek. Uznanie rachunku posiadacza czeku sumą czekową, z zastrzeżeniem ust. 4, następuje po uzyskaniu przez bank posiadacza czeku od trasata środków wystarczających do zapłaty czeku. Szczegółowe warunki przedstawienia czeku do rozrachunku ze skutkami zapłaty w banku innym niż trasata określa umowa między tym bankiem i posiadaczem czeku.
4. Banki mogą zawierać porozumienia, w których – na zasadach wzajemności – określają inny niż w ust. 3 tryb przedstawienia czeków rozrachunkowych do zapłaty z rachunków oszczędnościowo-rozliczeniowych.

Art. 63f.

1. Na warunkach określonych w umowach strony mogą stosować w rozliczeniach bezgotówkowych także karty płatnicze.
2. Prawa i obowiązki wydawcy i posiadacza karty płatniczej określa odrębna ustawa.

Art. 63g.

1. Przy wykonywaniu zleczanych przez klientów banków poleceń przelewu i wpłat gotówkowych w obrocie z państwami członkowskimi w kwocie nieprzekraczającej równowartości w złotych 50 000 euro przeliczonej według kursów średnich ogłaszanych przez Narodowy Bank Polski w dniu przyjęcia zlecenia, zwanych dalej „przelewami transgranicznymi”, banki są obowiązane do:

- 1) złożenia przed przyjęciem dyspozycji od klienta – na jego żądanie – oświadczenia, dotyczącego przelewu transgranicznego, którego elementy zostały wskazane przez klienta, zawierającego w szczególności termin wykonania przelewu, wysokość opłat i prowizji, z wyłączeniem kosztów związanych z zastosowaniem kursów walut obcych w złotych,
 - 2) wykonania przelewu transgranicznego w pełnej kwocie objętej zleceniem, chyba że zleceniodawca określił, że koszty pokrywa w całości lub części beneficjent; nie wyklucza to uprawnień banku beneficjenta do pobierania opłat związanych z prowadzeniem jego rachunku zgodnie z obowiązującymi przepisami,
 - 3) wykonania przelewu transgranicznego poprzez uznanie rachunku banku beneficjenta, w terminie do końca piątego dnia roboczego następującego po dniu przyjęcia zlecenia przez bank zleceniodawcy, chyba że inny termin został ustalony w umowie pomiędzy zleceniodawcą a bankiem zleceniodawcy,
 - 4) uznania rachunku bankowego beneficjenta przez bank beneficjenta do końca dnia roboczego następującego po dniu uznania rachunku banku beneficjenta, chyba że inny termin został ustalony pomiędzy bankiem beneficjenta a beneficjentem.
2. W przypadku opóźnienia w wykonaniu przelewu transgranicznego:
- 1) bank zleceniodawcy wypłaca zleceniodawcy odsetki ustawowe od kwoty objętej zleceniem za okres liczony od końca terminu umownego, lub w przypadku braku takiego terminu – od końca piątego dnia roboczego, następującego po dniu przyjęcia zlecenia – do dnia uznania rachunku banku beneficjenta,
 - 2) bank beneficjenta, jeżeli nie uzna rachunku beneficjenta w terminach określonych w ust. 1 pkt 4, wypłaca beneficjentowi odsetki ustawowe od kwoty objętej zleceniem za okres od końca umownego terminu, lub w przypadku braku takiego terminu – od końca dnia roboczego, następującego po dniu uznania rachunku banku beneficjenta – do dnia, w którym został uznany rachunek beneficjenta.
3. Odsetek, o których mowa w ust. 2, nie wypłaca się, jeżeli bank zleceniodawcy lub bank beneficjenta ustali, że opóźnienie powstało z przyczyn leżących po stronie zleceniodawcy lub beneficjenta.
4. W przypadku niewykonania przyjętych zleceń przelewu transgranicznego, bank zleceniodawcy obowiązany jest uznać rachunek zleceniodawcy lub postawić do jego dyspozycji, na jego wniosek, w terminie 14 dni roboczych następujących po dniu złożenia wniosku, kwotę objętą zleceniem, nie więcej jednak niż do równowartości w złotych kwoty 12 500 euro przeliczonej według kursu średniego ogłoszanego przez Narodowy Bank Polski, obowiązującego w momencie przyjęcia zlecenia przez bank zleceniodawcy, powiększoną o odsetki ustawowe za okres od dnia zlecenia do dnia uznania jego rachunku kwotą odszkodowania lub postawienia do jego dyspozycji tej kwoty oraz powiększoną o opłacone przez zleceniodawcę koszty związane z wykonaniem zlecenia, jeżeli po przyjęciu zlecenia przez bank zleceniodawcy odpowiednia kwota nie wpłynęła na rachunek banku beneficjenta. Bank zleceniodawcy zwolniony jest z powyższego obowiązku, jeżeli kwotą objętą zleceniem został wcześniej uznany rachunek banku beneficjenta.
5. Wniosek zleceniodawcy, o którym mowa w ust. 4, nie może być złożony przed upływem terminu wykonania przelewu transgranicznego, ustalonego zgodnie z przepisami ust. 1 pkt 3.

6. Instytucja pośrednicząca, która przyjęła i nie wykonała zlecenia przelewu transgranicznego, jest obowiązana zwrócić na rzecz banku zleceniodawcy, na własny koszt, kwotę objętą zleceniem wraz ze wszystkimi odpowiednimi kosztami i odsetkami, jeżeli kwota objęta zleceniem nie wpłynęła na rachunek beneficjenta.
7. Przepisów ust. 4–6 nie stosuje się w przypadku, gdy zlecenie przelewu transgranicznego nie zostało zrealizowane z przyczyn leżących po stronie instytucji pośredniczącej wskazanej przez bank beneficjenta. W takim przypadku bank beneficjenta obowiązany jest postawić do dyspozycji beneficjenta kwotę objętą zleceniem, nie większą niż równowartość w złotych 12 500 euro przeliczoną według kursu średniego ogłaszanego przez Narodowy Bank Polski, obowiązującego w momencie przyjęcia zlecenia przez bank zleceniodawcy.
8. Przepisów ust. 4–6 nie stosuje się w przypadku, gdy zlecenie przelewu transgranicznego nie zostało zrealizowane z powodu błędów lub przeoczeń w instrukcji udzielonej przez zleceniodawcę lub z przyczyn leżących po stronie instytucji pośredniczącej wskazanej przez zleceniodawcę. W takim przypadku bank zleceniodawcy i instytucje pośredniczące w wykonaniu zlecenia powinny podjąć niezwłocznie starania w celu odzyskania kwoty objętej zleceniem. Gdy kwota objęta zleceniem zostanie odzyskana przez bank zleceniodawcy, jest on obowiązany do przekazania jej na rachunek zleceniodawcy lub postawienia do dyspozycji zleceniodawcy. W takim przypadku bank zleceniodawcy i instytucje pośredniczące w wykonaniu zlecenia nie są obowiązane do zwrotu zleceniodawcy opłat i naliczonych odsetek oraz mogą potrącić własne koszty poniesione przy odzyskiwaniu kwoty objętej zleceniem.
9. Odpowiedzialność banków oraz instytucji pośredniczących w wykonaniu przelewów transgranicznych za nienależyte wykonanie lub niewykonanie zlecenia, określona w ust. 2 – 8, jest wyłączona w przypadku wystąpienia siły wyższej oraz w przypadku zastosowania przez bank przepisów o przeciwdziałaniu praniu pieniędzy oraz finansowaniu terroryzmu.
10. Banki i instytucje pośredniczące obowiązane są do zwrotu na rzecz zleceniodawcy lub odpowiednio banku zleceniodawcy lub beneficjenta potrąceń z tytułu kosztów wykonania przelewu transgranicznego, dokonanych z naruszeniem ust. 1 pkt 2.
11. Bankowi zleceniodawcy przysługuje w stosunku do instytucji pośredniczącej roszczenie o zwrot wypłaconych na podstawie ust. 2 pkt 1 odsetek, jeżeli opóźnienie wykonania przelewu transgranicznego powstało z przyczyn leżących po stronie instytucji pośredniczącej.
12. Przepisy ust. 2 i 6 nie wyłączają ani nie ograniczają uprawnień klientów, banków i instytucji pośredniczących, uczestniczących w wykonaniu zlecenia przelewu transgranicznego, wynikających z odrębnych przepisów.
13. Do wykonywania zleceń przelewu transgranicznego art. 64 nie stosuje się.
14. Jeżeli strony nie sporządziły zapisu na sąd polubowny, na żądanie osoby uprawnionej sprawy przeciwko bankom lub instytucjom pośredniczącym z zakresu przelewów transgranicznych rozpoznawane są przez sądy polubowne wyznaczone przez ministra właściwego do spraw instytucji finansowych, chyba że strona pozwana sprzeciwi się temu nie później niż w odpowiedzi na pozew.
15. Minister właściwy do spraw instytucji finansowych, po zasięgnięciu opinii Prezesa Narodowego Banku Polskiego, określi, w drodze rozporządzenia:
 - 1) rodzaje przelewów transgranicznych, wykonywanych na zasadach określonych w ust. 1–13,
 - 2) szczegółowy zakres informacji, o których mowa w art. 111 ust. 1 pkt 7,

- 3) szczegółowe obowiązki banków oraz instytucji pośredniczących, związane z wykonywaniem przelewów transgranicznych, oraz
 - 4) wyznaczy sądy polubowne właściwe do rozpoznawania spraw związanych z wykonaniem przelewu transgranicznego
- kierując się zasadami zawartymi w dyrektywie 97/5 WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 27 stycznia 1997 r. o przelewach transgranicznych (Dz. Urz. WE nr L 43, s. 25).

Art. 63h.

Minister właściwy do spraw instytucji finansowych może określić, w drodze rozporządzenia, po zasięgnięciu opinii Prezesa Narodowego Banku Polskiego, wzór formularza polecenia przelewu/wpłaty gotówkowej stosowanego w rozliczeniach pieniężnych przeprowadzanych za pośrednictwem banku.

Art. 64.

Jeżeli polecenie przeprowadzenia rozliczenia pieniężnego złożone przez posiadacza rachunku bankowego jest wykonywane przez kilka banków, każdy z tych banków ponosi wraz z pozostałymi solidarną odpowiedzialność wobec posiadacza rachunku za szkody spowodowane niewykonaniem lub nienależytym wykonaniem polecenia.

Art. 65.

Bank dokonujący wypłat z rachunku bankowego jest obowiązany sprawdzić autentyczność i prawidłowość formalną dokumentu stanowiącego podstawę do wypłaty oraz tożsamość osoby dającej zlecenie.

Art. 66.

Banki są obowiązane przyjmować wpłaty gotówkowe na rachunki bankowe oraz przeliczać i sortować banknoty i monety pochodzące z tych wpłat.

Art. 67.

Banki wspólnie z bankowymi izbami gospodarczymi mogą tworzyć izby rozliczeniowe w formie spółek handlowych w celu wymiany zleceń płatniczych oraz ustalania wzajemnych wierzytelności wynikających z tych zleceń. Dla zabezpieczenia przeprowadzania rozrachunku izba może tworzyć ze środków banków fundusz gwarancyjny; środki tego funduszu nie podlegają egzekucji z majątku banku.

Art. 67a.

Środki pieniężne zgromadzone na rachunku rozliczeniowym banku w rozumieniu ustawy z dnia 24 sierpnia 2001 r. o ostateczności rozrachunku w systemach płatności i systemach rozrachunku papierów wartościowych oraz zasadach nadzoru nad tymi systemami (Dz. U. Nr 123, poz. 1351, z 2003 r. Nr 60, poz. 535 i Nr 223, poz. 2216 oraz z 2004 r. Nr 64, poz. 594) są wolne od zajęcia na podstawie sądowego lub administracyjnego tytułu wykonawczego do wysokości niezbędnej do wykonania obowiązków, wynikających z uczestnictwa banku w systemie płatności lub systemie rozrachunku papierów wartościowych, powstałych przed momentem dokonania zajęcia.

Art. 68.

Prezes Narodowego Banku Polskiego określa, w drodze zarządzenia:

- 1) sposób przeprowadzania rozrachunków międzybankowych, w tym za pomocą informatycznych nośników danych,
- 2) sposób i tryb przeliczania, sortowania, pakowania i oznaczania opakowań banknotów i monet oraz wykonywania czynności związanych z zaopatrywaniem banków w te znaki,
- 3) sposób numeracji banków i ich jednostek organizacyjnych,
- 4) sposób numeracji rachunków bankowych prowadzonych w bankach.

Rozdział 5**Kredyty i pożyczki pieniężne oraz zasady koncentracji zaangażowań****Art. 69.**

1. Przez umowę kredytu bank zobowiązuje się oddać do dyspozycji kredytobiorcy na czas oznaczony w umowie kwotę środków pieniężnych z przeznaczeniem na ustalony cel, a kredytobiorca zobowiązuje się do korzystania z niej na warunkach określonych w umowie, zwrotu kwoty wykorzystanego kredytu wraz z odsetkami w oznaczonych terminach spłaty oraz zapłaty prowizji od udzielonego kredytu.
2. Umowa kredytu powinna być zawarta na piśmie i określać w szczególności:
 - 1) strony umowy,
 - 2) kwotę i walutę kredytu,
 - 3) cel, na który kredyt został udzielony,
 - 4) zasady i termin spłaty kredytu,
 - 5) wysokość oprocentowania kredytu i warunki jego zmiany,
 - 6) sposób zabezpieczenia spłaty kredytu,
 - 7) zakres uprawnień banku związanych z kontrolą wykorzystania i spłaty kredytu,
 - 8) terminy i sposób postawienia do dyspozycji kredytobiorcy środków pieniężnych,
 - 9) wysokość prowizji, jeżeli umowa ją przewiduje,
 - 10) warunki dokonywania zmian i rozwiązania umowy.

Art. 70.

1. Bank uzależnia przyznanie kredytu od zdolności kredytowej kredytobiorcy. Przez zdolność kredytową rozumie się zdolność do spłaty zaciągniętego kredytu wraz z odsetkami w terminach określonych w umowie. Kredytobiorca jest obowiązany przedłożyć na żądanie banku dokumenty i informacje niezbędne do dokonania oceny tej zdolności.
2. Osobie fizycznej, prawnej lub jednostce organizacyjnej niemającej osobowości prawnej, o ile posiada zdolność prawną, które nie mają zdolności kredytowej, bank może udzielić kredytu pod warunkiem:
 - 1) ustanowienia szczególnego sposobu zabezpieczenia spłaty kredytu,

- 2) przedstawienia niezależnie od zabezpieczenia spłaty kredytu programu naprawy gospodarki podmiotu, którego realizacja zapewni – według oceny banku – uzyskanie zdolności kredytowej w określonym czasie.
3. Kredytobiorca jest obowiązany umożliwić podejmowanie przez bank czynności związanych z oceną sytuacji finansowej i gospodarczej oraz kontrolę wykorzystania i spłaty kredytu.
4. Przepis ust. 2 stosuje się odpowiednio przy udzielaniu kredytu nowoutworzonemu przedsiębiorcy, osobie prawnej lub jednostce organizacyjnej niemającej osobowości prawnej, o ile posiada zdolność prawną.
5. Na wniosek ubiegającego się o kredyt przedsiębiorcy, bank przekazuje, w formie pisemnej, wyjaśnienie dotyczące dokonanej przez siebie oceny zdolności kredytowej. Opłata za sporządzenie takiego wyjaśnienia powinna być odpowiednia do wysokości kredytu.
6. Przepis ust. 5 stosuje się odpowiednio do przedsiębiorcy ubiegającego się o pożyczkę pieniężną.

Art. 71.

1. Suma wierzytelności banku, udzielonych przez bank zobowiązań pozabilansowych oraz posiadanych przez bank bezpośrednio lub pośrednio akcji lub udziałów w innym podmiocie, wniesionych dopłat w spółce z ograniczoną odpowiedzialnością lub też wkładów albo sum komandytowych – w zależności od tego, która z tych kwot jest większa – w spółce komandytowej lub komandytowo-akcyjnej (zaangażowanie), obciążonych ryzykiem jednego podmiotu lub podmiotów powiązanych kapitałowo lub organizacyjnie nie może przekroczyć limitu koncentracji zaangażowań, który wynosi:
 - 1) 20 % funduszy własnych banku – dla zaangażowania banku wobec każdego podmiotu lub podmiotów powiązanych kapitałowo lub organizacyjnie, gdy którykolwiek z tych podmiotów jest w stosunku do banku podmiotem dominującym lub zależnym albo jest podmiotem zależnym od podmiotu dominującego wobec banku,
 - 2) 25 % funduszy własnych banku – dla zaangażowania banku wobec każdego podmiotu lub podmiotów powiązanych kapitałowo lub organizacyjnie, gdy żaden z nich nie jest podmiotem powiązaniem z bankiem w sposób określony w pkt 1.
2. Suma zaangażowań banku równych lub przekraczających 10 % funduszy własnych banku (duże zaangażowanie) w stosunku do podmiotów, o których mowa w ust. 1, nie może być wyższa niż limit dużych zaangażowań, który wynosi 800 % tych funduszy.
3. Przepisów ust. 1 i 2 nie stosuje się wobec, określonych przez Komisję Nadzoru Finansowego, zaangażowań niezagrażających bezpiecznemu prowadzeniu działalności bankowej i prawidłowemu zarządzaniu ryzykiem w banku.
4. Komisja Nadzoru Finansowego określi, w drodze uchwały, szczegółowe zasady i warunki uwzględniania zaangażowań przy ustalaniu przestrzegania limitów, o których mowa w ust. 1 i 2.
5. Komisja Nadzoru Finansowego określi, w drodze uchwały, zaangażowania, o których mowa w ust. 3, warunki, jakie muszą one spełniać oraz zaangażowania, wobec których wymagane jest uzyskanie zgody Komisji Nadzoru Finansowego na niestosowanie przepisów ust. 1 i 2, kierując się potrzebą odzwierciedlenia fak-

tycznego obciążenia funduszy własnych banku ryzykiem prowadzonej działalności, wynikającym z koncentracji zaangażowań oraz dużych zaangażowań.

6. Zarząd banku jest obowiązany niezwłocznie zgłosić Komisji Nadzoru Finansowego każdorazowe osiągnięcie lub przekroczenie przez zaangażowanie poziomu 10 % funduszy własnych banku oraz limitu określonego w ust. 1, a także każdorazowe osiągnięcie lub przekroczenie przez sumę dużych zaangażowań limitu określonego w ust. 2.
7. Banki, z zachowaniem limitów określonych w ustawie, ustalają i weryfikują wewnętrzne limity zaangażowań według kryteriów uwzględniających specyfikę ich działalności.
8. Komisja Nadzoru Finansowego określi, w drodze uchwały, wymagania dotyczące identyfikacji, monitorowania i kontroli koncentracji zaangażowań, w tym dużych zaangażowań.

Art. 72. (skreślony).

Art. 73.

1. Banki w celu wspólnego udzielenia kredytu mogą zawrzeć umowę o utworzeniu konsorcjum bankowego.
2. W umowie, o której mowa w ust. 1, banki ustalają warunki udzielenia kredytu i jego zabezpieczenia oraz wyznaczają bank umocowany do zawarcia umowy kredytu.
3. Banki, o których mowa w ust. 1, ponoszą ryzyko związane z udzielonym kredytem proporcjonalnie do wysokości wniesionych środków finansowych do wspólnie udzielonego kredytu.

Art. 74.

W czasie obowiązywania umowy kredytu kredytobiorca jest obowiązany przedstawić – na żądanie banku – informacje i dokumenty niezbędne do oceny jego sytuacji finansowej i gospodarczej oraz umożliwiające kontrolę wykorzystania i spłaty kredytu.

Art. 75.

1. W przypadku niedotrzymania przez kredytobiorcę warunków udzielenia kredytu albo w razie utraty przez kredytobiorcę zdolności kredytowej bank może obniżyć kwotę przyznanego kredytu albo wypowiedzieć umowę kredytu.
2. Termin wypowiedzenia, o którym mowa w ust. 1, o ile strony nie określą w umowie dłuższego terminu, wynosi 30 dni, a w razie zagrożenia upadłością kredytobiorcy – 7 dni.
3. Wypowiedzenie umowy kredytu z powodu utraty przez kredytobiorcę zdolności kredytowej lub zagrożenia jego upadłością nie może nastąpić, jeżeli bank zgodził się na realizację przez kredytobiorcę programu naprawczego.
4. Przepis ust. 3 stosuje się przez cały okres realizacji programu naprawczego, chyba że bank stwierdzi, iż program naprawczy nie jest w sposób należyty realizowany.

Art. 75a.

1. O ile umowa kredytu nie stanowi inaczej, termin spłaty kredytu jest terminem zastrzeżonym na rzecz obu stron.
2. W przypadku gdy strony ustaliły termin spłaty kredytu dłuższy niż rok, kredytobiorca może wypowiedzieć umowę z zachowaniem terminu trzymiesięcznego.

Art. 76.

Zasady oprocentowania kredytu określa umowa kredytu, z tym że w razie stosowania stopy zmiennej należy:

- 1) określić w umowie kredytowej warunki zmiany stopy procentowej kredytu,
- 2) powiadomić w sposób określony w umowie kredytobiorcę, poręczyciela oraz, jeżeli umowa nie stanowi inaczej, inne osoby będące dłużnikami banku z tytułu zabezpieczenia kredytu o każdej zmianie stopy jego oprocentowania.

Art. 76a.

Bank jest obowiązany niezwłocznie powiadomić, w sposób określony w umowie, osoby będące dłużnikami banku z tytułu zabezpieczenia kredytu, jeżeli kredytobiorca opóźnia się z jego spłatą.

Art. 77.

Umowa kredytu może określać, że od kredytu postawionego do dyspozycji kredytobiorcy i przez niego niewykorzystanego przysługuje bankowi odrębna prowizja.

Art. 77a.

Bank może przyjąć zlecenie udzielenia kredytu osobie trzeciej. Zlecenie powinno być złożone w formie pisemnej pod rygorem nieważności. W takim przypadku, jeśli umowa nie stanowi inaczej, dający zlecenie staje się poręczycielem za dług przyszły.

Art. 78.

Do umów pożyczek pieniężnych zawieranych przez bank stosuje się odpowiednio przepisy dotyczące zabezpieczenia spłaty i oprocentowania kredytu.

Art. 78a.

Przepisy ustawy stosuje się do umów kredytu i pożyczki pieniężnej, zawieranych przez bank zgodnie z przepisami ustawy z dnia 20 lipca 2001 r. o kredycie konsumenckim, w zakresie nieuregulowanym w tej ustawie.

Art. 79.

1. Bank nie może stosować korzystniejszych warunków, a w szczególności korzystniejszych stóp oprocentowania niż stosowane przez bank dla danego rodzaju umowy przy prowadzeniu rachunków bankowych oraz przy udzielaniu kredytów, pożyczek pieniężnych, gwarancji bankowych, poręczeń:
 - 1) podmiotom dominującym lub zależnym od banku,
 - 2) podmiotom działającym w tym samym co bank holdingu,

- 3) jednostkom zależnym i stowarzyszonym z bankiem w rozumieniu ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz. U. z 2002 r. Nr 76, poz. 694 oraz z 2003 r. Nr 60, poz. 535, Nr 124, poz. 1152 i Nr 139, poz. 1324),
 - 4) swoim akcjonariuszom albo członkom,
 - 5) osobom zatrudnionym w banku, członkom zarządu i członkom rady nadzorczej,
 - 6) osobom zatrudnionym w podmiocie dominującym, członkom zarządu i członkom rady nadzorczej podmiotu dominującego,
 - 7) podmiotom powiązanych kapitałowo lub organizacyjnie z:
 - a) akcjonariuszem i członkiem,
 - b) członkiem zarządu, rady nadzorczej lub osobą zajmującą stanowisko kierownicze w banku.
2. Bank ustala w formie regulaminu warunki udzielenia kredytów, pożyczek pieniężnych, gwarancji bankowych i poręczeń, o których mowa w ust. 1, oraz prowadzi ich osobną ewidencję.

Art. 79a.

1. Udzielenie kredytu, pożyczki pieniężnej, gwarancji bankowej lub poręczenia członkowi zarządu albo rady nadzorczej banku lub osobie zajmującej stanowisko kierownicze w banku następuje zgodnie z regulaminem uchwalonym przez radę nadzorczą.
2. Udzielenie kredytu, pożyczki pieniężnej, gwarancji bankowej lub poręczenia członkowi zarządu albo członkowi rady nadzorczej banku w kwocie łącznego zobowiązania przekraczającej 10 000 euro, obliczonej w złotych według kursu średniego ogłoszonego przez Narodowy Bank Polski na dzień udzielenia kredytu, pożyczki pieniężnej, gwarancji bankowej lub poręczenia, wymaga zgody wyrażonej w uchwale zarządu oraz uchwale rady nadzorczej banku. Uchwały te zapadają bez udziału zainteresowanej osoby, w głosowaniu tajnym, większością co najmniej 2/3 głosów w obecności co najmniej połowy składu organu.
3. Przepisy ust. 1 i 2 stosuje się odpowiednio do udzielenia kredytu, pożyczki pieniężnej, gwarancji bankowej lub poręczenia podmiotowi powiązanemu kapitałowo lub organizacyjnie z członkiem zarządu albo rady nadzorczej lub osobą zajmującą stanowisko kierownicze w banku.
4. Suma kredytów, pożyczek pieniężnych, gwarancji bankowych i poręczeń, o których mowa w ust. 1 i 3, nie może przekroczyć:
 - 1) w banku w formie spółki akcyjnej i w banku państwowym – 10 % sumy funduszy podstawowych,
 - 2) w banku spółdzielczym – 25 % sumy funduszy podstawowych– przy czym ich wartość jest ustalana zgodnie z zasadami określonymi na podstawie art. 71 ust. 4.
5. Przez osobę zajmującą stanowisko kierownicze w banku rozumie się osobę zatrudnioną podległą bezpośrednio członkowi zarządu, dyrektora oddziału i jego zastępcę oraz głównego księgowego.

Art. 79b.

1. Bank powiadamia Komisję Nadzoru Finansowego o fakcie udzielenia kredytu, pożyczki pieniężnej, gwarancji bankowej lub poręczenia członkowi zarządu albo rady nadzorczej, osobie zajmującej stanowisko kierownicze w banku, akcjonariuszom

szowi banku i członkowi banku spółdzielczego oraz podmiotowi powiązanemu z nimi kapitałowo lub organizacyjnie, jeżeli w pojedynczym przypadku wartość zobowiązania przekracza równowartość 30 000 euro, obliczoną w złotych według kursu średniego ogłaszanego przez Narodowy Bank Polski na dzień udzielenia kredytu, pożyczki pieniężnej, gwarancji bankowej lub poręczenia.

- Przepis ust. 1 nie ma zastosowania do akcjonariusza posiadającego wyłącznie akcje dopuszczone do obrotu na rynku regulowanym w ilości uprawniającej do wykonywania nie więcej niż 5 % głosów na walnym zgromadzeniu.

Art. 79c.

Przepisy art. 79a i 79b stosuje się także do innych niż gwarancje bankowe i poręczenia zobowiązań pozabilansowych udzielanych osobom, o których mowa w art. 79 ust. 1, lub na ich zlecenie.

Rozdział 6

Gwarancje bankowe, poręczenia i akredytywy

Art. 80.

Banki mogą na zlecenie udzielać i potwierdzać gwarancje bankowe, poręczenia, a także otwierać i potwierdzać akredytywy.

Art. 81.

- Gwarancją bankową jest jednostronne zobowiązanie banku-gwaranta, że po spełnieniu przez podmiot uprawniony (beneficjenta gwarancji) określonych warunków zapłaty, które mogą być stwierdzone określonymi w tym zapewnieniu dokumentami, jakie beneficjent załączy do sporządzonego we wskazanej formie żądania zapłaty, bank ten wykona świadczenie pieniężne na rzecz beneficjenta gwarancji – bezpośrednio albo za pośrednictwem innego banku.
- Udzielenie i potwierdzenie gwarancji bankowej następuje na piśmie pod rygorem nieważności.

Art. 82.

Przelewu wierzytelności z gwarancji bankowej można dokonać wraz z przeniesieniem wierzytelności zabezpieczonej gwarancją.

Art. 83.

- Bank może potwierdzić zobowiązanie innego banku wynikające z gwarancji bankowej; w przypadku tym roszczenia z gwarancji można kierować do banku, który jej udzielił, lub do banku, który ją potwierdził, albo do obu tych banków łącznie, aż do zupełnego zaspokojenia roszczeń wierzyciela.
- Przepisy ust. 1 stosuje się odpowiednio przy potwierdzaniu przez bank zobowiązań wynikających z poręczenia udzielonego przez inny bank.

Art. 84.

Do gwarancji bankowych i poręczeń udzielanych przez bank stosuje się przepisy Kodeksu cywilnego, z tym że zobowiązanie banku jest zawsze zobowiązaniem pieniężnym.

Art. 85.

1. Bank, działając na zlecenie klienta, ale we własnym imieniu (bank otwierający akredytywę), może zobowiązać się pisemnie wobec osoby trzeciej (beneficjenta), że dokona zapłaty beneficjentowi akredytywy ustalonej kwoty pieniężnej, po spełnieniu przez beneficjenta wszystkich warunków określonych w akredytywie (akredytywa dokumentowa).
2. Akredytywa dokumentowa musi w szczególności zawierać: nazwę i adres zlecniodawcy i beneficjenta, kwotę i walutę akredytywy, termin ważności akredytywy oraz opis dokumentów, po których przedstawieniu beneficjent jest uprawniony do żądania wypłaty w ramach akredytywy.
3. Zobowiązanie banku otwierającego staje się wymagalne z chwilą przedstawienia przez beneficjenta dokumentów zgodnie z warunkami akredytywy.
4. Przepisy ust. 1–3 stosuje się odpowiednio do akredytyw zabezpieczających.

Art. 86.

1. Bank, działając na zlecenie klienta, ale we własnym imieniu (bank otwierający), może zobowiązać się pisemnie wobec innego banku, że dokona zwrotu kwot wypłaconych beneficjentowi lub skupi weksle trasowane ciągnięte przez beneficjenta na wskazany bank (akredytywa pieniężna).
2. Akredytywa pieniężna musi w szczególności zawierać: nazwę i adres osoby upoważnionej do dokonywania wypłat, kwotę i walutę akredytywy oraz termin jej ważności.
3. Zobowiązania banku otwierającego stają się wymagalne z chwilą wypłaty dokonanej beneficjentowi na zasadach określonych w akredytywie, pod warunkiem przedstawienia przez beneficjenta dokumentu tożsamości.
4. Jeżeli w akredytywie pieniężnej uzależniono wypłatę od spełnienia przez beneficjenta innych warunków niż określone w ust. 3, wypłata może nastąpić wyłącznie po łącznym spełnieniu tych warunków.

Art. 86a.

Przepisy art. 82–86 mają zastosowanie, jeżeli strony umowy nie postanowią inaczej.

Art. 87.

1. Roszczenia z tytułu gwarancji bankowych, poręczeń udzielanych przez banki oraz akredytyw, które stały się wymagalne, przedawniają się z upływem 6 lat.
2. Bieg przedawnienia roszczeń z tytułu gwarancji i akredytyw rozpoczyna się od daty przedłożenia skutecznego żądania zapłaty i w tym okresie roszczenie jest wymagalne, choćby zobowiązanie, z którym gwarancja bądź akredytywa była związana, już wygasło.

Art. 88. (uchylony).

Rozdział 7

Emisja bankowych papierów wartościowych

Art. 89.

1. Banki mogą emitować bankowe papiery wartościowe na warunkach podawanych do publicznej wiadomości.
2. Bank informuje Komisję Nadzoru Finansowego o zamierzonym programie emisji papierów wartościowych na 30 dni przed terminem emisji, wskazując warunki i wartość programu emisji.
3. (uchylony).

Art. 90.

1. Bankowy papier wartościowy służy gromadzeniu przez banki środków pieniężnych w złotych lub w innej walucie wymiennej i zawiera w nazwie wyrazy „bankowy papier wartościowy”, a jego treść obejmuje:
 - 1) wartość nominalną,
 - 2) zobowiązanie banku do:
 - a) naliczenia określonego oprocentowania według ustalonej stopy procentowej,
 - b) dokonania wypłaty oznaczonej kwoty osobie uprawnionej, w określonych terminach; osoba uprawniona nie może żądać od banku wykupu papieru przed upływem terminu, o ile treść papieru nie stanowi inaczej,
 - 3) oznaczenie posiadacza papieru wartościowego, jeżeli jest to papier imienny, lub adnotację, że jest to papier wartościowy na okaziciela,
 - 4) zasady przenoszenia praw wynikających z papieru wartościowego,
 - 5) numer papieru wartościowego i datę emisji,
 - 6) podpisy osób upoważnionych do składania oświadczeń w zakresie praw i obowiązków majątkowych banku.
2. Podpisy, o których mowa w ust. 1 pkt 6, mogą być odtwarzane mechanicznie.
3. W treści bankowego papieru wartościowego, jak również w podanej przez emitenta do publicznej wiadomości informacji o warunkach emisji, nie mogą być zamieszczane porównania z warunkami emisji papierów wartościowych innych emitentów.
4. Banki mogą emitować bankowe papiery wartościowe, niemające formy dokumentu, które są rejestrowane w depozycie prowadzonym przez bank emitujący te papiery, Krajowy Depozyt Papierów Wartościowych S.A., spółkę, której Krajowy Depozyt Papierów Wartościowych S.A. przekazał wykonywanie czynności z zakresu zadań, o których mowa w art. 48 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o obrocie instrumentami finansowymi, lub firmę inwestycyjną.
5. Jeżeli bankowy papier wartościowy nie ma formy dokumentu, wszystkie dane określone w ust. 1 powinny być zamieszczone w treści świadectwa depozytowego albo innego dokumentu wydanego przez bank osobie uprawnionej.

6. Prawa z bankowych papierów wartościowych niemających formy dokumentu powstają z chwilą zapisania ich po raz pierwszy na rachunku bankowych papierów wartościowych i przysługują posiadaczowi tego rachunku.
7. Przeniesienie praw z bankowego papieru wartościowego emitowanego niemającego formy dokumentu następuje z chwilą dokonania odpowiedniego zapisu na rachunku bankowych papierów wartościowych w wyniku zawarcia umowy. Pożytki z bankowych papierów wartościowych uzyskane przed dokonaniem zapisu przypadają nabywcy, chyba że umowa stanowi inaczej.
8. Bankowe papiery wartościowe w formie zdematerializowanej mogą być również rejestrowane, na podstawie umowy zawartej przez bank z Krajowym Depozytem Papierów Wartościowych S.A. albo spółką, której Krajowy Depozyt Papierów Wartościowych S.A. przekazał wykonywanie czynności z zakresu zadań, o których mowa w art. 48 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o obrocie instrumentami finansowymi, w depozycie papierów wartościowych prowadzonym zgodnie z przepisami tej ustawy. W takim przypadku do powstawania oraz przenoszenia praw z bankowych papierów wartościowych stosuje się przepisy tej ustawy dotyczące praw ze zdematerializowanych papierów wartościowych.

Art. 91.

Bank nie może udzielać kredytu lub pożyczki pieniężnej na kupno bankowych papierów wartościowych emitowanych przez siebie.

Art. 92.

Do bankowych papierów wartościowych nie stosuje się przepisów ustawy, o której mowa w art. 4 ust. 1 pkt 8.

Rozdział 8

Szczególne obowiązki i uprawnienia banków

Art. 92a.

1. Bank może zawrzeć z towarzystwem funduszy inwestycyjnych tworzącym fundusz sekurytyzacyjny albo z funduszem sekurytyzacyjnym:
 - 1) umowę przelewu wierzytelności,
 - 2) umowę o subpartycypację.
2. Umowa, o której mowa w ust. 1 pkt 2, nie może zwiększać ryzyka niewypłacalności lub pogarszać płynności banku.
3. Bank może także przenieść w drodze umowy wierzytelności na, niebędącą towarzystwem funduszy inwestycyjnych tworzącym fundusz sekurytyzacyjny albo funduszem sekurytyzacyjnym, spółkę kapitałową (podmiot emisyjny) w celu emisji przez ten podmiot papierów wartościowych, których zabezpieczenie stanowią sekurytyzowane wierzytelności.
4. Podmiot emisyjny, na rzecz którego nastąpiło przeniesienie wierzytelności, nie może być powiązany kapitałowo lub organizacyjnie z bankiem przenoszącym wierzytelności, a przedmiotem jego działalności może być wyłącznie nabywanie wierzytelności i emisja papierów wartościowych, o której mowa w ust. 3, a także wykonywanie czynności z tym związanych.
5. (uchylony).

6. (uchylony).**Art. 92b.**

1. Bank prowadzi rejestr wierzytelności, wymienionych w umowie, o której mowa w art. 92a ust. 1 pkt 2.
2. Wierzytelności, o których mowa w ust. 1, podlegają wpisowi do rejestru z chwilą, w której zobowiązanie wynikające z umowy, o której mowa w art. 92a ust. 1 pkt 2, stało się skuteczne.
3. Komisja Nadzoru Finansowego ustala, w drodze uchwały, warunki prowadzenia rejestru, o którym mowa w ust. 1.

Art. 92c. (uchylony).**Art. 92d.**

Bank może zawrzeć umowę o kredytowy instrument pochodny lub inną umowę niż wymieniona w art. 92a ust. 1 i 3, na podstawie których następuje przeniesienie całości lub części ryzyka związanego z wierzytelnościami tego banku.

Art. 93.

1. W celu zabezpieczenia wierzytelności, które wynikają z czynności bankowych, bank może żądać zabezpieczenia przewidzianego w Kodeksie cywilnym i prawie wekslowym oraz zwyczajami przyjętymi w obrocie krajowym i zagranicznym.
2. Bank może potrącić ze swego długu wierzytelność, której termin wymagalności jeszcze nie nadszedł, jeżeli podmiot będący dłużnikiem został postawiony w stan likwidacji, oraz we wszystkich tych przypadkach, gdy służy bankowi prawo ściągnięcia swych wierzytelności przed nadejściem terminu płatności. Potrącenie nie może być dokonane w zakresie, w jakim wierzytelność z rachunku bankowego została zajęta jako przedmiot egzekucji należności z tytułu zobowiązań podatkowych.

Art. 93a.

1. W umowie zawartej ze spółkami tworzącymi podatkową grupę kapitałową w rozumieniu przepisów o podatku dochodowym od osób prawnych, reprezentowanymi przez spółkę dominującą w tej grupie, bank może określić wysokość skonsolidowanego oprocentowania dla środków zgromadzonych na rachunkach bankowych tych spółek oraz udzielonych im kredytów i pożyczek pieniężnych.
2. Skonsolidowane oprocentowanie, o którym mowa w ust. 1, obliczane jest od kwoty, którą stanowi różnica pomiędzy sumą stanów na rachunkach bankowych spółek tworzących podatkową grupę kapitałową a sumą wierzytelności z tytułu udzielonych tym spółkom kredytów i pożyczek pieniężnych.
3. O ile umowa, o której mowa w ust. 1, nie stanowi inaczej, środki pieniężne zgromadzone na rachunkach bankowych oraz kredyty i pożyczki pieniężne, dla których określone zostało skonsolidowane oprocentowanie, nie są oprocentowane.

Art. 94. (uchylony).**Art. 95.**

[1. Księgi rachunkowe banków, wyciągi z tych ksiąg podpisane przez osoby upoważnione do składania oświadczeń w zakresie praw i obowiązków majątkowych banku i opatrzone pieczęcią banku oraz wszelkie wystawione w ten sposób oświadczenia zawierające zobowiązania, zwolnienie z zobowiązań, zrzeczenie się praw lub pokwitowanie odbioru należności oraz stwierdzające udzielenie kredytu, pożyczki pieniężnej, ich wysokość, zasady oprocentowania, warunki spłaty, przeniesienie wierzytelności zabezpieczonej hipoteką lub zastawem rejestrowym, mają moc prawną dokumentów urzędowych oraz stanowią podstawę do dokonania wpisów w księgach wieczystych i rejestrach publicznych.]

<1. Księgi rachunkowe banków i sporządzone na ich podstawie wyciągi oraz inne oświadczenia podpisane przez osoby upoważnione do składania oświadczeń w zakresie praw i obowiązków majątkowych banków i opatrzone pieczęcią banku, jak również sporządzone w ten sposób pokwitowania odbioru należności mają moc prawną dokumentów urzędowych w odniesieniu do praw i obowiązków wynikających z czynności bankowych oraz ustanowionych na rzecz banku zabezpieczeń i mogą stanowić podstawę do dokonania wpisów w księgach wieczystych.>

2. Czynność bankowa lub czynność zabezpieczająca wierzytelność banku stwierdzona dokumentem, o którym mowa w ust. 1, ma datę pewną od daty tego dokumentu.
3. Dokumenty, o których mowa w ust. 1, są podstawą wpisu hipoteki do księgi wieczystej nieruchomości stanowiącej własność dłużnika banku lub innej osoby ustanawiającej hipotekę na rzecz banku w celu zabezpieczenia wierzytelności dłużnika banku. Jeżeli nieruchomość nie posiada księgi wieczystej, zabezpieczenie może być dokonane przez złożenie tych dokumentów do zbioru dokumentów.
4. Do ustanowienia hipoteki, o której mowa w ust. 3, jest wymagane złożenie przez właściciela nieruchomości oświadczenia o ustanowieniu hipoteki na rzecz banku z zachowaniem formy pisemnej pod rygorem nieważności.

[5. Przepisy ust. 1–4 stosuje się odpowiednio do ujawnienia w księdze wieczystej zmiany treści hipoteki i przeniesienia hipoteki w związku ze zbyciem wierzytelności bankowej oraz do dokonania wpisu hipoteki obciążającej użytkowanie wieczyste, spółdzielcze własnościowe prawo do lokalu mieszkalnego, spółdzielcze prawo do lokalu użytkowego i prawo do domu jednorodzinnego w spółdzielni mieszkaniowej.]

<5. Przepisy ust. 1–4 stosuje się odpowiednio do ujawnienia w księdze wieczystej zmiany treści hipoteki i przeniesienia hipoteki w związku ze zbyciem wierzytelności bankowej oraz do dokonania wpisu hipoteki obciążającej użytkowanie wieczyste, spółdzielcze własnościowe prawo do lokalu oraz wierzytelność hipoteczną.>

Nowe brzmienie ust. 1 i 5 w art. 95 wchodzi w życie z dn. 20.02.2011 r. (Dz. U. z 2009 r. Nr 131, poz. 1075).

Art. 96.

1. Na podstawie ksiąg banków lub innych dokumentów związanych z dokonywaniem czynności bankowych banki mogą wystawiać bankowe tytuły egzekucyjne.
2. W bankowym tytule egzekucyjnym należy oznaczyć bank, który go wystawił i na rzecz którego egzekucja ma być prowadzona, dłużnika zobowiązanego do zapłaty, wysokość zobowiązań dłużnika wraz z odsetkami i terminami ich płatno-

ści, datę wystawienia bankowego tytułu egzekucyjnego, jak również oznaczenie czynności bankowej, z której wynikają dochodzone roszczenia, oraz wzmiankę o wymagalności dochodzonego roszczenia. Bankowy tytuł egzekucyjny należy opatrzyć pieczęcią banku wystawiającego tytuł oraz podpisami osób uprawnionych do działania w imieniu banku.

3. W przypadku egzekucji przeciwko kilku osobom lub z kilku części składowych majątku dłużnika można wystawić dalsze tytuły egzekucyjne.

Art. 97.

1. Bankowy tytuł egzekucyjny może być podstawą egzekucji prowadzonej według przepisów Kodeksu postępowania cywilnego po nadaniu mu przez sąd klauzuli wykonalności wyłącznie przeciwko osobie, która bezpośrednio z bankiem dokonywała czynności bankowej albo jest dłużnikiem banku z tytułu zabezpieczenia wierzytelności banku wynikającej z czynności bankowej i złożyła pisemne oświadczenie o poddaniu się egzekucji oraz gdy roszczenie objęte tytułem wynika bezpośrednio z tej czynności bankowej lub jej zabezpieczenia.
2. Oświadczenie, o którym mowa w ust. 1, powinno określać kwotę zadłużenia, do której bank może wystawić bankowy tytuł egzekucyjny, oraz termin, do którego bank może wystąpić o nadanie temu tytułowi klauzuli wykonalności. Dłużnik może się również poddać egzekucji wydania rzeczy, w przypadku gdy ustanowiono zastaw rejestrowy lub dokonano przeniesienia własności w celu zabezpieczenia roszczenia.
3. Wniosek banku o nadanie klauzuli wykonalności, o której mowa w ust. 1, sąd rozpoznaje niezwłocznie, nie później jednak niż w terminie 3 dni od dnia jego złożenia.

Art. 98.

1. Bankowy tytuł egzekucyjny może być także podstawą egzekucji przeciwko osobie trzeciej, gdy osoba ta przejmie dług wynikający z czynności bankowej, o której mowa w art. 97 ust. 1.
2. Jeżeli po dokonaniu czynności bankowej, o której mowa w art. 97 ust. 1, obowiązek spełnienia świadczenia przeszedł na inne osoby w wyniku spadkobrania lub przekształcenia osoby prawnej albo gdy zachodzi potrzeba egzekucji z majątku wspólnego małżonków, podstawą egzekucji może być tytuł wykonawczy oparty na bankowym tytule egzekucyjnym zaopatrzonym w sądową klauzulę wykonalności nadaną przez sąd przeciwko tym osobom.

Art. 99–100. (skreślone).

Art. 101.

1. Zabezpieczenie wierzytelności banku może być dokonane w drodze przeniesienia na bank przez dłużnika lub osobę trzecią, do czasu spłaty zadłużenia wraz z należnymi odsetkami i prowizją, prawa własności rzeczy ruchomej lub papierów wartościowych.
2. W przypadku gdy przeniesiona została własność rzeczy określonej co do gatunku lub zbioru rzeczy, dłużnik lub osoba trzecia obowiązani są wyodrębnić i ozna-

czyć rzecz lub zbiór rzeczy oraz – jeżeli umowa nie stanowi inaczej – prowadzić ewidencję zmian w zakresie przedmiotu przewłaszczenia.

Art. 102.

1. W celu zabezpieczenia wierzytelności banku dłużnik lub osoba trzecia może przenieść określoną kwotę w złotych lub w innej walucie wymiennej na własność banku. Bank jest zobowiązany do zwrotu tej kwoty po uzyskaniu spłaty zadłużenia wraz z należnymi odsetkami i prowizją.
2. Bank nie ma obowiązku zwrotu części kwoty przyjętej na własność, równej niespłaconej sumie zadłużenia wobec banku, odsetek i prowizji oraz innych kosztów poniesionych przez bank w związku z odzyskaniem wierzytelności.
3. Bank może wypłacić dłużnikowi lub osobie trzeciej, o których mowa w ust. 1, wynagrodzenie za okres korzystania z przejętej kwoty.

Art. 103. (skreślony).

Art. 104.

1. Bank, osoby w nim zatrudnione oraz osoby, za których pośrednictwem bank wykonuje czynności bankowe, są obowiązane zachować tajemnicę bankową, która obejmuje wszystkie informacje dotyczące czynności bankowej, uzyskane w czasie negocjacji, w trakcie zawierania i realizacji umowy, na podstawie której bank tę czynność wykonuje.
2. Obowiązek, o którym mowa w ust. 1, nie dotyczy przypadków, w których:
 - 1) bez ujawnienia informacji objętej tajemnicą bankową – ze względu na istotę i charakter czynności bankowej lub obowiązujące przepisy – nie jest możliwe należyte wykonanie umowy, na podstawie której jest wykonywana ta czynność bankowa lub należyte wykonanie czynności pozostających w związku z zawarciem i wykonaniem tej umowy,
 - 2) następuje ujawnienie informacji objętych tajemnicą bankową przedsiębiorcom lub przedsiębiorcom zagranicznym, którym bank, zgodnie z art. 6a–6d, powierzył wykonywanie, stałe lub okresowo, czynności związanych z wykonywaniem działalności bankowej, w zakresie niezbędnym do należytego wykonywania tych czynności,
 - 3) następuje udzielenie informacji objętych tajemnicą bankową adwokatom lub radcom prawnym w związku ze świadczeniem przez nich pomocy prawnej na rzecz banku,
 - 4) udzielenie informacji objętych tajemnicą bankową jest niezbędne do zawarcia i wykonywania umów sprzedaży wierzytelności zaklasyfikowanych zgodnie z odrębnymi przepisami do kategorii straconych,
 - 5) udzielenie informacji objętych tajemnicą bankową jest niezbędne do zawarcia i wykonania umów, o których mowa w art. 92a ust. 1, oraz związanych z nimi umów:
 - a) o nadanie oceny inwestycyjnej (rating) sekurytyzowanym wierzytelnościom,
 - b) ubezpieczenia od ryzyka niewypłacalności dłużników sekurytyzowanych wierzytelności,

- 6) udzielenie informacji objętych tajemnicą bankową jest niezbędne do zawarcia i wykonania umów, o których mowa w art. 92a ust. 3 i art. 92d, oraz związanych z nimi umów o:
 - a) nadanie oceny inwestycyjnej (rating) sekurytyzowanym wierzytelnościom,
 - b) obsługę sekurytyzowanych wierzytelności,
 - c) organizację i przeprowadzenie emisji papierów wartościowych,
 - d) ubezpieczenie od ryzyka niewypłacalności dłużników sekurytyzowanych wierzytelności,
 - 7) udzielenie informacji innym bankom, instytucjom kredytowym lub instytucjom finansowym należącym do tego samego holdingu finansowego jest niezbędne do należytego wykonywania, określonych w przepisach prawa, obowiązków w zakresie przeciwdziałania praniu pieniędzy oraz finansowaniu terroryzmu.
3. Banku nie obowiązuje, z zastrzeżeniem ust. 4, zachowanie tajemnicy bankowej wobec osoby, której dotyczą informacje objęte tajemnicą. Osobom trzecim informacje te mogą być ujawnione, z zastrzeżeniem art. 105, 106a i 106b, wyłącznie gdy osoba, której informacje te dotyczą na piśmie upoważni bank do przekazania określonych informacji wskazanej przez siebie osobie lub jednostce organizacyjnej.
 4. Bank, osoby w nim zatrudnione oraz osoby, za których pośrednictwem bank wykonuje czynności bankowe są obowiązane zachować w tajemnicy informacje dotyczące udzielania Policji informacji na zasadach określonych w art. 20 ust. 4–10 ustawy z dnia 6 kwietnia 1990 r. o Policji (Dz. U. z 2002 r. Nr 7, poz. 58, z późn. zm.⁷⁾) oraz dotyczące zawiadomienia, o którym mowa w art. 20 ust. 13 tej ustawy. Zachowanie tajemnicy obowiązuje wobec stron umowy, innych osób, których dotyczą informacje, oraz osób trzecich.
 5. Podmioty, oraz osoby w nich zatrudnione, którym zgodnie z przepisem ust. 2 pkt 1, 2 oraz pkt 4–6, udzielono lub ujawniono informacje objęte tajemnicą bankową, mogą wykorzystać te informacje wyłącznie w celu zawarcia i wykonania umów, o których mowa w ust. 2 pkt 1, 2 oraz 4–6.
 6. Przepis ust. 5 stosuje się odpowiednio do adwokatów i radców prawnych, którym udzielono informacji objętych tajemnicą bankową w związku ze świadczeniem przez nich pomocy prawnej na rzecz banku.

Art. 105.

1. Bank ma obowiązek udzielenia informacji stanowiących tajemnicę bankową wyłącznie:
 - 1) innym bankom i instytucjom kredytowym w zakresie, w jakim informacje te są niezbędne w związku z wykonywaniem czynności bankowych oraz nabywaniem i zbywaniem wierzytelności,
 - 1a) na zasadzie wzajemności – innym instytucjom ustawowo upoważnionym do udzielania kredytów – o wierzytelnościach oraz o obrotach i stanach rachunków bankowych w zakresie, w jakim informacje te są niezbędne w związku

⁷⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz.U. z 2002 r. Nr 19, poz. 185, Nr 74, poz. 676, Nr 81, poz. 731, Nr 113, poz. 984, Nr 115, poz. 996, Nr 153, poz. 1271, Nr 176, poz. 1457 i Nr 200, poz. 1688 oraz z 2003 r. Nr 90, poz. 844, Nr 113, poz. 1070, Nr 130, poz. 1188 i 1190, Nr 137, poz. 1302, Nr 166, poz. 1609, Nr 192, poz. 1873 i Nr 210, poz. 2036.

- z udzielaniem kredytów, pożyczek pieniężnych, gwarancji bankowych i poręczeń,
- 1b) innym bankom, instytucjom kredytowym lub instytucjom finansowym, w zakresie niezbędnym dla:
- a) wykonywania obowiązujących je przepisów dotyczących nadzoru skonsolidowanego, w tym w szczególności dla sporządzania skonsolidowanych sprawozdań finansowych, obejmujących także bank,
 - b) zarządzania ryzykiem dużych zaangażowań,
 - c) stosowania metod statystycznych, o którym mowa w art. 128d ust. 1 i 6,
- 1c) instytucjom, o których mowa w ust. 4, w zakresie niezbędnym dla stosowania metod statystycznych, o którym mowa w art. 128d ust. 1 i 6,
- 2) na żądanie:
- a) Komisji Nadzoru Finansowego w zakresie nadzoru sprawowanego na podstawie niniejszej ustawy i ustawy z dnia 21 lipca 2006 r. o nadzorze nad rynkiem finansowym (Dz. U. Nr 157, poz. 1119), pracowników Urzędu Komisji Nadzoru Finansowego w zakresie, o którym mowa w art. 139 ust. 1 pkt 2, oraz osób upoważnionych uchwałą Komisji Nadzoru Finansowego w zakresie określonym w tym upoważnieniu,
 - b) sądu lub prokuratora w związku z toczącym się postępowaniem o przestępstwo lub przestępstwo skarbowe:
 - przeciwko osobie fizycznej będącej stroną umowy zawartej z bankiem, w zakresie informacji dotyczących tej osoby fizycznej,
 - popełnione w związku z działaniem osoby prawnej lub jednostki organizacyjnej niemającej osobowości prawnej, w zakresie informacji dotyczących tej osoby prawnej lub jednostki organizacyjnej;
 - c) sądu lub prokuratora w związku z wykonaniem wniosku o udzielenie pomocy prawnej, pochodzącego z państwa obcego, które na mocy ratyfikowanej umowy międzynarodowej wiążącej Rzeczpospolitą Polską ma prawo występować o udzielenie informacji objętych tajemnicą bankową,
 - d) sądu w związku z prowadzonym postępowaniem spadkowym lub o podział majątku między małżonkami albo prowadzoną przeciwko osobie fizycznej będącej stroną umowy sprawą o alimenty lub o rentę o charakterze alimentacyjnym,
 - e) Generalnego Inspektora Kontroli Skarbowej w związku z toczącą się:
 - sprawą karną lub karną skarbową przeciwko osobie fizycznej będącej stroną umowy zawartej z bankiem,
 - sprawą karną lub karną skarbową o przestępstwo popełnione w zakresie działalności osoby prawnej lub jednostki organizacyjnej niemającej osobowości prawnej, która jest posiadaczem rachunku,
 - f) Prezesa Najwyższej Izby Kontroli w zakresie niezbędnym do przeprowadzenia postępowania kontrolnego określonego w ustawie z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli (Dz. U. z 2001 r. Nr 85, poz. 937 i Nr 154, poz. 1800 oraz z 2002 r. Nr 153, poz. 1271),
 - g) (uchylona),
 - h) Bankowego Funduszu Gwarancyjnego w zakresie określonym ustawą z dnia 14 grudnia 1994 r. o Bankowym Funduszu Gwarancyjnym,

- i) biegłego rewidenta upoważnionego do badania sprawozdań finansowych banku na podstawie zawartej z bankiem umowy,
- j) (uchylona),
- k) Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Służby Kontrwywiadu Wojskowego, Agencji Wywiadu, Służby Wywiadu Wojskowego, Centralnego Biura Antykorupcyjnego, Policji, Żandarmerii Wojskowej, Straży Granicznej, Służby Więziennej, Biura Ochrony Rządu i ich posiadających pisemne upoważnienie funkcjonariuszy lub żołnierzy w zakresie niezbędnym do przeprowadzenia postępowania sprawdzającego na podstawie przepisów o ochronie informacji niejawnych,
- l) Policji, jeżeli jest to konieczne dla skutecznego zapobieżenia przestępstwom, ich wykrycia albo ustalenia sprawców i uzyskania dowodów, na zasadach i w trybie określonych w art. 20 ustawy z dnia 6 kwietnia 1990 r. o Policji,
- ł) komornika sądowego w zakresie niezbędnym do prawidłowego prowadzenia postępowania egzekucyjnego, postępowania zabezpieczającego oraz wykonywania innych czynności wynikających z jego ustawowych zadań,
- m) wydawców elektronicznych instrumentów płatniczych niebędących bankami w zakresie określonym ustawą z dnia 12 września 2002 r. o elektronicznych instrumentach płatniczych (Dz. U. Nr 169, poz. 1385),
- n) Generalnego Inspektora Ochrony Danych Osobowych w zakresie niezbędnym do realizacji ustawowych zadań określonych w art. 12 i 14 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. o ochronie danych osobowych (Dz. U. z 2002 r. Nr 101, poz. 926 i Nr 153, poz. 1271 oraz z 2004 r. Nr 25, poz. 219 i Nr 33, poz. 285),
- o) koordynatora w związku z wykonywaniem przez niego nadzoru uzupełniającego nad konglomeratem finansowym w rozumieniu ustawy o nadzorze uzupełniającym,
- p) Szefa Centralnego Biura Antykorupcyjnego, w trybie i na zasadach określonych w art. 23 ustawy z dnia 9 czerwca 2006 r. o Centralnym Biurze Antykorupcyjnym (Dz. U. Nr 104, poz. 708),
- q) właściwej władzy nadzorczej, z którą Komisja Nadzoru Finansowego zawarła porozumienie, o którym mowa w art. 131 ust. 2 lub w art. 141f ust. 3, w związku z wykonywaniem przez tę władzę nadzoru skonsolidowanego,
- r) Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów w zakresie określonym ustawą z dnia 30 kwietnia 2004 r. o postępowaniu w sprawach dotyczących pomocy publicznej (Dz. U. Nr 123, poz. 1291 oraz z 2006 r. Nr 191, poz. 1411 i Nr 245, poz. 1775),
- s) prokuratora, Policji i innych organów uprawnionych do prowadzenia postępowania przygotowawczego w sprawach o przestępstwa lub czynności wyjaśniających w sprawach o wykroczenia – w zakresie określonym w art. 78 ust. 4 ustawy z dnia 20 czerwca 1997 r. – Prawo o ruchu drogowym (Dz. U. z 2005 r. Nr 108, poz. 908, z późn. zm.⁸⁾).

⁸⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2005 r. Nr 109, poz. 925, Nr 175, poz. 1462, Nr 179, poz. 1486 i Nr 180, poz. 1494 i 1497, z 2006 r. Nr 17, poz. 141, Nr 104, poz. 708 i 711, Nr 190, poz. 1400, Nr 191, poz. 1410 i Nr 235, poz. 1701, z 2007 r. Nr 52,

- t) organu Służby Celnej na zasadach i w trybie określonych w art. 75 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o Służbie Celnej (Dz. U. Nr 168, poz. 1323),
 - u) podmiotu, o którym mowa w art. 261 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 14 grudnia 1994 r. o Bankowym Funduszu Gwarancyjnym w zakresie niezbędnym do zapewnienia prawidłowej realizacji wypłat środków gwarantowanych,
- 3) Narodowemu Bankowi Polskiemu, w związku z wykonywaniem kontroli oraz zbieraniem danych niezbędnych do sporządzania bilansu płatniczego oraz międzynarodowej pozycji inwestycyjnej, a także innym bankom uprawnionym do pośredniczenia w dokonywaniu przez rezydentów przekazów pieniężnych za granicę oraz rozliczeń w kraju z nierezydentami, w zakresie określonym w ustawie z dnia 27 lipca 2002 r. – Prawo dewizowe (Dz. U. Nr 141, poz. 1178).
2. Zakres oraz zasady udzielania informacji przez banki organom podatkowym, Generalnemu Inspektorowi Informacji Finansowej, organom kontroli skarbowej oraz powiernikowi i jego zastępcy w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. o listach zastawnych i bankach hipotecznych (Dz. U. Nr 140, poz. 940, z 1998 r. Nr 107, poz. 669, z 2000 r. Nr 6, poz. 70, Nr 60, poz. 702, z 2001 r. Nr 15, poz. 148 i Nr 39, poz. 459 oraz z 2002 r. Nr 126, poz. 1070), regulują odrębne ustawy.
- 2a. Banki, na pisemne żądanie Zakładu Ubezpieczeń Społecznych, są obowiązane do sporządzania i przekazywania informacji dotyczących numerów rachunków bankowych płatników składek oraz przekazywania danych umożliwiających identyfikację posiadaczy tych rachunków.
- 2b. Banki, na pisemne żądanie organu wypłacającego świadczenie z ubezpieczenia społecznego lub zaopatrzenia emerytalnego albo uposażenie w stanie spoczynku, są obowiązane do sporządzania i przekazywania danych umożliwiających identyfikację współposiadacza (współposiadaczy) rachunku wspólnego, na który zostały przekazane świadczenia lub uposażenia za okres po śmierci świadczeniobiorcy.
3. Banki, inne instytucje ustawowo upoważnione do udzielania kredytów, organy państwowe i osoby, którym ujawniono wiadomości stanowiące tajemnicę bankową, są obowiązane wykorzystać te wiadomości wyłącznie w granicach upoważnienia określonego w ust. 1.
4. Banki mogą, wspólnie z bankowymi izbami gospodarczymi, utworzyć instytucje upoważnione do gromadzenia, przetwarzania i udostępniania:
- 1) bankom – informacji stanowiących tajemnicę bankową w zakresie, w jakim informacje te są potrzebne w związku z wykonywaniem czynności bankowych oraz w związku ze stosowaniem metod statystycznych, o których mowa w art. 128 ust. 3 oraz w art. 128d ust. 1,
 - 2) innym instytucjom ustawowo upoważnionym do udzielania kredytów – informacji stanowiących tajemnicę bankową w zakresie, w jakim informacje te są niezbędne w związku z udzielaniem kredytów, pożyczek pieniężnych, gwarancji bankowych i poręczeń.
- 4a. Instytucje utworzone na podstawie ust. 4 mogą udostępniać, z zastrzeżeniem ust. 4a¹ i 4a², biurom informacji gospodarczej działającym na podstawie ustawy z

dnia 9 kwietnia 2010 r. o udostępnianiu informacji gospodarczych i wymianie danych gospodarczych (Dz. U. Nr 81, poz. 530) dane w drodze teletransmisji.

- 4a¹. Udostępnianie danych na podstawie ust. 4a może nastąpić, jeżeli wierzyciel występujący o udostępnienie tych danych uzyskał pisemne upoważnienie osoby, której dotyczą te dane. Upoważnienie określa zakres danych przeznaczonych do udostępnienia.
- 4a². Sposób udostępniania danych określa umowa o współpracy między instytucją utworzoną na podstawie ust. 4 a biurem informacji gospodarczej. Umowa zawiera wzór upoważnienia, o którym mowa w ust. 4a¹.
- 4b. Banki mogą udostępniać biurom, o których mowa w ust. 4a, dane o zobowiązaniach powstałych z tytułu umów związanych z dokonywaniem czynności bankowych, jeżeli umowy te zawierają klauzule informujące o możliwości przekazania danych do tych biur.
- 4c. Klauzule, o których mowa w ust. 4b, zawierają informacje o warunkach, na jakich banki przekazują dane, o których mowa w art. 14 ust. 1 i art. 15 ust. 1 ustawy, o której mowa w ust. 4a.
- 4d. Instytucje, utworzone zgodnie z ust. 4, mogą udostępniać instytucjom finansowym, będącym podmiotami zależnymi od banków, informacje o zobowiązaniach powstałych z tytułu umów związanych z wykonywaniem czynności bankowych, jeżeli umowy te zawierają klauzule informujące o możliwości przekazania danych do tych instytucji finansowych.
5. Bank ponosi odpowiedzialność za szkody wynikające z ujawnienia tajemnicy bankowej i wykorzystania jej niezgodnie z przeznaczeniem.
6. Bank nie ponosi odpowiedzialności za szkodę wynikającą z ujawnienia tajemnicy bankowej przez osoby i instytucje upoważnione przez ustawę do żądania od banków udzielenia informacji stanowiących tajemnicę bankową.

Art. 105a.

1. Przetwarzanie przez banki, inne instytucje ustawowo upoważnione do udzielania kredytów oraz instytucje utworzone na podstawie art. 105 ust. 4, informacji stanowiących tajemnicę bankową w zakresie dotyczącym osób fizycznych może być wykonywane, z zastrzeżeniem art. 104, art. 105 i art. 106–106c, w celu oceny zdolności kredytowej i analizy ryzyka kredytowego.
2. Instytucje, o których mowa w ust. 1, mogą, z zastrzeżeniem ust. 3, przetwarzać informacje stanowiące tajemnicę bankową w zakresie dotyczącym osób fizycznych po wygaśnięciu zobowiązania wynikającego z umowy zawartej z bankiem lub inną instytucją ustawowo upoważnioną do udzielania kredytów, pod warunkiem uzyskania pisemnej zgody osoby, której informacje te dotyczą. Zgoda ta może być w każdym czasie odwołana.
3. Instytucje, o których mowa w ust. 1, mogą przetwarzać informacje stanowiące tajemnicę bankową dotyczące osób fizycznych po wygaśnięciu zobowiązania wynikającego z umowy zawartej z bankiem lub inną instytucją ustawowo upoważnioną do udzielania kredytów, bez zgody osoby, której informacje dotyczą, gdy osoba ta nie wykonała zobowiązania lub dopuściła się zwłoki powyżej 60 dni w spełnieniu świadczenia wynikającego z umowy zawartej z bankiem lub inną instytucją ustawowo upoważnioną do udzielania kredytów, a po zaistnieniu tych okoliczności upłynęło co najmniej 30 dni od poinformowania tej osoby przez bank lub inną instytucję ustawowo upoważnioną do udzielania kredytów o zamiarze przetwarzania dotyczących jej informacji stanowiących tajemnicę bankową, bez jej zgody.

4. Banki oraz instytucje, o których mowa w art. 105 ust. 4, mogą przetwarzać informacje stanowiące tajemnicę bankową dotyczące osób fizycznych po wygaśnięciu zobowiązania wynikającego z umowy zawartej z bankiem lub inną instytucją ustawowo upoważnioną do udzielania kredytów, bez zgody osoby, której informacje dotyczą, dla celów stosowania metod statystycznych, o których mowa w art. 128 ust. 3.
5. Przetwarzanie informacji stanowiących tajemnicę bankową w przypadkach, o których mowa w ust. 3, może być wykonywane przez okres nie dłuższy niż 5 lat od dnia wygaśnięcia zobowiązania, a w przypadku, o którym mowa w ust. 4, przez okres 12 lat od dnia wygaśnięcia zobowiązania.
6. Zakres przetwarzanych informacji, o których mowa w ust. 3 i 4, może obejmować dane dotyczące osoby fizycznej lub dane dotyczące zobowiązania.
7. Minister właściwy do spraw instytucji finansowych, po zasięgnięciu opinii właściwych nadzorów, określi, w drodze rozporządzenia, szczegółowy zakres przetwarzanych informacji, o których mowa w ust. 6, oraz tryb ich usuwania, uwzględniając właściwą ochronę praw osób, których informacje dotyczą, oraz konieczność zapewnienia bezpieczeństwa środków zgromadzonych w bankach i innych instytucjach ustawowo upoważnionych do udzielania kredytów.

Art. 106.

1. Bank jest obowiązany przeciwdziałać wykorzystywaniu swojej działalności dla celów mających związek z przestępstwem, o którym mowa w art. 165a lub art. 299 ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. – Kodeks karny (Dz. U. Nr 88, poz. 553, z późn. zm.⁹⁾), zwanej dalej „Kodeksem karnym.
2. Tryb postępowania banku w razie zaistnienia okoliczności, o których mowa w ust. 1, określa odrębna ustawa.
- 3–5. (skreślone).

Art. 106a.

1. W razie zaistnienia uzasadnionego podejrzenia, że działalność banku jest wykorzystywana w celu ukrycia działań przestępczych lub dla celów mających związek z przestępstwem skarbowym lub innym przestępstwem niż przestępstwo, o którym mowa w art. 165a lub art. 299 Kodeksu karnego – bank zawiadamia o tym prokuratora, Policję albo inny właściwy organ uprawniony do prowadzenia postępowania przygotowawczego.
2. Prokurator, Policja albo inny właściwy organ uprawniony do prowadzenia postępowania przygotowawczego, który otrzymał zawiadomienie, o którym mowa w ust. 1, może żądać uzupełnienia informacji, także w toku czynności podejmowa-

⁹⁾ Zmiany wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 1997 r. Nr 128, poz. 840, z 1999 r. Nr 64, poz. 729 i Nr 83, poz. 931, z 2000 r. Nr 48, poz. 548, Nr 93, poz. 1027 i Nr 116, poz. 1216, z 2001 r. Nr 98, poz. 1071, z 2003 r. Nr 111, poz. 1061, Nr 121, poz. 1142, Nr 179, poz. 1750, Nr 199, poz. 1935 i Nr 228, poz. 2255, z 2004 r. Nr 25, poz. 219, Nr 69, poz. 626, Nr 93, poz. 889 i Nr 243, poz. 2426, z 2005 r. Nr 86, poz. 732, Nr 90, poz. 757, Nr 132, poz. 1109, Nr 163, poz. 1363, Nr 178, poz. 1479 i Nr 180, poz. 1493, z 2006 r. Nr 190, poz. 1409, Nr 218, poz. 1592 i Nr 226, poz. 1648, z 2007 r. Nr 89, poz. 589, Nr 123, poz. 850, Nr 124, poz. 859 i Nr 192, poz. 1378, z 2008 r. Nr 90, poz. 560, Nr 122, poz. 782, Nr 171, poz. 1056, Nr 173, poz. 1080 i Nr 214, poz. 1344 oraz z 2009 r. Nr 62, poz. 504, Nr 63, poz. 533 i Nr 166, poz. 1317.

- nych na podstawie art. 307 ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. – Kodeks postępowania karnego (Dz. U. Nr 89, poz. 555, z późn. zm.¹⁰⁾).
3. W przypadku powzięcia uzasadnionego podejrzenia, że zgromadzone na rachunku bankowym środki, w całości lub w części pochodzą lub mają związek z przestępstwem innym niż przestępstwo, o którym mowa w art. 165a lub art. 299 Kodeksu karnego, bank jest uprawniony do dokonania blokady środków na tym rachunku. Blokada może nastąpić wyłącznie do wysokości zgromadzonych na rachunku środków, co do których zachodzi takie podejrzenie.
 4. Blokada środków na rachunku, dokonana w okolicznościach, o których mowa w ust. 3, nie może trwać dłużej niż 72 godziny.
 5. Niezwłocznie po dokonaniu blokady, o której mowa w ust. 3, bank zawiadamia prokuratora.
 6. W terminie określonym w ust. 4, prokurator wydaje postanowienie o wszczęciu lub odmowie wszczęcia postępowania, o którym niezwłocznie zawiadamia właściwy bank. Terminu określonego w art. 307 § 1 Kodeksu postępowania karnego nie stosuje się. W razie wszczęcia postępowania prokurator w drodze postanowienia dokonuje blokady środków na rachunku na czas oznaczony, nie dłuższy niż 3 miesiące od otrzymania zawiadomienia, o którym mowa w ust. 5. W postanowieniu określa się zakres, sposób i termin blokady rachunku.
 7. Na postanowienie prokuratora w przedmiocie stosowania blokady środków na rachunku przysługuje zażalenie do sądu właściwego do rozpoznania sprawy.
 8. Blokada środków na rachunku upada, jeżeli przed upływem 3 miesięcy od otrzymania zawiadomienia, o którym mowa w ust. 5, nie zostanie wydane postanowienie o zabezpieczeniu majątkowym.
 9. W kwestiach dotyczących blokady środków na rachunku, nieuregulowanych w ustawie, stosuje się przepisy Kodeksu postępowania karnego.
 10. Bank nie ponosi odpowiedzialności za szkodę, która może wyniknąć z wykonania w dobrej wierze obowiązków określonych w ust. 3–5. W takim przypadku, jeżeli okoliczności, o których mowa w ust. 3–5, nie miały związku z przestępstwem lub ukrywaniem działań przestępczych, o których mowa w ust. 1, odpowiedzialność za szkodę wynikłą z dokonania blokady środków na rachunku ponosi Skarb Państwa.

Art. 106b.

1. Poza przypadkami określonymi w art. 105 i art. 106a, prokurator prowadzący postępowanie o przestępstwo lub przestępstwo skarbowe może żądać od banku, osób zatrudnionych w banku oraz osób, za pośrednictwem których bank wykonuje czynności bankowe, udzielenia informacji stanowiących tajemnicę bankową

¹⁰⁾ Zmiany wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 1999 r. Nr 83, poz. 931, z 2000 r. Nr 50, poz. 580, Nr 62, poz. 717, Nr 73, poz. 852 i Nr 93, poz. 1027, z 2001 r. Nr 98, poz. 1071 i Nr 106, poz. 1149, z 2002 r. Nr 74, poz. 676, z 2003 r. Nr 17, poz. 155, Nr 111, poz. 1061 i Nr 130, poz. 1188, z 2004 r. Nr 51, poz. 514, Nr 69, poz. 626, Nr 93, poz. 889, Nr 240, poz. 2405 i Nr 264, poz. 2641, z 2005 r. Nr 10, poz. 70, Nr 48, poz. 461, Nr 77, poz. 680, Nr 96, poz. 821, Nr 141, poz. 1181, Nr 143, poz. 1203, Nr 163, poz. 1363, Nr 169, poz. 1416 i Nr 178, poz. 1479, z 2006 r. Nr 15, poz. 118, Nr 66, poz. 467, Nr 95, poz. 659, Nr 104, poz. 708 i 711, Nr 141, poz. 1009 i 1013, Nr 167, poz. 1192 i Nr 226, poz. 1647 i 1648, z 2007 r. Nr 20, poz. 116, Nr 64, poz. 432, Nr 80, poz. 539, Nr 89, poz. 589, Nr 99, poz. 664, Nr 112, poz. 766, Nr 123, poz. 849 i Nr 128, poz. 903 oraz z 2008 r. Nr 27, poz. 162, Nr 100, poz. 648, Nr 107, poz. 686, Nr 123, poz. 802 i Nr 182, poz. 1133.

jedynie na podstawie postanowienia wydanego na jego wniosek przez właściwy miejscowo sąd okręgowy.

2. Wniosek, o którym mowa w ust. 1, powinien zawierać:
 - 1) numer lub sygnaturę sprawy,
 - 2) opis przestępstwa wraz z kwalifikacją prawną, którego dotyczy postępowanie przygotowawcze,
 - 3) okoliczności uzasadniające potrzebę udostępnienia informacji,
 - 4) wskazanie osoby lub jednostki organizacyjnej, której dotyczą informacje,
 - 5) podmiot zobowiązany do udostępnienia informacji i danych,
 - 6) rodzaj i zakres informacji.
3. Po rozpatrzeniu wniosku sąd, w drodze postanowienia, wyraża zgodę na udostępnienie informacji, określając ich rodzaj i zakres, osobę lub jednostkę organizacyjną, których dotyczą, oraz podmiot zobowiązany do ich udostępnienia, albo odmawia udzielenia zgody na udostępnienie informacji.
4. Na postanowienie sądu, o którym mowa w ust. 3, przysługuje zażalenie prokuratorowi wnioskującemu o wydanie postanowienia.
5. Uprawniony przez sąd prokurator pisemnie informuje podmiot zobowiązany do udostępnienia informacji o treści postanowienia sądu, osobie lub jednostce, której mają dotyczyć informacje, rodzaju i zakresie tych informacji.

Art. 106c.

Prokurator prowadzący postępowanie, w przypadkach określonych w art. 105 ust. 1 pkt 2 lit. b) i c), może – na podstawie postanowienia wydanego na jego wniosek przez właściwy miejscowo sąd okręgowy – żądać udzielenia informacji stanowiących tajemnicę bankową od podmiotów, którym bank ujawnił informacje stanowiące tajemnicę bankową. Przepisy art. 106b ust. 2–5 stosuje się odpowiednio.

Art. 106d.

Banki i instytucje, o których mowa w art. 105 ust. 4, mogą przetwarzać i udostępniać innym bankom informacje objęte tajemnicą bankową, w przypadkach:

- 1) uzasadnionych podejrzeń, o których mowa w art. 106a ust. 3,
- 2) przestępstw dokonywanych na szkodę banków, instytucji kredytowych, oraz instytucji finansowych i ich klientów w celu i zakresie niezbędnym do zapobiegania tym przestępstwom.

Art. 107.

Pracownik banku, który wbrew swoim obowiązkom nie zawiadamia o okolicznościach wymienionych w art. 106 ust. 1, ponosi odpowiedzialność porządkową, co nie wyłącza odpowiedzialności karnej, jeżeli czyn wypełnia znamiona przestępstwa.

Art. 108.

Bank nie ponosi odpowiedzialności za szkodę, która może wyniknąć z wykonania w dobrej wierze obowiązków określonych w art. 106 ust. 1. W takim przypadku, jeżeli okoliczności, o których mowa w art. 106 ust. 1, nie miały związku z przestępstwem lub ukrywaniem działań przestępczych, odpowiedzialność za szkodę wynikłą ze wstrzymania czynności bankowych ponosi Skarb Państwa.

Art. 109.

1. Bank w zakresie swojej działalności może wydawać ogólne warunki umów lub regulaminy określające:
 - 1) warunki otwierania i prowadzenia rachunków bankowych,
 - 2) rodzaje udzielanych kredytów oraz warunki umów kredytu i umów pożyczki,
 - 3) warunki udostępniania skrytek sejfowych,
 - 4) warunki wykonywania innych czynności usługowych banku.
2. Postanowienia ogólnych warunków umów oraz regulaminów, o których mowa w ust. 1, są dla stron wiążące, o ile strony w umowie nie ustalą odmiennie swych praw i obowiązków.

Art. 110.

Bank może pobierać przewidziane w umowie prowizje i opłaty z tytułu wykonywanych czynności bankowych oraz opłaty za wykonywanie innych czynności, w tym także opłaty za przygotowanie, sporządzenie i przekazanie informacji stanowiących tajemnicę bankową uprawnionym przez ustawę osobom, organom i instytucjom, z wyłączeniem przypadków, gdy udzielenie informacji następuje na żądanie:

- 1) sądu lub prokuratora w toku postępowania karnego lub postępowania w sprawie o przestępstwo skarbowe,
- 2) prokuratora w sprawach dotyczących wykorzystywania działalności banków do celów mających związek z przestępstwem, o którym mowa w art. 299 Kodeksu karnego,
- 3) osób upoważnionych uchwałą Komisji Nadzoru Finansowego oraz inspektora nadzoru bankowego,
- 4) Generalnego Inspektora Kontroli Skarbowej, dyrektora urzędu kontroli skarbowej oraz naczelnika urzędu skarbowego w zakresie uregulowanym w odrębnych ustawach,
- 5) Zakładu Ubezpieczeń Społecznych w sprawach dotyczących numerów rachunków bankowych płatników składek oraz danych umożliwiających identyfikację posiadaczy tych rachunków,
- 6) Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Służby Kontrwywiadu Wojskowego, Agencji Wywiadu, Służby Wywiadu Wojskowego, Centralnego Biura Antykorupcyjnego, Policji, Żandarmerii Wojskowej, Straży Granicznej, Służby Więziennej, Biura Ochrony Rządu w związku z postępowaniami sprawdzającymi prowadzonymi na podstawie przepisów o ochronie informacji niejawnych;
- 7) prokuratora, Policji i innych organów uprawnionych do prowadzenia postępowania przygotowawczego w sprawach o przestępstwa lub czynności wyjaśniających w sprawach o wykroczenia – w zakresie informacji przekazywanych na potrzeby tych postępowań,
- 8) organu Służby Celnej wydane w związku z toczącym się postępowaniem o przestępstwo skarbowe.

Art. 111.

1. Bank obowiązany jest ogłaszać w miejscu wykonywania czynności, w sposób ogólnie dostępny:
 - 1) stosowane stawki oprocentowania środków na rachunkach bankowych, kredytów i pożyczek,
 - 2) stosowane stawki prowizji i wysokość pobieranych opłat,
 - 3) terminy kapitalizacji odsetek,
 - 4) stosowane kursy walutowe,
 - 5) bilans z opinią biegłego rewidenta za ostatni okres podlegający badaniu,
 - 6) skład zarządu i rady nadzorczej banku,
 - 7) informacje o warunkach wykonywania przelewów transgranicznych,
 - 8) nazwiska osób upoważnionych do zaciągania zobowiązań w imieniu banku albo jednostki organizacyjnej banku,
 - 9) informacje o przedsiębiorcach lub przedsiębiorcach zagranicznych, o których mowa w art. 6a ust. 1, o ile przy wykonywaniu na rzecz jednostki organizacyjnej banku czynności, o których mowa w tym przepisie, uzyskują dostęp do informacji chronionych tajemnicą bankową.
2. Banki spółdzielcze są obowiązane oprócz informacji, o których mowa w ust. 1, podać także obszar swojego działania oraz bank zrzeszający.

Art. 111a.

1. Bank obowiązany jest, z zastrzeżeniem ust. 2, ogłaszać w sposób ogólnie dostępny informacje o charakterze jakościowym i ilościowym dotyczące adekwatności kapitałowej.
2. Obowiązek, o którym mowa w ust. 1, nie dotyczy:
 - 1) informacji, których pominięcie lub zniekształcenie nie może zmienić oceny lub decyzji osoby wykorzystującej takie informacje przy podejmowaniu decyzji ekonomicznych, albo wpłynąć na taką ocenę lub decyzję (informacje nieistotne),
 - 2) informacji, których ujawnienie może mieć niekorzystny wpływ na pozycję banku na rynku właściwym w rozumieniu przepisów o ochronie konkurencji i konsumentów,
 - 3) informacji objętych tajemnicą prawnie chronioną.
3. W przypadku, o którym mowa w ust. 2 pkt 2 i 3, bank podaje przyczyny odstąpienia od ogłoszenia informacji oraz ujawnia ogólne dane z tego zakresu, o ile nie są to informacje, o których mowa w ust. 2 pkt 2 i 3.
4. Komisja Nadzoru Finansowego określi, w drodze uchwały, szczegółowe zasady i sposób ogłaszania informacji, o których mowa w ust. 1 i 3, oraz zakres informacji podlegających ogłaszaniu.

Art. 112.

Sprawy sporne wynikające ze stosunków między Narodowym Bankiem Polskim a innymi bankami na tle:

- 1) rezerwy obowiązkowej,
- 2) rozrachunków międzybankowych,
- 3) obrotu papierami wartościowymi

– rozpoznaje Sąd Okręgowy w Warszawie – Sąd Gospodarczy.

Art. 112a.

1. Banki są obowiązane realizować wpłaty dokonywane gotówką oraz polecenia przelewu dotyczące należności, do których stosuje się przepisy ustawy – Ordynacja podatkowa oraz rozporządzenia Rady (EWG) nr 2913/92 z dnia 12 października 1992 r. ustanawiającego Wspólnotowy Kodeks Celny (Dz. Urz. WE L 302 z 19.10.1992), ostatnio zmienionego aktem dotyczącym warunków przystąpienia Republiki Czeskiej, Republiki Estońskiej, Republiki Cypryjskiej, Republiki Łotewskiej, Republiki Litewskiej, Republiki Węgierskiej, Republiki Malty, Rzeczypospolitej Polskiej, Republiki Słowenii i Republiki Słowackiej oraz dostosowań w traktatach stanowiących podstawę Unii Europejskiej (Dz. Urz. UE L 236 z 23.09.2003), bez zbędnej zwłoki, nie później jednak niż w terminie 2 dni roboczych od dnia przyjęcia gotówki lub obciążenia rachunku bankowego posiadacza tego rachunku.
2. W razie niedotrzymania terminu, o którym mowa w ust. 1, banki obowiązane są do zapłacenia na rzecz Skarbu Państwa lub jednostek samorządu terytorialnego odsetek w wysokości przewidzianej dla odsetek za zwłokę od zaległości podatkowych.
3. Do odpowiedzialności banku z tytułu niedopełnienia obowiązku określonego w ust. 1 stosuje się odpowiednio przepisy ustawy – Ordynacja podatkowa dotyczące odpowiedzialności podatkowej inkasenta.

Art. 112b.

Banki mogą przetwarzać dla celów prowadzonej działalności bankowej informacje zawarte w dokumentach tożsamości osób fizycznych.

Rozdział 9

Zrzeszanie, łączenie się i podział banków

Art. 113 – 120. (uchylone).

Art. 121.

1. Banki mogą zrzeszać się w bankowe izby gospodarcze.
2. Do bankowych izb gospodarczych mają zastosowanie przepisy ustawy z dnia 30 maja 1989 r. o izbach gospodarczych (Dz. U. Nr 35, poz. 195, z 1992 r. Nr 75, poz. 368, z 1996 r. Nr 43, poz. 189, z 1997 r. Nr 121, poz. 769 i 770 i Nr 139, poz. 934 oraz z 2000 r. Nr 88, poz. 983).

Art. 122.

1. Banki mogą na podstawie umowy zrzeszać się z innymi bankami.
2. Prawa i obowiązki uczestników zrzeszenia określa umowa.
3. Utworzenie zrzeszenia podlega zgłoszeniu Komisji Nadzoru Finansowego, której przekazywana jest także umowa zrzeszenia.

Art. 123.

1. Prezesi zarządów banków tworzą radę zrzeczenia.
2. Zakres i tryb działania rady zrzeczonych banków oraz wykonywania jej uchwał określa umowa.

Art. 124.

1. Bank może połączyć się tylko z innym bankiem albo instytucją kredytową, po uzyskaniu zezwolenia Komisji Nadzoru Finansowego.
2. Komisja Nadzoru Finansowego odmawia wydania zezwolenia, o którym mowa w ust. 1, jeżeli połączenie prowadziłoby do naruszenia przepisów prawa, interesów klientów banku biorącego udział w połączeniu lub zagrażałoby bezpieczeństwu środków gromadzonych w tym banku.
3. W przypadku gdy przejmującym jest bank krajowy połączenie może być dokonane wyłącznie przez przeniesienie całego majątku banku przejmowanego albo przejmowanej instytucji kredytowej na bank przejmujący, za udziały albo akcje, które bank przejmujący wydaje członkom albo akcjonariuszom banku przejmowanego albo przejmowanej instytucji kredytowej. Udziałów albo akcji nie wydaje się w przypadku, o którym mowa w art. 514 Kodeksu spółek handlowych.

Art. 124a.

Nabycie przedsiębiorstwa bankowego lub jego zorganizowanej części przez bank wymaga zezwolenia Komisji Nadzoru Finansowego.

Art. 124b.

Banki spółdzielcze nie podlegają podziałowi, o którym mowa w przepisach części I tytułu I działu XI ustawy – Prawo spółdzielcze.

Art. 124c.

1. Banki w formie spółki akcyjnej podlegają podziałowi jedynie w sposób określony w art. 529 § 1 pkt 4 Kodeksu spółek handlowych z zastrzeżeniem, że przeniesienie części majątku banku dzielonego nastąpi na spółkę akcyjną będącą bankiem krajowym lub instytucją kredytową.
2. Podział banku, o którym mowa w ust. 1, wymaga zezwolenia Komisji Nadzoru Bankowego. Komisja Nadzoru Bankowego odmawia zezwolenia, jeżeli podział może okazać się niekorzystny dla ostrożnego i stabilnego zarządzania bankiem dzielonym lub bankami, na które zostaje przeniesiony majątek banku dzielonego lub jeżeli podział może spowodować poważne szkody dla gospodarki narodowej lub dla ważnych interesów Państwa.

Art. 125. (uchylony).

Rozdział 10

Fundusze własne, kapitał wewnętrzny i gospodarka finansowa banków

Art. 126.

W celu zapewnienia bezpieczeństwa ekonomicznego banki są obowiązane posiadać fundusze własne, dostosowane do rozmiaru prowadzonej działalności.

Art. 127.

1. Fundusze własne banku obejmują:
 - 1) fundusze podstawowe banku,
 - 2) fundusze uzupełniające banku w kwocie nieprzewyższającej funduszy podstawowych banku,
 - 3) (uchylony).
2. Fundusze podstawowe banku obejmują:
 - 1) fundusze zasadnicze banku, które stanowią:
 - a) w banku państwowym – fundusz statutowy, fundusz zapasowy i fundusz rezerwowy,
 - b) w banku w formie spółki akcyjnej – wpłacony i zarejestrowany kapitał zakładowy oraz kapitał zapasowy i kapitały rezerwowe, z wyłączeniem wszelkich zobowiązań z tytułu akcji uprzywilejowanych,
 - c) w banku spółdzielczym – wpłacony fundusz udziałowy oraz fundusz zasobowy i fundusz rezerwowy,
 - d) w oddziale banku zagranicznego – fundusze określone w regulaminie oddziału,
 - 2) pozycje dodatkowe funduszy podstawowych, które stanowią:
 - a) fundusz ogólnego ryzyka na niezidentyfikowane ryzyko działalności bankowej,
 - b) niepodzielony zysk z lat ubiegłych,
 - c) zysk w trakcie zatwierdzania oraz zysk netto bieżącego okresu sprawozdawczego, obliczone zgodnie z obowiązującymi zasadami rachunkowości, pomniejszone o wszelkie przewidywane obciążenia i dywidendy, w kwotach nie większych niż kwoty zysku zweryfikowane przez biegłych rewidentów,
 - d) inne pozycje bilansu banku, określone przez Komisję nadzoru Finansowego,
 - 3) pozycje pomniejszające fundusze podstawowe, które stanowią:
 - a) akcje własne posiadane przez bank, wycenione według wartości bilansowej, pomniejszone o odpisy spowodowane trwałą utratą ich wartości,
 - b) wartości niematerialne i prawne wycenione według wartości bilansowej,
 - c) strata z lat ubiegłych,
 - d) strata w trakcie zatwierdzania,
 - e) strata netto bieżącego okresu.
 - f) inne pomniejszenia funduszy podstawowych banku, określone przez Komisję Nadzoru Finansowego.

3. Fundusze uzupełniające banku obejmują:

- 1) kapitał (fundusz) z aktualizacji wyceny rzeczowych aktywów trwałych – utworzony na podstawie odrębnych przepisów,
- 2) za zgodą Komisji Nadzoru Finansowego:
 - a) dodatkową kwotę odpowiedzialności członków banku spółdzielczego, w części określonej przez Komisję Nadzoru Finansowego, nie większej niż połowa kwoty, o której mowa w art. 10 ust. 2 ustawy o funkcjonowaniu banków spółdzielczych, ich zrzeszaniu się i bankach zrzeszających,
 - b) zobowiązania podporządkowane, rozumiane jako zobowiązania z tytułu przyjęcia przez bank – w kwocie i na zasadach ustalonych w decyzji Komisji Nadzoru Finansowego, wydanej na wniosek banku, pomniejszanej na koniec każdego roku w ciągu ostatnich 5 lat trwania umowy o 20 % tej kwoty, z tym że w banku państwowym, banku w formie spółki akcyjnej oraz w oddziale banku zagranicznego kwota ta nie może przewyższać połowy funduszy podstawowych, zaś w banku spółdzielczym suma tej kwoty i dodatkowej kwoty odpowiedzialności członków, o której mowa w lit. a), nie może przewyższać połowy funduszy podstawowych banku – środków pieniężnych spełniających zgodnie z umową łącznie następujące warunki:
 - środki pieniężne przyjęto na okres co najmniej 5 lat (okres umowy),
 - środki pieniężne nie mogą być wycofane z banku przed upływem okresu umowy, z zastrzeżeniem ust. 4,
 - środki pieniężne podlegają zwrotowi w ostatniej kolejności w przypadku upadłości banku lub jego likwidacji,
 - zwrot środków pieniężnych nie jest zabezpieczony przez bank bezpośrednio lub pośrednio,
 - c) fundusze tworzone ze środków własnych lub obcych, pod warunkiem że:
 - bank może dowolnie wykorzystywać je na pokrycie niezidentyfikowanego ryzyka,
 - ich kwota została obliczona zgodnie z obowiązującymi zasadami rachunkowości, ustalona przez zarząd banku i zweryfikowana przez biegłych rewidentów,
 - d) zobowiązania z tytułu papierów wartościowych o nieokreślonym terminie wymagalności oraz inne instrumenty o podobnym charakterze, pod warunkiem że:
 - nie podlegają one spłacie z inicjatywy wierzyciela bez uprzedniej zgody Komisji Nadzoru Finansowego,
 - umowa przyznaje bankowi możliwość odroczenia spłaty odsetek z tytułu tych pozycji,
 - w razie upadłości banku lub jego likwidacji przyjęte środki będą podlegać zwrotowi w ostatniej kolejności,
 - warunki emisji zapewniają możliwość pokrywania strat kwotą długu wraz z niespłaconymi odsetkami, wynikającymi z tych pozycji,
- 3) inne pozycje określone przez Komisję Nadzoru Finansowego w celu bezpiecznego prowadzenia działalności bankowej i prawidłowego zarządzania ryzykiem w banku.

- 4) pomniejszenia funduszy uzupełniających, określone przez Komisję Nadzoru Finansowego.
4. Na wniosek banku Komisja Nadzoru Finansowego może wyrazić zgodę na wcześniejszy zwrot środków pieniężnych, o których mowa w ust. 3 pkt 2 lit. b), pod warunkiem spełnienia wymogu, o którym mowa w art. 128 ust. 1.
5. Komisja Nadzoru Finansowego:
 - 1) określi, w drodze uchwały, wysokość i warunki zaliczania do funduszy własnych banku spółdzielczego części dodatkowej kwoty odpowiedzialności członków banku spółdzielczego, o której mowa w ust. 3 pkt 2 lit. a),
 - 1a) (skreślony),
 - 2) może określić, w drodze uchwały:
 - a) inne pozycje bilansu banku, o których mowa w ust. 2 pkt 2 lit. d, ich wysokość, zakres i warunki ich zaliczania do funduszy podstawowych banku,
 - b) wysokość, zakres i warunki pomniejszania funduszy podstawowych banku o pozycje, o których mowa w ust. 2 pkt 3 lit. a–e,
 - c) inne pomniejszenia funduszy podstawowych, o których mowa w ust. 2 pkt 3 lit. f, ich wysokość, zakres i warunki pomniejszania o nie funduszy podstawowych banku,
 - d) inne pozycje bilansu banku, o których mowa w ust. 3 pkt 3, ich wysokość, zakres i warunki ich zaliczania do funduszy uzupełniających banku,
 - e) pomniejszenia funduszy uzupełniających, o których mowa w ust. 3 pkt 4, ich wysokość, zakres i warunki pomniejszania o nie funduszy uzupełniających banku.
6. Na wniosek banku realizującego program postępowania naprawczego lub banku przejmującego bank zagrożony upadłością lub likwidacją, Komisja Nadzoru Finansowego może wydać zgodę na nieuwzględnianie w pomniejszeniach funduszy podstawowych lub uzupełniających, dla celów wyznaczania limitów, o których mowa w art. 71 ust. 1 i 2, części lub całości zaangażowania kapitałowego banku w instytucje finansowe, instytucje kredytowe, banki, zakłady ubezpieczeń i zakłady reasekuracji, wyrażonego w postaci:
 - 1) posiadanych akcji lub udziałów,
 - 2) kwot zakwalifikowanych do zobowiązań podporządkowanych,
 - 3) innego zaangażowania kapitałowego w składniki zaliczane do funduszy własnych lub kapitałów tych podmiotów, w tym dopłaty na rzecz spółki z ograniczoną odpowiedzialnością, według wartości bilansowej.
7. Zaliczanie lub pomniejszenie, o których mowa w ust. 5 pkt 1 i 2, może wymagać zgody Komisji Nadzoru Finansowego. Wymóg uzyskania zgody Komisji określa uchwały, o których mowa w ust. 5 pkt 1 i 2.

Art. 128.

1. Bank jest obowiązany utrzymywać:

- 1) fundusze własne na poziomie nie niższym niż równowartość w złotych kwoty określonej w art. 32 ust. 1, a w przypadku banków spółdzielczych będących członkami zrzeszenia, określonej w art. 32 ust. 2, z uwzględnieniem art. 172 ust. 3, przeliczonej według kursu średniego ogłaszanego przez Narodowy

- Bank Polski, obowiązującego w dniu sprawozdawczym, z tym że wkłady niepieniężne nie mogą przekroczyć 15 % funduszy zasadniczych banku,
- 2) sumę funduszy własnych i dodatkowych pozycji bilansu banku określonych przez Komisję Nadzoru Finansowego na poziomie nie niższym niż wyższa z następujących wartości:
 - a) suma wymogów kapitałowych z tytułu poszczególnych rodzajów ryzyka oraz wymogów kapitałowych z tytułu przekroczenia limitów i naruszenia innych norm określonych w ustawie,
 - b) oszacowana przez bank kwota, niezbędna do pokrycia wszystkich zidentyfikowanych, istotnych rodzajów ryzyka występujących w działalności banku oraz zmian otoczenia gospodarczego, uwzględniająca przewidywany poziom ryzyka (kapitał wewnętrzny),
 - 3) współczynnik wypłacalności na poziomie co najmniej 8 %, a bank rozpoczynający działalność operacyjną na poziomie co najmniej 15 % przez pierwsze 12 miesięcy działalności, a przez następne 12 miesięcy działalności – co najmniej 12 %.
2. Bank dokonuje regularnych przeglądów procesu szacowania i utrzymywania kapitału wewnętrznego w celu zapewnienia, że proces ten jest kompleksowy i odpowiedni do charakteru, skali i złożoności działalności banku.
 3. Za zgodą Komisji Nadzoru Finansowego bank może stosować metody statystyczne do obliczania wymogów kapitałowych.
 4. Bank, w celu ustalania wymogów kapitałowych, może na warunkach, zasadach i w sposób określony w uchwale Komisji Nadzoru Finansowego, o której mowa w ust. 6 pkt 5, korzystać z ocen wiarygodności kredytowej nadawanych przez:
 - 1) zewnętrzne instytucje oceny wiarygodności kredytowej, określonych w uchwale Komisji Nadzoru Finansowego, o której mowa w ust. 6 pkt 6,
 - 2) agencje kredytów eksportowych.
 5. Banki, zewnętrzne instytucje oceny wiarygodności kredytowej oraz agencje kredytów eksportowych, z których ocen korzystają banki, są obowiązane udzielać Komisji Nadzoru Finansowego informacji niezbędnych do weryfikacji spełniania warunków korzystania z tych ocen.
 6. Komisja Nadzoru Finansowego określi, w drodze uchwały:
 - 1) dodatkowe pozycje bilansu banku, o których mowa w ust. 1 pkt 2, oraz zakres, sposób i warunki ich wyznaczania,
 - 2) szczegółowe warunki szacowania kapitału wewnętrznego i dokonywania przez bank przeglądów, o których mowa w ust. 2,
 - 3) zakres i szczegółowe zasady wyznaczania wymogów kapitałowych, w tym zakres i warunki stosowania metod, o których mowa w ust. 3, oraz zakres informacji załączanych przez bank do wniosków o wydanie zgody, o której mowa w ust. 3 i w art. 128d ust. 1,
 - 4) sposób i szczegółowe zasady obliczania współczynnika wypłacalności banku,
 - 5) warunki i sposób korzystania z ocen wiarygodności kredytowej nadawanych przez zewnętrzne instytucje oceny wiarygodności kredytowej oraz agencje kredytów eksportowych, zasady powiązania ocen wiarygodności kredytowej nadawanych przez zewnętrzne instytucje oceny wiarygodności kredytowej ze stopniami jakości kredytowej i warunki zmiany takich powiązań oraz zasady korzystania przez bank z ocen wiarygodności kredytowej nadawanych przez agencje kredytów eksportowych w celu ustalenia wymogów kapitałowych,

- 6) oceny wiarygodności kredytowej nadawane przez zewnętrzne instytucje oceny wiarygodności kredytowej, z których bank może korzystać w celu ustalenia wymogów kapitałowych i zakres korzystania z tych ocen oraz ich powiązanie ze stopniami jakości kredytowej,
 - 7) zasady i warunki, zgodnie z którymi bank może uwzględniać zawarcie umów, o których mowa w art. 92a ust. 1 i 3 oraz art. 92d, na potrzeby wyznaczania wymogów kapitałowych, o których mowa w ust. 1 pkt 2.
7. W przypadku niespełnienia wymogów, o których mowa w ust. 1, bank jest obowiązany niezwłocznie powiadomić Komisję Nadzoru Finansowego.
 8. Komisja Nadzoru Finansowego może określić, w drodze uchwały, wiążące banki normy ostrożnościowe, określające dopuszczalne ryzyko w działalności banków inne niż wymogi kapitałowe, oraz zakres ich stosowania.
 9. Komisja Nadzoru Finansowego może, w szczególnie uzasadnionych przypadkach, wyrazić zgodę na przekroczenie limitu dotyczącego wielkości wkładów niepieniężnych, o którym mowa w ust. 1 pkt 1.
 10. Uwzględnienie przez bank dodatkowych pozycji bilansu, o których mowa w ust. 6 pkt 1, oraz stosowanie metod, o których mowa w ust. 6 pkt 3, przy spełnieniu warunków określonych na podstawie tych przepisów może być uzależnione od uzyskania zgody Komisji Nadzoru Finansowego innej niż wskazana w ust. 3.>

Art. 128a.

Bank jest obowiązany do udzielenia na żądanie Komisji Nadzoru Finansowego wszelkich informacji dotyczących struktury funduszy własnych, o których mowa w art. 127, oraz dotyczących spełnienia wymogów i norm określonych w art. 128.

Art. 128b.

1. Komisja Nadzoru Finansowego może, na wniosek banku państwowego, wyłączyć część działalności lub całą działalność tego banku, związaną z obsługą funduszy utworzonych, powierzonych lub przekazanych temu bankowi na podstawie odrębnych ustaw, lub w ramach realizacji przez ten bank programów rządowych, z obowiązku spełniania niektórych wymogów i norm, o których mowa w ustawie.
2. Komisja Nadzoru Finansowego może, na wniosek banku państwowego, wydać zezwolenie na powierzenie innemu bankowi dokonywania oceny zdolności do spłaty zobowiązania i analizy ryzyka wypłaty zobowiązania w przypadku:
 - 1) udzielenia temu bankowi przez bank państwowy gwarancji lub poręczeń portfela kredytowego rozumianego jako zbiór pojedynczych kredytów, udzielonych przez ten bank, dla którego łączną kwotę limitu gwarancji lub poręczeń na określony czas ustala umowa między tym bankiem a bankiem państwowym;
 - 2) udzielenia poręczenia lub gwarancji portfela należytego wykonania innych zobowiązań rozumianego jako zbiór pojedynczych umów cywilnoprawnych, dla którego łączną kwotę limitu poręczeń lub gwarancji określa umowa między bankiem a bankiem państwowym.

Art. 128c.

Bank jest obowiązany zgłosić do Komisji Nadzoru Finansowego z 30-dniowym wyprzedzeniem zamiar nabycia pakietu akcji lub udziałów, którego wartość będzie przekraczała 5 % funduszy własnych banku.

Art. 128d.

1. Bank będący unijną instytucją dominującą i podmioty zależne od tego banku działające z tym bankiem w holdingu, oraz podmioty zależne od unijnego podmiotu dominującego w holdingu finansowym, mogą stosować wspólnie metody statystyczne, o których mowa w art. 128 ust. 3, po uzyskaniu zgody Komisji Nadzoru Finansowego. Komisja Nadzoru Finansowego, udzielając zgody może określić w jej treści warunki i terminy dotyczące stosowania tych metod.
2. Komisja Nadzoru Finansowego wydaje zgodę, o której mowa w ust. 1, w terminie 6 miesięcy od dnia wpłynięcia kompletnego wniosku o jej wydanie. Do postępowania z wnioskiem w sprawie o wydanie zgody stosuje się odpowiednio art. 33.
3. Komisja Nadzoru Finansowego wydając zgodę współpracuje z właściwymi władzami nadzorczymi, dążąc do osiągnięcia wspólnego stanowiska, zarówno co do samego rozstrzygnięcia, jak i jego przesłanek.
4. Jeżeli w terminie, o którym mowa w ust. 2, Komisja Nadzoru Finansowego oraz właściwe władze nadzorcze nie osiągną porozumienia, Komisja Nadzoru Finansowego wydaje zgodę, biorąc pod uwagę opinie wyrażone przez właściwe władze nadzorcze. W treści uzasadnienia decyzji Komisja Nadzoru Finansowego uwzględnia poglądy i zastrzeżenia innych właściwych władz nadzorczych otrzymane w terminie, o którym mowa w ust. 2.
5. Decyzję w sprawie zgody otrzymują właściwe władze nadzorcze.
6. W przypadku gdy zgodę na wspólne stosowanie z bankiem metod statystycznych przez unijne instytucje dominujące i ich podmioty zależne lub podmioty zależne od unijnego podmiotu dominującego w holdingu finansowym wydają inne właściwe władze nadzorcze, Komisja Nadzoru Finansowego współpracuje z nimi przy wydawaniu przez te władze zgody.
7. Bank, o którym mowa w ust. 6, informuje Komisję Nadzoru Finansowego o zamiarze wspólnego stosowania metod statystycznych oraz o planowanym zakresie i terminie złożenia wniosku o wydanie zgody przez właściwą władzę nadzorczą, o której mowa w ust. 6.
8. Bank, o którym mowa w ust. 6, niezwłocznie po złożeniu wniosku o wydanie zgody, przez właściwą władzę nadzorczą, o której mowa w ust. 6, przedstawia Komisji Nadzoru Finansowego wniosek w zakresie dotyczącym banku. Art. 141g ust. 3 stosuje się odpowiednio.
9. Komisja Nadzoru Finansowego może wyrazić opinię w zakresie postępowania, o którym mowa w ust. 6, w terminie umożliwiającym wydanie przez właściwą władzę nadzorczą zgody w terminie 6 miesięcy od dnia otrzymania przez tę władzę wniosku o jej wydanie.
10. Komisja Nadzoru Finansowego przekazuje bankowi, o którym mowa w ust. 6, rozstrzygnięcie w przedmiocie wniosku o wspólne stosowanie metod statystycznych wydane przez właściwą władzę nadzorczą.

Art. 129.

1. Banki prowadzą samodzielnie gospodarkę finansową na podstawie planu finansowego w sposób zapewniający pokrycie z uzyskanych przychodów kosztów działalności oraz zobowiązań.
2. Tworzenie z odpisów z zysku netto funduszy oraz ich przeznaczenie, a także zasady pokrywania strat określa statut banku.

3. Przeznaczenie do podziału między akcjonariuszy kwoty przekraczającej zysk za ostatni rok obrotowy, pomniejszony o niepokryte straty, akcje własne oraz o kwoty, które nie mogą być przeznaczone na wypłatę dywidendy, wymaga zgody Komisji Nadzoru Finansowego.

Art. 130.

1. Banki mogą tworzyć w ciężar kosztów rezerwę na ryzyko ogólne, służącą pokryciu niezidentyfikowanego ryzyka związanego z prowadzeniem działalności bankowej. Banki tworzą i rozwiązują tę rezerwę na podstawie oceny tego ryzyka, uwzględniającej w szczególności wielkość należności oraz udzielonych zobowiązań pozabilansowych.
2. Wielkość rocznego odpisu na rezerwę na ryzyko ogólne, o której mowa w ust. 1, wynosi:
 - 1) co najwyżej 1,5 % niespłaconej kwoty kredytów i pożyczek pieniężnych pomniejszonej o kwotę kredytów i pożyczek pieniężnych, zaklasyfikowanych zgodnie z odrębnymi przepisami do kategorii straconych według stanu na koniec poprzedniego roku obrotowego,
 - 2) nie więcej niż kwota odpisu dokonanego w bieżącym roku obrotowym z zysku za rok poprzedni na fundusz ogólnego ryzyka, o którym mowa w art. 127 ust. 2 pkt 2 lit. a).
3. Odpis, o którym mowa w ust. 2, może być dokonywany nie częściej niż raz w miesiącu w równych kwotach. Do czasu dokonania odpisu na fundusz ogólnego ryzyka w bieżącym roku obrotowym podstawą wyznaczania kwot mogą być przewidywania lub propozycje tego odpisu zawarte w planie finansowym.
4. Bank rozwiązuje rezerwę na ryzyko ogólne, jeżeli w ocenie banku ustały okoliczności uzasadniające dalsze jej utrzymywanie.

Rozdział 11

Nadzór bankowy

Art. 131.

1. Działalność banków, oddziałów i przedstawicielstw banków zagranicznych, oddziałów i przedstawicielstw instytucji kredytowych podlega nadzorowi bankowemu sprawowanemu przez Komisję Nadzoru Finansowego w zakresie i na zasadach określonych w niniejszej ustawie i w ustawie z dnia 21 lipca 2006 r. o nadzorze nad rynkiem finansowym.
2. Nadzór nad działalnością oddziału lub przedstawicielstwa banku zagranicznego w kraju oraz oddziału lub przedstawicielstwa banku krajowego za granicą, w tym zakres i tryb dokonywania czynności kontrolnych, może być wykonywany w zakresie uzgodnionym w porozumieniu Komisji Nadzoru Bankowego z właściwymi władzami nadzorczymi.
3. Komisja Nadzoru Bankowego może, stosownie do postanowień porozumienia, o którym mowa w ust. 2, udzielić informacji dotyczących banku organowi nadzoru bankowego innego kraju, jeżeli:
 - 1) skutek tego nie zostanie naruszony interes gospodarczy Rzeczypospolitej Polskiej,
 - 2) zapewnione jest wykorzystanie udzielonych informacji tylko na potrzeby nadzoru bankowego,

- 3) zagwarantowane jest, że przekazywanie udzielonych informacji poza organ nadzoru bankowego możliwe jest wyłącznie po uprzednim uzyskaniu zgody Komisji Nadzoru Bankowego.
- 4.–6. (uchylone).
7. (uchylony).

Art. 131a.

1. Banki są obowiązane do wnoszenia wpłat z tytułu nadzoru bankowego, stanowiących iloczyn sumy aktywów bilansowych banków i stawki nie przekraczającej 0,024 %.
2. Należności z tytułu wpłat na finansowanie kosztów nadzoru, o których mowa w ust. 1, podlegają egzekucji w trybie przepisów o postępowaniu egzekucyjnym w administracji.
3. Prezes Rady Ministrów określa, w drodze rozporządzenia, terminy uiszczania, wysokość i sposób obliczania wpłat, o których mowa w ust. 1, uwzględniając zapewnienie skuteczności sprawowanego nadzoru.
4. W przypadku niedotrzymania terminu uiszczania wpłat, ustalonego na podstawie ust. 3, pobiera się odsetki w wysokości odsetek ustawowych.

Art. 132.

Minister właściwy do spraw instytucji finansowych lub minister właściwy do spraw Skarbu Państwa może wystąpić do Komisji Nadzoru Finansowego o podjęcie czynności lub środków w ramach nadzoru, o których mowa w art. 133 i art. 138.

Art. 133.

1. Celem nadzoru jest zapewnienie:
 - 1) bezpieczeństwa środków pieniężnych gromadzonych na rachunkach bankowych,
 - 2) zgodności działalności banków z przepisami niniejszej ustawy, ustawy o Narodowym Banku Polskim, statutem oraz decyzją o wydaniu zezwolenia na utworzenie banku,
 - 3) zgodności działalności prowadzonej przez banki zgodnie z art. 70 ust. 2 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o obrocie instrumentami finansowymi z przepisami tej ustawy, niniejszej ustawy oraz statutem.
2. Czynności podejmowane w ramach nadzoru bankowego polegają w szczególności na:
 - 1) dokonywaniu oceny sytuacji finansowej banków, w tym badaniu wypłacalności, jakości aktywów, płynności płatniczej, wyniku finansowego banków,
 - 2) badaniu jakości systemu zarządzania bankiem, w szczególności systemu zarządzania ryzykiem oraz systemu kontroli wewnętrznej,
 - 3) badaniu zgodności udzielanych kredytów, pożyczek pieniężnych, akredytyw, gwarancji bankowych i poręczeń oraz emitowanych bankowych papierów wartościowych z obowiązującymi w tym zakresie przepisami,
 - 4) badaniu zabezpieczenia i terminowości spłaty kredytów i pożyczek pieniężnych,

- 5) badaniu przestrzegania limitów, o których mowa w art. 71 i art. 79a, oraz ocenie procesu identyfikacji, monitorowania i kontroli koncentracji zaangażowań, w tym dużych zaangażowań,
 - 6) badaniu przestrzegania przez bank, określonych przez Komisję Nadzoru Finansowego norm dopuszczalnego ryzyka w działalności banków, zarządzania ryzykiem prowadzonej działalności, w tym dostosowania do rodzaju i skali działalności banku procesu identyfikacji i monitorowania ryzyka oraz sprawozdawania o ryzyku,
 - 7) dokonywaniu oceny szacowania, utrzymywania i przeglądu kapitału wewnętrznego.
3. Czynności kontrolne podejmowane przez pracowników Urzędu Komisji Nadzoru Finansowego są wykonywane po okazaniu legitymacji służbowej oraz doręczeniu upoważnienia wydanego przez Przewodniczącego Komisji Nadzoru Finansowego.
- 3a. Do kontroli działalności gospodarczej przedsiębiorcy stosuje się przepisy rozdziału 5 ustawy z dnia 2 lipca 2004 r. o swobodzie działalności gospodarczej.
4. Komisja Nadzoru Finansowego, Narodowy Bank Polski oraz osoby wykonujące czynności nadzoru bankowego nie ponoszą odpowiedzialności za szkodę wynikłą ze zgodnego z przepisami ustaw działania lub zaniechania, które pozostaje w związku ze sprawowanym przez Komisję Nadzoru Finansowego nadzorem nad działalnością banków, oddziałów i przedstawicielstw banków zagranicznych, oddziałów instytucji kredytowych oraz nadzorem wykonywanym na podstawie przepisów ustawy z dnia 12 września 2002 r. o elektronicznych instrumentach płatniczych, nad instytucjami pieniądza elektronicznego i oddziałami zagranicznych instytucji pieniądza elektronicznego.

Art. 134.

1. Badanie sprawozdań finansowych banku, a także oddziału banku zagranicznego, może być zlecone tylko biegłym rewidentom, którzy spełniają normy, o których mowa w art. 20 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 13 października 1994 r. o biegłych rewidentach i ich samorządzie (Dz. U. z 2001 r. Nr 31, poz. 359).
2. Banki obowiązane są przekazywać do Komisji Nadzoru Finansowego zbadane jednostkowe i skonsolidowane sprawozdanie finansowe wraz z opinią i raportem biegłego rewidenta w ciągu 15 dni od dnia ich zatwierdzenia oraz z odpisem uchwały bądź postanowienia organu zatwierdzającego o zatwierdzeniu sprawozdania finansowego.

Art. 135.

1. W przypadku stwierdzenia nieprawidłowości w przeprowadzonym badaniu na zlecenie banku, Komisja Nadzoru Finansowego może zobowiązać bank do zlecenia wskazanemu biegłemu rewidentowi zbadania prawidłowości i rzetelności wszystkich sprawozdań finansowych sporządzanych przez bank, kontroli ksiąg rachunkowych, analizy portfela kredytowego oraz dokonania innych czynności określonych w art. 133 ust. 2. Jeżeli w wyniku przeprowadzonych badań stwierdzono nieprawidłowości, koszty badania ponosi bank.
2. Zlecenie badania określonego w ust. 1 może zostać udzielone także bezpośrednio przez Komisję Nadzoru Finansowego. Koszty badania ponosi wówczas Komisja, z zastrzeżeniem ust. 3.

3. Jeżeli w wyniku badania zleconego przez Komisję Nadzoru Finansowego stwierdzono nieprawidłowości, koszty badania ponosi bank.
4. Uwzględniając potrzebę zachowania szczególnych środków bezpieczeństwa, przy wyborze biegłego rewidenta do badania sprawozdania finansowego banku określonego w ust. 2, przepisów ustawy z dnia 29 stycznia 2004 r. – Prawo zamówień publicznych (Dz. U. Nr 19, poz. 177, z późn. zm.¹¹⁾) nie stosuje się.

Art. 136.

1. Biegły rewident przeprowadzający badanie sprawozdań finansowych banku oraz badanie, o którym mowa w art. 134 i art. 135, jest obowiązany niezwłocznie powiadomić Komisję Nadzoru Finansowego o ujawnionych faktach wskazujących na:
 - 1) popełnienie przestępstwa,
 - 2) naruszenie przepisów regulujących działalność banku,
 - 3) naruszenie zasad dobrej praktyki bankowej lub inne zagrożenie interesów klientów banku,
 - 4) istnienie przesłanek do wyrażenia opinii negatywnej na temat sprawozdania finansowego banku lub odmowy wyrażenia tej opinii.
2. Przy wykonywaniu przez biegłych rewidentów czynności, o których mowa w art. 135 ust. 2, stosuje się do nich odpowiednio przepisy dotyczące pracowników nadzoru bankowego wykonujących te czynności.
3. Przepisy ust. 1 stosuje się odpowiednio do biegłych rewidentów badających sprawozdania finansowe podmiotów posiadających bliskie powiązania z bankiem.

Art. 137.

Komisja Nadzoru Finansowego:

- 1) określa, w drodze uchwały, zakres informacji, o których mowa w art. 22a ust. 2, oraz wykaz informacji i dokumentów, o których mowa w art. 22b ust. 2,
- 1a) określa, w drodze uchwały, wykaz dokumentów, o których mowa w art. 6d ust. 2 pkt 1,
- 2) określa, w drodze uchwały, wykaz dokumentów, o których mowa w art. 31 ust. 2 pkt 3,
- 3) może ustalać wiążące banki normy płynności oraz inne normy dopuszczalnego ryzyka w działalności banków,
- 4) może określić, w drodze uchwały, szczegółowe zasady zarządzania ryzykiem związanym z działalnością, o której mowa w art. 6a–6d,
- 5) może wydawać rekomendacje dotyczące dobrych praktyk ostrożnego i stabilnego zarządzania bankami.

Art. 137a.

Dla potrzeb sprawdzenia przestrzegania przez banki norm i limitów określonych ustawą, wielkości wyrażone w walutach obcych w rozumieniu przepisów prawa dewizowego przelicza się na złote, a wielkości indeksowane do walut wymienialnych

¹¹⁾ Zmiany wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2004 r. Nr 96, poz. 959, Nr 116, poz. 1207, Nr 145, poz. 1537 i Nr 273, poz. 2703.

wyznacza się – według kursów średnich ogłaszanych przez Narodowy Bank Polski na dzień dokonywania sprawdzenia.

Art. 138.

1. Komisja Nadzoru Finansowego może w ramach nadzoru zalecić bankowi w szczególności:
 - 1) podjęcie środków koniecznych do przywrócenia płynności płatniczej lub osiągnięcia i przestrzegania norm, o których mowa w art. 137,
 - 2) zwiększenie funduszy własnych,
 - 3) zaniechanie określonych form reklamy.
 - 4) opracowanie i stosowanie procedur, które zapewnią utrzymywanie, bieżące szacowanie i przegląd kapitału wewnętrznego oraz funkcjonowanie systemu zarządzania bankiem,
 - 5) zastosowanie szczególnych zasad tworzenia rezerw na ryzyko związane z działalnością banków lub odpisów z tytułu utraty wartości aktywów, lub szczególnego traktowania aktywów przy obliczaniu wymogów kapitałowych,
 - 6) ograniczenie ryzyka występującego w działalności banku.
2. Komisja Nadzoru Finansowego może nakazać bankowi wstrzymanie wypłat z zysku lub wstrzymanie tworzenia nowych jednostek organizacyjnych do czasu przywrócenia płynności płatniczej lub osiągnięcia norm, o których mowa w art. 137.
3. W razie stwierdzenia, że bank nie realizuje zaleceń określonych w ust. 1 lub nakazów określonych w ust. 2, a także gdy działalność banku jest wykonywana z naruszeniem prawa lub statutu albo stwarza zagrożenie dla interesów posiadaczy rachunków bankowych lub uczestników obrotu instrumentami finansowymi, Komisja Nadzoru Finansowego, po uprzednim upomnieniu na piśmie, może:
 - 1) wystąpić do właściwego organu banku z wnioskiem o odwołanie prezesa, wiceprezesa lub innego członka zarządu banku bezpośrednio odpowiedzialnego za stwierdzone nieprawidłowości,
 - 2) zawiesić w czynnościach członków zarządu, o których mowa w pkt 1, do czasu podjęcia uchwały w sprawie wniosku o ich odwołanie przez radę nadzorczą na najbliższym posiedzeniu; zawieszenie w czynnościach polega na wyłączeniu z podejmowania decyzji za bank w zakresie jego praw i obowiązków majątkowych,
 - 3) ograniczyć zakres działalności banku lub jego jednostek organizacyjnych,
- 3a) nałożyć na bank karę finansową w wysokości do 1 000 000 zł; przepisy art. 141 ust. 4 i 5 stosuje się odpowiednio,
- 4) uchylić zezwolenie na utworzenie banku i podjąć decyzję o likwidacji banku; art. 147 ust. 3 i art. 153–156 stosuje się odpowiednio.
- 3a. Decyzja Komisji Nadzoru Finansowego o ograniczeniu zakresu działalności banku może zawierać warunki i terminy.
4. Komisja Nadzoru Finansowego może także zawiesić w czynnościach członka zarządu w przypadku:
 - 1) przedstawienia mu zarzutów w postępowaniu karnym lub w postępowaniu w sprawie o przestępstwo skarbowe,
 - 2) spowodowania znacznych strat majątkowych banku.

Postanowienia ust. 3 pkt 2 stosuje się odpowiednio.

5. Komisja Nadzoru Finansowego odwołuje członka zarządu banku w przypadku prawomocnego skazania go za przestępstwo wymienione w art. 22b ust. 3 pkt 1.
6. Ograniczenie zakresu działalności banku lub uchylenie zezwolenia na utworzenie banku może również nastąpić w razie stwierdzenia, że bank:
 - 1) przestał spełniać warunki ustalone w zezwoleniu,
 - 2) uzyskał zezwolenie na podstawie fałszywych dokumentów, nieprawdziwych oświadczeń lub wskutek innych działań sprzecznych z prawem,
 - 3) przez okres dłuższy niż 6 miesięcy nie prowadzi działalności bankowej,
 - 4) stał się podmiotem zależnym od osób, wobec których nie jest możliwe skuteczne wykonywanie przez Komisję Nadzoru Finansowego nadzoru nad bankiem ze względu na przepisy prawa obowiązujące w miejscu ich zamieszkania lub siedziby, lub ze względu na powiązania tych osób z innymi podmiotami,
 - 5) nie wypełnia obowiązków określonych w rozdziale 11b.
- 6a. Komisja Nadzoru Finansowego uchyliła zezwolenie na utworzenie oddziału banku zagranicznego, jeśli właściwe władze nadzorcze kraju, w którym bank zagraniczny ma swoją siedzibę lub miejsce sprawowania zarządu, uchyliły zezwolenie na prowadzenie działalności bankowej przez ten bank.
- 6b. Przed uchyleniem zezwolenia na utworzenie oddziału banku zagranicznego Komisja Nadzoru Finansowego zasięgnie opinii właściwych władz nadzorczych kraju, w którym bank zagraniczny ma swoją siedzibę lub miejsce sprawowania zarządu, jeżeli porozumienie, o którym mowa w art. 131 ust. 2, przewiduje zasięgnięcie opinii. W razie konieczności natychmiastowego uchylenia zezwolenia Komisja Nadzoru Finansowego może odstąpić od zasięgnięcia opinii.
- 6c. O uchyleniu zezwolenia, o którym mowa w ust. 6a, Komisja Nadzoru Finansowego powiadamia właściwe władze nadzorcze banku zagranicznego.
- 6d. O uchyleniu zezwolenia na utworzenie banku krajowego Komisja Nadzoru Finansowego niezwłocznie powiadamia właściwe władze nadzorcze państwa, w którym działa oddział tego banku.
7. Środki podejmowane w ramach nadzoru nie mogą naruszać umów zawartych przez bank, z wyłączeniem umów:
 - 1) o których mowa w art. 92a ust. 1 i 3 oraz w art. 92d,
 - 2) zawartych przez bank krajowy z podmiotami działającymi w tym samym holdingu oraz umów zawartych przez bank krajowy z podmiotami, z którymi posiada bliskie powiązania.

Art. 138a.

1. Komisja Nadzoru Finansowego może:
 - 1) zobowiązać bank do zwiększenia funduszy własnych,
 - 2) nałożyć na bank dodatkowy wymóg kapitałowy ponad wartość wynikającą z wymogów kapitałowych obliczonych zgodnie ze szczegółowymi zasadami określonymi przez Komisję Nadzoru Finansowego na podstawie uchwały, o której mowa w art. 128 ust. 6 pkt 1 i 3–7, w szczególności w przypadku negatywnych ustaleń dokonanych w trakcie czynności podejmowanych w ramach nadzoru bankowego, w tym odnoszących się do funkcjonowania systemu zarządzania ryzykiem i systemu kontroli wewnętrznej lub identyfikacji

kacji, monitorowania i kontroli koncentracji zaangażowań, w tym dużych zaangażowań.

2. Komisja Nadzoru Finansowego może także nałożyć dodatkowy wymóg kapitałowy w przypadku stwierdzenia niedostosowania kapitału wewnętrznego do skali ryzyka występującego w działalności banku oraz istotnych nieprawidłowości w zarządzaniu ryzykiem.

Art. 139.

1. Banki oraz oddziały i przedstawicielstwa banków zagranicznych w kraju są obowiązane:
 - 1) zawiadomić Komisję Nadzoru Finansowego o podjęciu i zaprzestaniu działalności; dotyczy to również podjęcia i zaprzestania działalności przez oddział banku krajowego w kraju,
 - 2) umożliwić upoważnionym osobom wykonywanie czynności określonych w art. 133 ust. 2, a w szczególności udostępnić do wglądu księgi, bilanse, rejestry, plany, sprawozdania i inne dokumenty oraz umożliwić, na pisemne żądanie, sporządzenie kopii tych dokumentów i innych nośników informacji, jak również udzielać wyjaśnień żądanych przez te osoby,
 - 3) niezwłocznie zawiadomić Komisję Nadzoru Finansowego o środkach, jakie zostaną podjęte w celu usunięcia nieprawidłowości stwierdzonych w ramach nadzoru, oraz stosować się do wydanych decyzji i zaleceń.
2. Przy wykonywaniu nadzoru nad działalnością oddziału banku zagranicznego przepisy art. 138 stosuje się odpowiednio.

Art. 140.

Bank krajowy, którego oddział lub przedstawicielstwo zostało otwarte za granicą, jest obowiązany zawiadomić Komisję Nadzoru Finansowego o podjęciu i zaprzestaniu działalności przez oddział lub przedstawicielstwo.

Art. 140a.

1. Przed wydaniem zezwolenia na utworzenie banku krajowego Komisja Nadzoru Finansowego zasięga opinii władz nadzorczych państwa członkowskiego, gdy bank ten będzie:
 - 1) podmiotem zależnym od:
 - a) instytucji kredytowej,
 - b) podmiotu dominującego wobec instytucji kredytowej,
 - c) zakładu ubezpieczeń, zakładu reasekuracji lub firmy inwestycyjnej, które uzyskały odpowiednie zezwolenia na wykonywanie działalności w państwie członkowskim,
 - d) podmiotu dominującego wobec zakładu ubezpieczeń, zakładu reasekuracji lub firmy inwestycyjnej, które uzyskały odpowiednie zezwolenia na wykonywanie działalności w państwie członkowskim,
 - 2) kontrolowany przez te same osoby fizyczne lub prawne, które kontrolują instytucję kredytową, zakład ubezpieczeń, zakład reasekuracji lub firmę inwestycyjną, które uzyskały odpowiednie zezwolenia na wykonywanie działalności w państwie członkowskim.

2. Komisja Nadzoru Finansowego zasięga opinii właściwych władz nadzorczych, dokonując oceny osób zaangażowanych w zarządzanie innym podmiotem tej samej grupy w rozumieniu art. 3 pkt 7 ustawy o nadzorze uzupełniającym. Komisja Nadzoru Finansowego i inne polskie właściwe władze nadzorcze przekazują sobie nawzajem oraz innym właściwym władzom nadzorczym wszelkie informacje niezbędne dla udzielenia zezwolenia i celów bieżącego wykonywania nadzoru.

Art. 140b.

Komisja Nadzoru Finansowego powiadamia Komisję Europejską o przypadkach, w których obowiązek powiadomienia wynika z dyrektyw Parlamentu Europejskiego i Rady, a w szczególności z Dyrektywy 2000/12/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 20 marca 2000 r. odnoszącej się do podejmowania i prowadzenia działalności przez instytucje kredytowe (Dz. U. WE L 126 z 26.05.2000 r.).

Art. 140c.

1. Komisja Nadzoru Finansowego informuje Komisję Europejską o każdym przypadku utraty mocy lub uchylenia zezwolenia na utworzenie banku krajowego lub oddziału banku zagranicznego.
2. W informacji, o której mowa w ust. 1, Komisja Nadzoru Finansowego podaje powody utraty mocy lub uchylenia zezwolenia na utworzenie banku krajowego lub oddziału banku zagranicznego.

Art. 141.

1. W razie niewykonywania zaleceń dotyczących prowadzenia działalności z naruszeniem przepisów prawa, statutu, odmowy udzielenia wyjaśnień, informacji, o których mowa w art. 139, lub w razie niewykonania obowiązków, określonych w rozdziale 11b, Komisja Nadzoru Finansowego może nakładać na członków zarządu banku kary pieniężne do wysokości trzykrotnego miesięcznego wynagrodzenia brutto tej osoby, wyliczonego na podstawie wynagrodzenia za ostatnie 3 miesiące przed nałożeniem kary.
2. Kara nie może być nałożona, jeżeli od uzyskania przez nadzór bankowy wiadomości o czynie określonym w ust. 1 upłynęło więcej niż 6 miesięcy albo od popełnienia tego czynu upłynęło więcej niż 2 lata.
3. Wymierzenie kary pieniężnej nie stanowi przeszkody do zastosowania innych środków przewidzianych w niniejszym rozdziale.
4. Komisja Nadzoru Finansowego odprowadza kwoty wyegzekwowane z tytułu kar pieniężnych na rzecz Bankowego Funduszu Gwarancyjnego.
5. Kara, o której mowa w ust. 1, podlega egzekucji w trybie przepisów o postępowaniu egzekucyjnym w administracji.

Rozdział 11a

Nadzór nad oddziałami instytucji kredytowych

Art. 141a.

1. W przypadku gdy instytucja kredytowa prowadząca działalność na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej poprzez oddział lub w ramach działalności transgranicznej nie przestrzega przepisów prawa polskiego, Komisja Nadzoru Finansowego:

- 1) wzywa, w formie pisemnej, tę instytucję do przestrzegania przepisów prawa polskiego i wyznacza jej odpowiedni termin do usunięcia stwierdzonych nieprawidłowości,
 - 2) po bezskutecznym upływie terminu, o którym mowa w pkt 1, zawiadamia właściwe władze nadzorcze państwa macierzystego o stwierdzonych nieprawidłowościach.
2. W przypadku gdy pomimo zastosowania środków przez właściwe władze nadzorcze państwa macierzystego oddział instytucji kredytowej nadal nie przestrzega przepisów prawa polskiego oraz w przypadku nieadekwatności tych środków do zaistniałego naruszenia prawa lub niemożności ich zastosowania na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, Komisja Nadzoru Finansowego może zastosować odpowiednio środki określone w art. 138 ust. 3 pkt 1 i 3 i art. 141, a w zakresie płynności – w art. 138 ust. 1 pkt 1 i ust. 2.
3. W nagłych przypadkach, przed zastosowaniem procedur, o których mowa w ust. 1 i 2, Komisja Nadzoru Finansowego, mając na względzie ochronę interesów deponentów, może, bez konieczności uprzedniego pisemnego upomnienia, odpowiednio zastosować środki, o których mowa w art. 138 ust. 3 pkt 1, 3 i 3a.
- 3a. W przypadkach, o których mowa w ust. 2 i 3, Komisja Nadzoru Finansowego powiadamia właściwe władze nadzorcze państwa macierzystego o zastosowanych wobec oddziału instytucji kredytowej środkach nadzorczych.
4. Do decyzji Komisji Nadzoru Finansowego wydanych w trybie ust. 2 i 3 przepisu art. 127 § 3 Kodeksu postępowania administracyjnego nie stosuje się.
5. Od decyzji Komisji Nadzoru Finansowego, o których mowa w ust. 2 i 3, instytucja kredytowa może wnieść skargę do sądu administracyjnego, w terminie 7 dni od dnia jej doręczenia.

Art. 141b.

1. Komisja Nadzoru Finansowego po otrzymaniu od właściwych władz nadzorczych państwa goszczącego informacji, iż bank krajowy wykonujący czynności na jego terytorium poprzez oddział lub w ramach działalności transgranicznej narusza obowiązujące w państwie goszczącym przepisy prawa, może zastosować w stosunku do banku środki przewidziane w art. 138 ust. 3.
2. Do decyzji Komisji Nadzoru Finansowego wydanych na podstawie ust. 1 przepisu art. 127 § 3 Kodeksu postępowania administracyjnego nie stosuje się.
3. Decyzję Komisji Nadzoru Finansowego, wydaną na podstawie ust. 1, bank krajowy może zaskarżyć do sądu administracyjnego, w terminie 7 dni od dnia jej doręczenia.

Art. 141c.

1. Nadzór nad działalnością instytucji kredytowej prowadzącej działalność na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej poprzez oddział lub w ramach działalności transgranicznej sprawują, z zastrzeżeniem ust. 2 i art. 141a ust. 2, właściwe władze nadzorcze państwa macierzystego.
2. Komisja Nadzoru Finansowego obowiązana jest do sprawowania nadzoru nad oddziałami instytucji kredytowych w zakresie przestrzegania obowiązku określonego w art. 8.
3. Nadzór nad działalnością banku krajowego, prowadzącego działalność na terytorium państwa goszczącego poprzez oddział lub w ramach działalności transgranicznej, sprawuje Komisja Nadzoru Finansowego.

Art. 141d.

1. Pracownicy Urzędu Komisji Nadzoru Finansowego wykonują czynności kontrolne w oddziałach instytucji kredytowych, w zakresie określonym w art. 141c ust. 2, a w pozostałym zakresie – na podstawie upoważnienia, o którym mowa w ust. 2.
2. Właściwe władze nadzorcze państwa macierzystego mogą przeprowadzać czynności kontrolne w oddziale, o którym mowa w ust. 1, we własnym zakresie lub poprzez osoby przez nie upoważnione, po uprzednim zawiadomieniu Komisji Nadzoru Finansowego o terminie i zakresie przeprowadzanej kontroli.

Art. 141e.

1. Komisja Nadzoru Finansowego i właściwe władze nadzorcze państwa macierzystego instytucji kredytowej prowadzącej działalność na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej poprzez oddział lub w ramach działalności transgranicznej przekazują sobie wzajemnie informacje niezbędne do monitorowania płynności i wypłacalności tych instytucji, a także informacje dotyczące w szczególności:
 - 1) zarządzenia i struktury własności instytucji kredytowych,
 - 2) zasad gwarantowania depozytów,
 - 3) koncentracji zaangażowań,
 - 4) zasad rachunkowości,
 - 5) stosowanych procedur administracyjnych,
 - 6) systemu kontroli wewnętrznej,
 - 7) trybu i zasad przeprowadzania czynności kontrolnych,
 - 8) środków podjętych w ramach nadzoru.
2. Komisja Nadzoru Finansowego i właściwe władze nadzorcze państwa goszczącego, na którego terytorium bank krajowy prowadzi działalność przekazują sobie wzajemnie informacje, o których mowa w ust. 1.
3. Wzajemne przekazywanie informacji, o których mowa w ust. 1 i 2, może odbywać się także na podstawie porozumienia zawartego przez Komisję Nadzoru Finansowego z właściwymi władzami nadzorczymi.

Rozdział 11b**Nadzór skonsolidowany****Art. 141f.**

1. Nadzorowi skonsolidowanemu podlega bank krajowy, który działa w holdingu:
 - 1) bankowym krajowym,
 - 2) bankowym zagranicznym,
 - 3) finansowym,
 - 4) mieszanym,
 - 5) hybrydowym.
2. Sprawowanie nad bankiem nadzoru skonsolidowanego nie wyłącza stosowania odpowiednich przepisów ustawy regulujących działalność banku jako podmiotu podlegającego nadzorowi indywidualnemu.

3. Komisja Nadzoru Finansowego może zawierać z właściwymi władzami nadzorczymi innych państw porozumienia określające zakres i tryb wykonywania nadzoru skonsolidowanego nad bankami działającymi w holdingach, o których mowa w ust. 1. Przepisy art. 131 ust. 3 pkt 2 i 3 stosuje się odpowiednio.
4. W przypadku braku porozumienia, o którym mowa w ust. 3, Komisja Nadzoru Finansowego i właściwe władze nadzorcze nad instytucjami kredytowymi przekazują sobie wzajemnie informacje niezbędne do wykonywania nadzoru skonsolidowanego, z zachowaniem warunków określonych w art. 131 ust. 3 pkt 2 i 3.
5. W przypadku gdy bank krajowy wchodzi w skład konglomeratu finansowego, którego podmiotem dominującym jest dominujący podmiot nieregulowany w rozumieniu ustawy o nadzorze uzupełniającym, stosuje się przepisy ustawy o nadzorze uzupełniającym.
6. Nadzór skonsolidowany w przypadku gdy:
 - 1) pierwotnym podmiotem dominującym w holdingu jest instytucja dominująca w państwie członkowskim albo unijna instytucja dominująca – sprawuje władza nadzorcza, która udzieliła zezwolenia na prowadzenie działalności tej instytucji,
 - 2) podmiotem dominującym wobec banku jest podmiot dominujący w holdingu finansowym w państwie członkowskim albo unijny podmiot dominujący w holdingu finansowym – sprawuje Komisja Nadzoru Finansowego,
 - 3) podmiotem dominującym wobec instytucji kredytowej jest podmiot dominujący w holdingu finansowym w państwie członkowskim albo unijny podmiot dominujący w holdingu finansowym – sprawuje władza nadzorcza, która udzieliła zezwolenia na prowadzenie działalności instytucji kredytowej,
 - 4) unijny podmiot dominujący w holdingu finansowym albo podmiot dominujący w holdingu finansowym jest podmiotem dominującym wobec instytucji kredytowych, działających na podstawie zezwoleń udzielonych w państwach członkowskich – sprawuje władza nadzorcza, która udzieliła zezwolenia na prowadzenie działalności instytucji kredytowej z państwa, w którym ma siedzibę unijny podmiot dominujący w holdingu finansowym albo podmiot dominujący w holdingu finansowym,
 - 5) unijny podmiot dominujący w holdingu finansowym albo podmiot dominujący w holdingu finansowym z siedzibą na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej jest podmiotem dominującym wobec banku krajowego i instytucji kredytowych – sprawuje Komisja Nadzoru Finansowego,
 - 6) instytucje finansowe z siedzibą w różnych państwach członkowskich są podmiotami dominującymi wobec banku lub instytucji kredytowych działających na podstawie zezwoleń udzielonych w państwach członkowskich, w których mają siedziby te instytucje finansowe – sprawuje władza nadzorcza, która udzieliła zezwolenia na prowadzenie działalności bankowi lub instytucji kredytowej o najwyższej sumie bilansowej,
 - 7) instytucja finansowa jest podmiotem dominującym wobec banku lub instytucji kredytowych działających na podstawie zezwoleń udzielonych w państwach członkowskich innych niż państwo siedziby tej instytucji finansowej – sprawuje władza nadzorcza, która udzieliła zezwolenia na prowadzenie działalności bankowi lub instytucji kredytowej o najwyższej sumie bilansowej, a bank lub instytucję kredytową uważa się za podmioty zależne od unijnego podmiotu dominującego w holdingu finansowym.
7. Właściwe władze nadzorcze mogą uzgodnić, że kryteriów, o których mowa w ust. 6 pkt 1–6, nie stosuje się, jeżeli są one niewłaściwe z uwagi na specyfikę

- banku, instytucji kredytowych lub względną istotność ich działalności w państwach członkowskich.
8. W przypadku, o którym mowa w ust. 7, właściwe władze nadzorcze uzgadniają, która z władz sprawuje nadzór skonsolidowany.
 9. W celu dokonania uzgodnienia, o którym mowa w ust. 8, właściwe władze nadzorcze mogą zasięgnąć opinii unijnej instytucji dominującej, unijnego podmiotu dominującego w holdingu finansowym albo instytucji kredytowej lub banku o najwyższej sumie bilansowej, o których mowa w ust. 6 pkt 1–7.
 10. Komisja Nadzoru Finansowego informuje Komisję Europejską o sprawowaniu przez siebie nadzoru skonsolidowanego w wyniku ustaleń, o których mowa w ust. 8.
 11. Komisja Nadzoru Finansowego informuje unijną instytucję dominującą, unijny podmiot dominujący w holdingu finansowym albo bank o najwyższej sumie bilansowej, o których mowa w ust. 6 pkt 1–7, o sprawowaniu przez siebie nadzoru skonsolidowanego.

Art. 141g.

1. Banki krajowe działające w holdingach, o których mowa w art. 141f ust. 1, są obowiązane przekazać Komisji Nadzoru Finansowego niezwłocznie, lecz nie później niż w terminie 30 dni od dnia zatwierdzenia:
 - 1) przez walne zgromadzenie, własne skonsolidowane sprawozdanie finansowe wraz z opinią i raportem biegłego rewidenta,
 - 2) sprawozdania finansowe podmiotów zależnych od banku oraz sprawozdania finansowe podmiotów, z którymi bank posiada bliskie powiązania, które nie zostały ujęte w skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym sporządzonym przez bank; sprawozdania finansowe powinny być przekazane wraz z opinią i raportem biegłego rewidenta.
2. Banki krajowe działające w holdingach, o których mowa w art. 141f ust. 1 pkt 2–5, są obowiązane ponadto przekazać Komisji Nadzoru Finansowego niezwłocznie, lecz nie później niż w terminie 90 dni od dnia zatwierdzenia, skonsolidowane sprawozdanie finansowe pierwotnego podmiotu dominującego w holdingu lub sprawozdanie finansowe sporządzone na najwyższym szczeblu konsolidacji.
3. Dokumenty, o których mowa w ust. 1 i 2, sporządzone w języku obcym, bank przekazuje wraz z ich tłumaczeniem na język polski dokonany przez tłumacza przysięgłego.
4. Przepisów ust. 1 i 2 nie stosuje się w odniesieniu do podmiotów, które zgodnie z przepisami o rachunkowości nie są zobowiązane do sporządzania skonsolidowanych sprawozdań finansowych.
5. Komisja Nadzoru Finansowego, na uzasadniony wniosek banku, może zwolnić bank z obowiązków określonych w ust. 1–3 lub ograniczyć ich zakres.
6. Sprawozdania dla potrzeb związanych z wykonywaniem nadzoru skonsolidowanego sporządza się, stosując odpowiednio przepisy o rachunkowości.
7. Jeżeli w holdingach, o których mowa w art. 141f ust. 1, działają przedsiębiorstwa pomocniczych usług bankowych, dane zawarte w sprawozdaniach tych przedsiębiorstw włącza się do skonsolidowanego sprawozdania finansowego sporządzanego przez podmiot dominujący.

Art. 141h.

1. W celu sprawdzenia uzyskanych informacji inspektorzy nadzoru bankowego oraz osoby upoważnione przez Komisję Nadzoru Finansowego mogą, z zastrzeżeniem ust. 2 i 3, dokonywać czynności kontrolnych w podmiotach działających w holdingach, o których mowa w art. 141f ust. 1, oraz przedsiębiorstwach pomocniczych usług bankowych świadczących usługi na rzecz przedsiębiorstw działających w tych holdingach. Przepis art. 139 ust. 1 pkt 2 stosuje się odpowiednio.
2. (uchylony).
3. Komisja Nadzoru Finansowego może żądać od:
 - 1) banku dominującego w holdingu bankowym krajowym lub
 - 2) mającego siedzibę na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej podmiotu dominującego w jednym z holdingów, o których mowa w art. 141f ust. 1 pkt 3–5 – zlecenia wskazanemu przez Komisję biegłemu rewidentowi zbadania sytuacji finansowej podmiotów zależnych lub podmiotów posiadających bliskie powiązania z bankiem krajowym działającym w holdingu, w przypadku gdy w ocenie Komisji istnieją wątpliwości co do rzetelności zatwierdzonych sprawozdań lub gdy konieczne jest zbadanie związku gospodarczego z innym podmiotem. Koszt zleconego badania ponosi odpowiednio bank lub podmiot dominujący w holdingu, z zastrzeżeniem ust. 4.
4. Jeżeli w wyniku badania zleconego przez Komisję Nadzoru Finansowego nie stwierdzono wątpliwości, o których mowa w ust. 3, koszt badania ponosi Komisja.

Art. 141i.

1. Bank krajowy będący podmiotem dominującym w holdingu bankowym krajowym oraz mający siedzibę na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej podmiot dominujący w holdingu finansowym, holdingu o działalności mieszanej lub holdingu hybrydowym są obowiązane zapewniać właściwe funkcjonowanie wewnętrznej kontroli danych i informacji wymaganych w związku ze sprawowaniem nadzoru skonsolidowanego, a także udzielać, na żądanie Komisji Nadzoru Finansowego lub osób upoważnionych przez Komisję Nadzoru Finansowego, wszelkich informacji i wyjaśnień dotyczących swojej działalności oraz działalności podmiotów wchodzących w skład tego holdingu.
2. Osoby wchodzące w skład zarządu podmiotu dominującego w holdingu finansowym powinny dawać rękojmię stabilnego i ostrożnego zarządzania tym podmiotem.
3. Bank krajowy działający w holdingu mieszanym obowiązany jest posiadać odpowiednie mechanizmy kontroli wewnętrznej i procesy zarządzania ryzykiem, obejmujące procedury sprawozdawcze i księgowość w celu identyfikacji, mierzenia, monitorowania i kontrolowania transakcji banku z podmiotem dominującym w holdingu oraz podmiotami zależnymi w holdingu.
4. Bank krajowy, o którym mowa w ust. 3, jest obowiązany informować Komisję Nadzoru Finansowego o każdej znaczącej transakcji w rozumieniu ustawy o nadzorze uzupełniającym z podmiotami, o których mowa w ust. 3, z wyłączeniem transakcji dotyczących zaangażowań w rozumieniu art. 71.

Art. 141j.

1. Komisja Nadzoru Finansowego określi, w drodze uchwały, zakres i sposób uwzględniania działania banków w holdingach, o których mowa w art. 141f ust. 1

pkt 1–3, w obliczaniu funduszy własnych, wymogów kapitałowych, współczynnika wypłacalności oraz limitów koncentracji zaangażowań.

2. Komisja Nadzoru Finansowego może określić, w drodze uchwały, zakres i sposób uwzględniania działania banków w holdingach, o których mowa w art. 141f ust. 1 pkt 4 i 5, w obliczaniu funduszy własnych, wymogów kapitałowych, współczynnika wypłacalności oraz limitów koncentracji zaangażowań.

Art. 141k.

1. Podmiot mający siedzibę na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej działający w jednym z holdingów, o którym mowa w art. 141f ust. 1 pkt 2 i 3, a w którym podmiot dominujący ma siedzibę na terytorium państwa członkowskiego, przekazuje na żądanie podmiotu dominującego informacje niezbędne do sporządzania skonsolidowanych sprawozdań finansowych.
2. Podmiot mający siedzibę na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej działający w jednym z holdingów, o którym mowa w art. 141f ust. 1 pkt 2–5, który nie jest nadzorowany przez polskie władze nadzorcze, ma obowiązek udzielić wszelkich informacji na żądanie właściwych władz nadzorczych odpowiedzialnych za sprawowanie nadzoru nad działającą w holdingu instytucją kredytową lub finansową oraz obowiązany jest umożliwić tym władzom weryfikację udzielonych informacji.
3. W przypadku gdy bank krajowy działa w holdingu bankowym zagranicznym lub w holdingu finansowym, którego podmiot dominujący ma siedzibę w państwie innym niż państwo członkowskie, a brak jest porozumienia, o którym mowa w art. 141f ust. 3, Komisja Nadzoru Finansowego sprawdza, czy bank krajowy podlega nadzorowi skonsolidowanemu odpowiedniemu do zasad określonych w niniejszym rozdziale.
4. Komisja Nadzoru Finansowego przeprowadza czynności, o których mowa w ust. 5, z urzędu lub na wniosek podmiotu dominującego w holdingu lub na wniosek podmiotu regulowanego, w rozumieniu art. 3 pkt 4 ustawy o nadzorze uzupełniającym, który posiada zezwolenie na prowadzenie działalności w państwie członkowskim.
5. W przypadku gdy w wyniku przeprowadzonego postępowania sprawdzającego okaże się, że bank krajowy, o którym mowa w art. 141f ust. 3, nie podlega nadzorowi skonsolidowanemu odpowiedniemu do zasad określonych w niniejszym rozdziale, stosuje się przepisy niniejszego rozdziału.

Art. 141l.

1. Komisja Nadzoru Finansowego prowadzi wykazy holdingów:
 - 1) bankowych krajowych,
 - 2) bankowych zagranicznych, w których działa bank krajowy,
 - 3) finansowych, w których działa bank krajowy,
 - 4) hybrydowych.
2. Zgłoszenie holdingu do właściwego wykazu i aktualizację zgłoszenia składa do Komisji Nadzoru Finansowego:
 - 1) bank krajowy, jeżeli jest podmiotem dominującym w holdingu lub jeżeli pierwotny podmiot dominujący w holdingu, w którym działa bank krajowy, ma siedzibę za granicą,

- 2) podmiot dominujący w stosunku do banku krajowego, jeżeli jest pierwotnym podmiotem dominującym w holdingu, w którym działa bank krajowy, i ma siedzibę na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej.
3. Komisja Nadzoru Finansowego określi, w drodze uchwały, sposób prowadzenia wykazu holdingów, tryb składania i aktualizacji zgłoszeń holdingów oraz wzór zgłoszenia holdingu.

Rozdział 12

Postępowanie naprawcze, likwidacja i upadłość banku

A. Postępowanie naprawcze

Art. 142.

1. W razie powstania straty bilansowej bądź groźby jej nastąpienia albo powstania niebezpieczeństwa niewypłacalności lub utraty płynności, zarząd banku niezwłocznie zawiadamia o tym Komisję Nadzoru Finansowego oraz przedstawia jej program postępowania naprawczego, zapewniając jego realizację.
2. Komisja Nadzoru Finansowego może wyznaczyć bankowi termin na opracowanie programu postępowania naprawczego, o którym mowa w ust. 1, oraz zlecić jego uzupełnienie lub ponowne opracowanie.
3. W razie zaniechania działań określonych w ust. 1, Komisja Nadzoru Finansowego może zobowiązać bank do wszczęcia postępowania naprawczego.
4. W okresie realizacji przez bank programu postępowania naprawczego, zysk osiągnany przez bank jest przeznaczany w pierwszej kolejności na pokrycie strat, a następnie na zwiększenie funduszy własnych.

Art. 143.

1. Jeżeli program postępowania naprawczego nie jest wystarczający lub jego realizacja nie jest należyta, Komisja Nadzoru Finansowego może:
 - 1) (uchylony),
 - 2) zakazać udzielania lub ograniczyć udzielanie kredytów i pożyczek pieniężnych akcjonariuszom (członkom) banku oraz członkom zarządu, rady nadzorczej i pracownikom,
 - 3) wystąpić do zarządu banku z żądaniem zwołania nadzwyczajnego walnego zgromadzenia akcjonariuszy (walnego zgromadzenia) w celu rozpatrzenia sytuacji banku, powzięcia decyzji o pokryciu straty bilansowej oraz podjęcia innych uchwał, w tym zwiększenia funduszy własnych, w okresie nie dłuższym niż 6 miesięcy.
2. Zarząd banku powinien zwołać nadzwyczajne walne zgromadzenie w ciągu 14 dni, a gdyby tego nie uczynił, nadzwyczajne walne zgromadzenie może być zwołane przez Komisję Nadzoru Finansowego. Koszty zwołania i odbycia walnego zgromadzenia obciążają bank.
- 2a. Przerwy w walnym zgromadzeniu nie mogą trwać łącznie dłużej niż 14 dni.
3. Zakazy i żądanie, o których mowa w ust. 1, nie podlegają zaskarżeniu.

Art. 144.

1. Komisja Nadzoru Finansowego, z zastrzeżeniem art. 20a ustawy, o której mowa w art. 105 ust. 1 pkt 2 lit. h), może podjąć decyzję o ustanowieniu kuratora nadzorującego wykonanie programu naprawczego przez bank.
2. Kuratorowi przysługuje prawo uczestniczenia w posiedzeniach organów banku oraz prawo do uzyskiwania wszelkich informacji niezbędnych do wykonywania jego funkcji.
3. Kuratorowi przysługuje prawo wniesienia sprzeciwu wobec uchwał i decyzji zarządu i rady nadzorczej banku. Oświadczenie o zamiarze wniesienia sprzeciwu zgłoszone na posiedzeniu rady nadzorczej lub zarządu wstrzymuje wykonanie uchwały lub decyzji.
- 3a. Sprzeciw, o którym mowa w ust. 3, kurator wnosi do właściwego sądu gospodarczego w terminie 14 dni od daty powzięcia uchwały lub decyzji zarządu lub rady nadzorczej.
- 3b. W przypadku braku wniesienia sprzeciwu do sądu w terminie, o którym mowa w ust. 3a, lub w przypadku oświadczenia kuratora, że nie będzie zgłaszał sprzeciwu, uchwała lub decyzja, o której mowa w ust. 3, może zostać wykonana.
4. Kurator może zaskarżyć uchwałę walnego zgromadzenia akcjonariuszy lub uchwałę walnego zgromadzenia banku spółdzielczego, które naruszają interes banku. W sprawach tych kuratorowi przysługuje uprawnienie przewidziane w art. 422 i art. 424 Kodeksu spółek handlowych, a w odniesieniu do banków spółdzielczych – w art. 42 Prawa spółdzielczego.
5. Od decyzji o ustanowieniu kuratora bank może wnieść skargę do sądu administracyjnego w terminie 7 dni od dnia doręczenia decyzji. Wniesienie skargi nie wstrzymuje wykonania decyzji. Przepisu art. 127 § 3 Kodeksu postępowania administracyjnego nie stosuje się.
6. Funkcję kuratora może pełnić osoba posiadająca kwalifikacje i doświadczenie zawodowe w zakresie organizacji i zasad działalności banku. Kuratorem może być również osoba prawna.
7. Kurator składa Komisji Nadzoru Finansowego kwartalne sprawozdania ze swojej działalności zawierające ocenę realizacji przez zarząd banku programu naprawczego.
8. Wynagrodzenie kuratora ustala Komisja Nadzoru Finansowego, z tym że nie może ono być wyższe niż wynagrodzenie prezesa banku, w którym ustanowiono kuratora. Koszty związane z wykonywaniem funkcji kuratora obciążają koszty działalności banku.
9. Komisja Nadzoru Finansowego może odwołać kuratora nadzorującego wykonywanie programu naprawczego przez bank w przypadku jego rezygnacji, niewłaściwego wykonywania funkcji lub też innych względów uniemożliwiających mu należyte wykonywanie tej funkcji.
10. Osobie fizycznej pełniącej funkcję kuratora przysługuje prawo do urlopu wypoczynkowego w wysokości 26 dni roboczych na zasadach określonych w ustawie z dnia 26 czerwca 1974 r. – Kodeks pracy (Dz. U. z 1998 r. Nr 21, poz. 94, z późn. zm.¹²⁾) w terminach uzgodnionych z Komisją Nadzoru Finansowego.

¹²⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz.U. z 1998 r. Nr 106, poz. 668 i Nr 113, poz. 717, z 1999 r. Nr 99, poz. 1152, z 2000 r. Nr 19, poz. 239, Nr 43, poz. 489, Nr 107, poz. 1127 i Nr 120, poz. 1268, z 2001 r. Nr 11, poz. 84, Nr 28, poz. 301, Nr 52, poz. 538, Nr 99, poz. 1075, Nr 111, poz. 1194, Nr 123, poz. 1354, Nr 128, poz. 1405 i Nr 154, poz. 1805, z 2002

11. Okres pełnienia funkcji kuratora przez osobę fizyczną zalicza się do okresów pracy oraz innych okresów, od których zależy nabycie przez nią uprawnień pracowniczych. Do osób tych mają zastosowanie przepisy o ubezpieczeniu społecznym i ubezpieczeniu zdrowotnym, o ile osoby te nie są objęte tymi ubezpieczeniami z innych tytułów.

Art. 145.

1. Jeżeli zarząd banku nie przekaze programu postępowania naprawczego zgodnie z art. 142 ust. 1 albo gdy realizacja tego programu okaże się nieskuteczna, Komisja Nadzoru Finansowego może podjąć decyzję o ustanowieniu zarządu komisarycznego na czas realizacji programu postępowania naprawczego. Ustanowienie zarządu komisarycznego nie wpływa na organizację i sposób działania banku jako osoby prawnej, z wyjątkiem zmian przewidzianych ustawą.
2. Na zarząd komisaryczny przechodzi prawo podejmowania uchwał i decyzji we wszystkich sprawach zastrzeżonych w ustawie i statucie do właściwości władz i organów banku. Z dniem ustanowienia zarządu komisarycznego rada nadzorcza, z zastrzeżeniem ust. 4, zostaje zawieszona, członkowie zarządu banku zostają odwołani z mocy prawa, a ustanowione wcześniej prokury i pełnomocnictwa wygasają. Na czas trwania zarządu komisarycznego kompetencje innych organów banku zostają zawieszane.
- 2a. Zarząd komisaryczny może dokonać zamknięcia ksiąg rachunkowych banku i sporządzić sprawozdanie finansowe banku na dzień wyznaczony przez Komisję Nadzoru Finansowego oraz podjąć uchwałę o pokryciu straty za okres kończący się w tym dniu oraz straty za lata ubiegłe.
3. Zarząd komisaryczny wykonuje również zadania określone w decyzji o ustanowieniu zarządu.
4. Od decyzji, o której mowa w ust. 1, rada nadzorcza może wnieść skargę do sądu administracyjnego w terminie 7 dni od daty doręczenia decyzji. Wniesienie skargi nie wstrzymuje wykonania decyzji. Przepisu art. 127 § 3 Kodeksu postępowania administracyjnego nie stosuje się.
5. Zarząd komisaryczny opracowuje i uzgadnia z Komisją Nadzoru Finansowego program postępowania naprawczego, kieruje jego realizacją oraz nie rzadziej niż co 3 miesiące informuje Komisję Nadzoru Finansowego i radę nadzorczą o wynikach realizacji programu.
6. Ustanowienie zarządu komisarycznego podlega zgłoszeniu do rejestru właściwego dla banku.

Art. 146.

1. Członkowie zarządu komisarycznego otrzymują w razie potrzeby urlop bezpłatny w macierzystym zakładzie pracy na czas pełnienia tej funkcji.
2. Okres urlopu bezpłatnego zalicza się do okresów pracy oraz innych okresów, od których zależy nabycie uprawnień pracowniczych.
3. Wynagrodzenie członków zarządu komisarycznego ustala Komisja Nadzoru Finansowego, z tym że nie może ono być wyższe niż wynagrodzenie członków do-

tychczasowego zarządu. Koszty działalności zarządu komisarycznego obciążają bank.

B. Likwidacja, przejęcie banku

Art. 147.

1. Jeżeli po upływie 6 miesięcy od daty nadzwyczajnego walnego zgromadzenia zwołanego w trybie określonym w art. 143 ust. 1 pkt 3 strata przekraczać będzie połowę funduszy własnych, Komisja Nadzoru Finansowego może podjąć decyzję o:
 - 1) przejęciu banku przez inny bank, za zgodą banku przejmującego,
 - 2) uchyleniu zezwolenia na utworzenie banku i jego likwidacji,
 - 3) wystąpieniu do Rady Ministrów o likwidację banku – w przypadku banku państwowego.
2. Decyzję o przejęciu banku przez inny bank lub o likwidacji banku Komisja Nadzoru Finansowego może podjąć również w innym terminie niż określony w ust. 1, jeżeli wystąpiły okoliczności grożące niewypłacalnością banku lub obniżeniem sumy funduszy własnych banku w takim stopniu, że nie byłyby spełnione wymagania obowiązujące przy tworzeniu banku.
3. Od decyzji, o której mowa w ust. 1 i 2, rada nadzorcza może wnieść skargę do sądu administracyjnego w terminie 7 dni od daty doręczenia decyzji. Wniesienie skargi nie wstrzymuje wykonania decyzji, jednakże przed rozpatrzeniem skargi nie może być rozpoczęte upłynianie majątku banku w likwidacji ani przejęcie majątku banku przez bank przejmujący. Przepisu art. 127 § 3 Kodeksu postępowania administracyjnego nie stosuje się.

Art. 148.

1. Z dniem określonym w decyzji Komisji Nadzoru Finansowego o przejęciu banku przez inny bank:
 - 1) zarząd banku, zarząd komisaryczny przejmowanego banku ulegają rozwiązaniu, a kompetencje innych jego organów, z zastrzeżeniem art. 147 ust. 3, zostają zawieszane,
 - 2) bank przejmujący obejmuje zarząd majątkiem banku przejętego,
 - 3) wygasają prokury i pełnomocnictwa udzielone przez przejęty bank.
2. Bank przejmujący dwukrotnie ogłosi w pismach o zasięgu ogólnopolskim i w Monitorze Sądowym i Gospodarczym decyzję o przejęciu banku oraz wezwie wierzycieli tego banku do zgłoszenia roszczeń w terminie miesiąca od daty ostatniego ogłoszenia. Obowiązek ten nie dotyczy wierzycieli z tytułu rachunków bankowych. W przypadku banków spółdzielczych wystarczające jest ogłoszenie w piśmie lokalnym i Monitorze Spółdzielczym.
3. W decyzji, o której mowa w ust. 1, Komisja Nadzoru Finansowego określa dzień przejęcia banku przez inny bank.

Art. 149.

1. Przejęcie banku następuje na podstawie bilansu sporządzonego na dzień przejęcia. Z tym dniem bank przejmujący wchodzi we wszystkie prawa i obowiązki banku przejmowanego.

2. Bilans, o którym mowa w ust. 1, powinien być zbadany przez biegłego rewidenta uprawnionego do badania sprawozdań finansowych banków.
3. Bank przejmujący zgłosi do właściwego rejestru sądowego przejęcie banku wraz z wnioskiem o wykreślenie z rejestru banku przejmowanego oraz sprawozdaniem finansowym zbadanym przez biegłego rewidenta.

Art. 150.

Fundusze własne przejętego banku przeznacza się na pokrycie strat bilansowych tego banku.

Art. 151.

Po zaspokojeniu lub zabezpieczeniu wierzycieli banku przejętego bank przejmujący dokonuje wypłat akcjonariuszom lub członkom banku przejętego z jego pozostałego majątku w proporcji do posiadanego uprzednio kapitału albo wydaje akcjonariuszom tego banku akcje własne, a w przypadku banku spółdzielczego przyznaje członkom banku przejętego prawo do funduszu udziałowego odpowiedniej wartości. Wydanie akcji własnych nastąpi po ustalonej cenie emisyjnej, nie wyższej jednak niż wartość księgową akcji, natomiast wartość prawa do funduszu udziałowego jest ustalana przy uwzględnieniu ostatniego zatwierdzonego bilansu banku przejmującego.

Art. 152.

Bank przejmujący może żądać zmiany treści zobowiązania zaciągniętego przez czynność prawną banku przejętego w okresie roku przed przejęciem, jeżeli w wyniku tej czynności druga strona uzyskała wierzytelność na warunkach korzystniejszych od stosowanych wówczas przez bank przejęty. Powództwo banku przejmującego rozpoznaje właściwy miejscowo sąd okręgowy sąd gospodarczy.

Art. 153.

1. Zarząd nad majątkiem likwidowanego banku obejmuje powołany przez Komisję Nadzoru Finansowego likwidator, na którego przechodzą uprawnienia zastrzeżone w ustawie i statucie dla organów banku. Likwidator reprezentuje bank w likwidacji w sądzie i poza sądem.
2. Z dniem przejęcia zarządu majątkiem likwidowanego banku przez likwidatora:
 - 1) zarząd banku ulega rozwiązaniu, a mandaty jego członków ulegają wygaśnięciu z mocy prawa,
 - 2) kompetencje rady nadzorczej, z zastrzeżeniem art. 147 ust. 3, zostają zawieszane.

Art. 154.

Likwidacja banku jest prowadzona zgodnie z zasadami obowiązującymi przy likwidacji spółek handlowych, spółdzielni lub stosownie do przepisów, o których mowa w art. 14, z tym że:

- 1) w okresie likwidacji nie wypłaca się dywidendy ani oprocentowania udziałów,

- 2) bilans otwarcia likwidacji, program likwidacji oraz rachunek z przeprowadzonej likwidacji podlegają zatwierdzeniu przez Komisję Nadzoru Finansowego,
- 3) likwidator, nie rzadziej niż raz na miesiąc, składa Komisji Nadzoru Finansowego i wierzycielom sprawozdania z przebiegu likwidacji,
- 4) podział pomiędzy akcjonariuszy (członków) majątku pozostałego po zaspokojeniu i zabezpieczeniu wierzycieli nie może nastąpić przed upływem roku od daty ostatniego ogłoszenia o otwarciu likwidacji.

Art. 155.

1. Likwidatorowi przysługuje prawo żądania zmiany treści zobowiązania, o którym mowa w art. 152. Może on potrącić z wierzytelności likwidowanego banku dług wynikający z rachunku bankowego także wtedy, gdy terminy jego spłaty jeszcze nie nastąpiły.
2. Po zakończeniu likwidacji likwidator sporządza sprawozdanie likwidacyjne i składa je Komisji Nadzoru Finansowego oraz sądowi rejestrowemu z wnioskiem o wykreślenie banku z rejestru.

Art. 156.

Szczegółowe warunki i tryb przejęcia lub likwidacji banku oraz powołanie likwidatora określa decyzja, o której mowa w art. 147 ust. 1.

Art. 156a.

1. Walne zgromadzenie może podjąć decyzję o dobrowolnej likwidacji banku z przyczyn innych niż określone w art. 147. Przed rozpoczęciem dobrowolnej likwidacji bank jest obowiązany poinformować o podjętej decyzji Komisję Nadzoru Finansowego oraz przedstawić jej do zatwierdzenia program likwidacji. Przepis art. 154 pkt 3 stosuje się odpowiednio.
2. Dobrowolna likwidacja banku nie wyłącza możliwości podjęcia przez Komisję Nadzoru Finansowego działań, o których mowa w art. 142–145, art. 147 i art. 157.

Art. 157.

Komisja Nadzoru Finansowego może podjąć decyzję o odwołaniu likwidatora wyznaczonego przez bank, jeżeli prowadzi on likwidację banku w sposób zagrażający bezpieczeństwu środków pieniężnych zgromadzonych na rachunkach bankowych. Komisja Nadzoru Finansowego powołuje wówczas nowego likwidatora.

Art. 157a.

W razie podjęcia wobec oddziału banku krajowego, posiadającego oddział na terytorium innego państwa członkowskiego, działań, o których mowa w art. 142–145, art. 147 i art. 157, Komisja Nadzoru Finansowego powiadamia niezwłocznie właściwe władze nadzorcze państwa goszczącego.

Art. 157b.

W razie podjęcia wobec oddziału banku zagranicznego działań, o których mowa w art. 142–145, art. 147 i art. 157, Komisja Nadzoru Finansowego niezwłocznie powiadamia właściwe władze nadzorcze państwa goszczącego, na którego terytorium znajduje się inny oddział tego banku.

Art. 157c.

1. W przypadku podjęcia przez właściwe władze nadzorcze państwa członkowskiego działań mających na celu likwidację instytucji kredytowej prowadzącej działalność na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, Komisja Nadzoru Finansowego uzna środki podejmowane przez te władze, na zasadzie wzajemności.
2. Przepis ust. 1 nie wyłącza uprawnień Komisji Nadzoru Finansowego w stosunku do oddziału instytucji kredytowej w przypadkach, o których mowa w art. 141a. Przepis art. 141a ust. 3a stosuje się odpowiednio.

Art. 157d.

1. Likwidator lub inna osoba wyznaczona przez właściwe władze nadzorcze państwa członkowskiego do przeprowadzenia likwidacji instytucji kredytowej, zamierzająca wykonywać czynności na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej w stosunku do oddziału tej instytucji, jest obowiązana przedstawić Komisji Nadzoru Finansowego uwierzytelniony odpis orzeczenia lub decyzji o jego ustanowieniu wraz z uwierzytelnionym tłumaczeniem na język polski.
2. Osoby, o których mowa w ust. 1, są uprawnione do podejmowania czynności wyłącznie w zakresie określonym w akcie o ich powołaniu. W przypadku gdy akt taki nie zawiera postanowień szczególnych w tym zakresie, Komisja Nadzoru Finansowego każdorazowo określa, w drodze decyzji, zakres czynności, jakie będzie podejmować ona na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej. W każdym przypadku osoba ta jest obowiązana ujawnić we właściwych rejestrach prowadzonych dla oddziału instytucji kredytowych fakt wszczęcia likwidacji i jej skutki.

Art. 157e.

Skutki wszczęcia środków reorganizacyjnych w stosunku do oddziału instytucji kredytowej lub jej likwidacji są oceniane zgodnie z przepisami obowiązującymi w państwie macierzystym, pod warunkiem obowiązywania zasady wzajemności, z następującymi zastrzeżeniami:

- 1) umowy o pracę i stosunki pracy podlegają prawu państwa członkowskiego, któremu poddana została umowa,
- 2) umowy przyznające prawo do nabycia lub korzystania z nieruchomości podlegają ocenie według prawa państwa członkowskiego, w którym nieruchomość jest położona, z tym że również to prawo przesądza o uznaniu danej rzeczy za nieruchomość,
- 3) prawa dotyczące nieruchomości, statków morskich lub powietrznych podlegają prawu państwa członkowskiego, w którym prowadzony jest właściwy rejestr.

C. Upadłość banku

Art. 158.

1. Jeżeli według bilansu sporządzonego na koniec okresu sprawozdawczego aktywa banku nie wystarczają na zaspokojenie jego zobowiązań, zarząd banku, zarząd komisaryczny lub likwidator powiadamiają o tym niezwłocznie Komisję Nadzoru Finansowego, która podejmuje decyzję o zawieszeniu działalności banku i ustanowieniu zarządu komisarycznego, o ile nie został on ustanowiony wcześniej, oraz jednocześnie podejmuje decyzję o jego przejęciu przez inny bank, za zgodą banku przejmującego, albo występuje do właściwego sądu z wnioskiem o ogłoszenie upadłości. O podjętych decyzjach Komisja Nadzoru Finansowego zawiadamia Bankowy Fundusz Gwarancyjny.
2. Jeżeli z powodów związanych bezpośrednio z sytuacją finansową banku nie reguluje on swoich zobowiązań w zakresie wypłaty środków, o których mowa w art. 2 pkt 2 ustawy o Bankowym Funduszu Gwarancyjnym, wobec deponentów w rozumieniu art. 2 pkt 1 tej ustawy, Komisja Nadzoru Finansowego, w terminie 5 dni roboczych od dnia stwierdzenia tej okoliczności, podejmuje decyzję o zawieszeniu działalności banku i ustanowieniu zarządu komisarycznego, o ile nie został on ustanowiony wcześniej, oraz jednocześnie podejmuje decyzję o jego przejęciu przez inny bank, za zgodą banku przejmującego, albo występuje do właściwego sądu z wnioskiem o ogłoszenie upadłości. O podjętych decyzjach Komisja Nadzoru Finansowego zawiadamia Bankowy Fundusz Gwarancyjny.
3. W przypadku banku spółdzielczego powiadomienie, o którym mowa w ust. 1, może być złożone także przez zarząd banku zrzeszającego, który podpisał umowę zrzeszeniową z danym bankiem spółdzielczym.
4. Decyzję o zawieszeniu działalności banku i ustanowieniu zarządu komisarycznego oraz przejęciu banku albo wystąpieniu z wnioskiem o ogłoszenie upadłości Komisja Nadzoru Finansowego może podjąć także z własnej inicjatywy, jeżeli nie nastąpi powiadomienie, o którym mowa w ust. 1.
5. Decyzje, o których mowa w ust. 1 i 2, są podawane do publicznej wiadomości przez ogłoszenie w dzienniku o zasięgu ogólnopolskim i w Monitorze Sądowym i Gospodarczym.
6. Decyzje, o których mowa w ust. 1 i 2, nie podlegają zaskarżeniu.
7. Komisja Nadzoru Finansowego zgodnie z art. 146 ust. 3 ustala wysokość wynagrodzenia, które przysługuje zarządowi komisarycznemu. Do kosztów działalności zarządu komisarycznego przepis art. 146 ust. 3 stosuje się odpowiednio.
8. Przepisy ust. 1–5 stosuje się odpowiednio do oddziału banku zagranicznego, który przystąpił do polskiego systemu gwarantowania, z tym że:
 - 1) powiadomienia, o którym mowa w ust. 1, obowiązany jest dokonać dyrektor oddziału,
 - 2) w stosunku do oddziału nie podejmuje się decyzji o przejęciu przez inny bank za zgodą banku przejmującego.

Art. 159.

1. W okresie zawieszenia działalności bank:
 - 1) nie reguluje swoich zobowiązań, z wyjątkiem związanych z ponoszeniem uzasadnionych kosztów bieżącej działalności, i nie prowadzi działalności bankowej poza windykacją należności oraz realizacją poleceń przelewu na

- rachunki organów podatkowych z tytułu należności, o których mowa w art. 112a ust. 1,
- 2) nie wypłaca środków pochodzących z nadwyżki bilansowej ani oprocentowania wkładów.
2. W okresie zawieszenia w stosunku do banku nie może zostać wszczęte postępowanie egzekucyjne, a wszczęte wcześniej ulega zawieszeniu. Zawieszeniu ulega również egzekucja z rachunków bankowych prowadzonych przez ten bank.
 3. Warunki i zakres działalności banku w okresie zawieszenia działalności określają decyzje, o których mowa w art. 158 ust. 1 i 2.

Art. 160–168. (skreślone).

Art. 169.

W związku z likwidacją w trybie art. 138 i art. 147, przejęciem lub upadłością banku albo ustanowieniem zarządu komisarycznego posiadane uprawnienia członków władz banku dotyczące wypłaty odpraw pieniężnych i wynagrodzeń za okres po rozwiązaniu stosunku pracy tracą moc.

Rozdział 13

Odpowiedzialność cywilna i karna

Art. 170.

1. Wykonywanie czynności bankowych bez zezwolenia nie stanowi podstawy do pobierania oprocentowania, prowizji, opłat ani innego wynagrodzenia.
2. Kto otrzymał oprocentowanie, prowizję, opłatę lub inne wynagrodzenie za czynności, o których mowa w ust. 1, jest zobowiązany do ich zwrotu.

Art. 171.

1. Kto bez zezwolenia prowadzi działalność polegającą na gromadzeniu środków pieniężnych innych osób fizycznych, prawnych lub jednostek organizacyjnych niemających osobowości prawnej, w celu udzielania kredytów, pożyczek pieniężnych lub obciążania ryzykiem tych środków w inny sposób, podlega grzywnie do 5 000 000 złotych i karze pozbawienia wolności do lat 3.
2. Tej samej karze podlega, kto, prowadząc działalność zarobkową wbrew warunkom określonym w ustawie, używa w nazwie jednostki organizacyjnej niebędącej bankiem lub do określenia jej działalności lub reklamy wyrazów „bank” lub „kasa”.
3. Tej samej karze podlega także ten, kto dopuszcza się czynu określonego w ust. 1 lub 2 działając w imieniu lub w interesie osoby prawnej lub jednostki organizacyjnej niemającej osobowości prawnej.
4. Kto, będąc obowiązany do podania uprawnionym organom informacji dotyczących banku i klientów banku w zakresie ustalonym w ustawie, podaje nieprawdziwe lub zataja prawdziwe dane, podlega grzywnie i karze pozbawienia wolności do lat 3.

5. Kto, będąc obowiązany do zachowania tajemnicy bankowej, ujawnia lub wykorzystuje informacje stanowiące tajemnicę bankową, niezgodnie z upoważnieniem określonym w ustawie, podlega grzywnie do 1 000 000 złotych i karze pozbawienia wolności do lat 3.
6. Kto, będąc odpowiedzialnym za zapewnienie właściwego funkcjonowania wewnętrznej kontroli danych i informacji wymaganych w związku ze sprawowaniem nadzoru skonsolidowanego lub za udzielanie informacji i wyjaśnień na żądanie Komisji Nadzoru Finansowego, nie wykonuje ciężącego na nim obowiązku albo wykonuje go nierzetelnie lub nieterminowo, podlega grzywnie do 1 000 000 zł lub karze pozbawienia wolności do lat 3.
7. Kto, będąc odpowiedzialnym za sporządzenie lub przedstawienie Komisji Nadzoru Finansowego skonsolidowanego sprawozdania finansowego lub innych sprawozdań związanych z nadzorem skonsolidowanym, nie wykonuje ciężącego na nim obowiązku albo wykonuje go nierzetelnie lub nieterminowo, podlega grzywnie do 500 000 zł lub karze pozbawienia wolności do lat 2.

Rozdział 14

Przepisy przejściowe, zmiany w przepisach obowiązujących i przepisy końcowe

Art. 172.

1. (pominięty).
2. (pominięty).
3. Bank spółdzielczy, który zrzeszył się z bankiem zrzeszającym, jest obowiązany uzyskać zwiększenie sumy funduszy własnych do poziomu nie niższego niż:
 - 1) równowartość 300 000 euro – do dnia 31 grudnia 2001 r., obliczonych w złotych według średniego kursu wynikającego z tabeli kursów ogłaszanej przez Narodowy Bank Polski, obowiązującego na koniec roku poprzedzającego rok osiągnięcia wymaganego progu kapitałowego,
 - 2) równowartość 500 000 euro – do dnia 31 grudnia 2005 r., obliczonych w złotych według średniego kursu wynikającego z tabeli kursów ogłaszanej przez Narodowy Bank Polski, obowiązującego na koniec roku poprzedzającego rok osiągnięcia wymaganego progu kapitałowego,
 - 3) równowartość 1 000 000 euro – do dnia 31 grudnia 2010 r., obliczonych w złotych według średniego kursu wynikającego z tabeli kursów ogłaszanej przez Narodowy Bank Polski, obowiązującego na koniec roku poprzedzającego rok osiągnięcia wymaganego progu kapitałowego.

Art. 173. (pominięty).

Art. 174. (pominięty).

Art. 175.

Przepisy rozdziału 2 stosuje się również do postępowania niezakończzonego przed wejściem w życie ustawy zezwoleniem Prezesa Narodowego Banku Polskiego na utworzenie banku lub otwarcie oddziału banku zagranicznego albo oddziału banku krajowego za granicą, jak również na otwarcie przedstawicielstwa banku zagranicznego.

Art. 176.

Postępowanie naprawcze, likwidacyjne i upadłościowe wszczęte przed dniem wejścia w życie ustawy toczy się od tego dnia według przepisów ustawy.

Art. 177.

1. Banki działające w dniu wejścia w życie ustawy są bankami w rozumieniu tej ustawy oraz zachowują uprawnienia i obowiązki w zakresie, w jakim nie są z nią sprzeczne.
2. Banki z udziałem kapitału zagranicznego, działające w dniu wejścia w życie ustawy, stają się bankami z udziałem osób zagranicznych.
3. Wpłacony w walutach obcych kapitał akcyjny banków utworzonych przez osoby zagraniczne lub z udziałem osób zagranicznych zostaje przeliczony na złote, według kursu średniego ogłaszanego przez Narodowy Bank Polski w dniu wejścia w życie ustawy.

Art. 178.

1. Bank, który rozpoczął działalność przed dniem wejścia w życie ustawy, o której mowa w art. 193, i nie posiada zezwolenia Prezesa Narodowego Banku Polskiego na utworzenie banku, jest upoważniony do wykonywania czynności bankowych ustalonych w statucie w zakresie, w jakim nie sprzeciwiają się temu przepisy ustawy.
- 1a. Bank, o którym mowa w ust. 1, może wykonywać na terytorium państwa goszczącego czynności bankowe ustalone w statucie w zakresie, w jakim nie sprzeciwiają się temu przepisy ustawy.
2. W stosunku do banku, o którym mowa w ust. 1, zamiast przewidzianego w art. 138 ust. 3 pkt 4 i w ust. 6 uchylecia zezwolenia na utworzenie banku stosuje się decyzję o zakazie wykonywania niektórych lub wszystkich czynności bankowych.

Art. 179.

Przewidziane w ustawie ograniczenia dotyczące nabywania oraz wnoszenia udziałów i wkładów do innej osoby prawnej, w tym nabywania przez banki akcji i zamiany wierzytelności na składniki w majątku dłużnika, nie obowiązują w toku postępowania określonego w ustawie z dnia 3 lutego 1993 r. o restrukturyzacji finansowej przedsiębiorstw i banków oraz o zmianie niektórych ustaw (Dz. U. Nr 18, poz. 82, z 1996 r. Nr 52, poz. 235, Nr 106, poz. 496 i Nr 118, poz. 561 oraz z 1997 r. Nr 98, poz. 603).

Art. 180. (pominięty).**Art. 181.**

Do umów zawartych przez banki, w tym do gwarancji bankowych i poręczeń udzielonych przed wejściem w życie ustawy, stosuje się przepisy dotychczasowe, z zastrzeżeniem art. 152.

Art. 182. (pominięty).**Art. 183.**

1. Dowody na okaziciela wystawione w związku z umowami na wkłady oszczędnościowe zawartymi przed wejściem w życie ustawy zachowują moc do czasu wygaśnięcia tych umów, chyba że strony postanowią wcześniej przekształcić je w umowy rachunku oszczędnościowego, o których mowa w art. 50 ust. 2.
2. Umowy, w związku z którymi przed dniem 1 stycznia 1998 r. wydano dowody na okaziciela, które nie zostały przekształcone w myśl ust. 1, wygasają z dniem 1 stycznia 2006 r., z tym że środki pieniężne należne z tytułu tych umów zwracane są posiadaczom tych dowodów z oprocentowaniem, od dnia 1 stycznia 2006 r. w wysokości oprocentowania środków pieniężnych gromadzonych na rachunkach oszczędnościowych prowadzonych w banku na podstawie umów zawartych na czas nieoznaczony.

Art. 184. (uchylony).**Art. 185.** (skreślony).**Art. 186–192.** (pominięte).**Art. 193.**

Traci moc ustawa z dnia 31 stycznia 1989 r. – Prawo bankowe (Dz. U. z 1992 r. Nr 72, poz. 359, z 1993 r. Nr 6, poz. 29, Nr 28, poz. 127 i Nr 134, poz. 646, z 1994 r. Nr 80, poz. 369 i Nr 121, poz. 591, z 1995 r. Nr 4, poz. 18 i Nr 133, poz. 654, z 1996 r. Nr 10, poz. 61, Nr 75, poz. 357, Nr 90, poz. 406, Nr 106, poz. 496 i Nr 149, poz. 703 oraz z 1997 r. Nr 23, poz. 117, Nr 24, poz. 119, Nr 71, poz. 449, Nr 88, poz. 554, Nr 121, poz. 769 i 770 i Nr 137, poz. 926), z wyjątkiem przepisów art. 121 ust. 2 i 3.

Art. 194.

Ustawa wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 1998 r.